

Liikkukaa ry 10 vuotta!

Vuosikertomus 2011-12

Liikkukaa ry: Vuosiraportti 2011, väliraportti 2012

1. YLEISTÄ LIIKKUKAA RY:STÄ	3
2. PROJEKTEJA, TOIMINTOJA JA TAPAHTUMIA	6
3. MATERIAALIKOKOELMA: OPPAITA, RAPORTTEJA, KOULUTUSMATERIAALEJA	74
4. LIIKKUKAA RY:N JÄSENET	122
5. LOPUKSI: TULEVAISUUS	125

YLEISTÄ LIIKKUKAA RY:STÄ

Vuonna 2012 Liikkukaa oli ollut toiminnassa 10 vuotta. Menneenä vuonna sen toiminnan laajuus ja merkitys myös saavuttivat uuden huipun. Vuosi oli myös taloudellisesti vahvin tähän mennessä ja jäsenmäärämme on vuodesta 2010 lähes kaksinkertaistunut. On kohtuullista sanoa, että 2011 oli järjestön menestyksekkäin vuosi tähän mennessä, ilman, että näin halventaa kaikkia aiempia hyviä vuosia.

Liikkukaa ry:n Missio

Liikkukaa ry:n tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, osallistumista yhteiskuntatoimintaan sekä henkistä ja fyysistä hyvinvointia harrastustoimintaan liittyen.

Liikkukaa ry:n Strategia

Toimia liikunnan suvaitsevaisuuskentän johtavana asiantuntijaorganisaationa, verkostoitua kentän keskeisten toimijoiden kanssa ja ylläpitää kosketusta ”ruohonjuuritasoon” jäsenistönsä kautta

Liikunnan merkitys

Liikunnan ja urheilun merkitys yksilön sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin edistäjänä on kiistaton. Tätä tukevat myös lukemattomat tutkimukset ja käytännön kokemukset. Hyvän kunnon ja henkisen virkistytymisen lisäksi, liikunnan avulla on helppoa solmia sosiaalisia kontakteja ja näin sekä ylläpitää että laajentaa sosiaalista verkostoa.

Liikkukaa ry numeroina

- 58 jäsenyhdistystä
- jäsenyhdistyksillä lähes 10 000 henkilöjäsentä
- 3 alueellista piiriä (pk-seutu, Tampere, Oulu)
- n. 20 000 Facebook-osumaa

- 5 hengen toimistohenkilökunta
- keskimäärin 5 vapaaehtoista ja freelanceria
- 7 vapaaehtoista hallituksen jäsentä

Yhteistyökumppanit:

- YES 4 –hanke (sisäministeriö)
- Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto ry
- SLU ry
- VIDC, Itävalta
- Vlaamse Sportfederatie, Belgia
- Show Racism the Red Card, Irlanti
- HJK
- MoniHeli
- Ihmisoikeusliitto

Jäsenyydet:

- Rasmus ry
- TUL ry
- SLU monikulttuurinen liikunta -työryhmä
- Väestöliitto ry
- FARE

Rahoittajat

- OKM
- RAY
- EU
- FARE
- Helsingin kaupunki

Puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat 2002-2012

Puheenjohtajat:

2002-2007 Jean-Marc Alingue

2007-2008 Christian Thibault

2008-2009 Eva Rönkkö

2009- Ike Chime

Toiminnanjohtajat:

2002-2005 Ike Chime

2005-2008 Henri Alho

2008- Christian Thibault

Kunniapuheenjohtaja: Claes Andersson

2. PROJEKTEJA, TOIMINTOJA JA TAPAHTUMIA

Tiivistelmä:

- OKM-Suvaitsevaisuusrakenteet liikuntakentällä
- OKM-BOSSI, Monikulttuurikoulutusta seuroille ja viranomaisille
- Chaka Chaka, Väkivallan ehkäiseminen liikunnan avulla
- Global Family ja Global Family Awards, Monikulttuurinen verkostoituminen ja hyvät käytännöt
- Kop Kop – Pääseekö sisään? (YES 4 –hankkeen opas yhdenvertaiseen järjestötoimintaan urheilu- ja nuorisjärjestöille)
- MAPS-asenneseuranta (Monitoring Attitude and Progress in Sports)
- JOBS, työllistymismahdollisuuksia maahanmuuttajille urheilun ja liikunnan parissa
- RESPECT-suvaitsevaisuuskampanja
- Join the Good Life –RAY-projekti, Vertaistukea maahanmuuttajille liikunnan avulla
- SPIN-Sport Inclusion Network (EU-rahoitus, VIDC, Itävalta)
- Dynamo-Volunteering in Sport (EU-rahoitus, Vlaamse Sportfederatie, Belgia)
- FARE-verkosto (Football Against Racism in Europe) ja toimintaviikot lokakuussa
- Helsingin kaupungin jäsenkoulutus –hanke

Seminaarit / konferenssit / koulutukset

Järjestäjänä:

- Liikunta luo yhteyksiä, Helsinki, 17.2.2011, yhteistyössä Fimu ry:n ja TUL ry:n kanssa
- Dynamo Symposium: Volunteering in Sport, Helsingissä 8.-9. 6.2011
- Monikulttuurisen liikuntakentän uudistaminen, yhteistyössä Fimu ry:n kanssa Helsinki, 3.11.2011
- BOSSI 1 -koulutukset, Maahanmuuttajien saaminen mukaan liikuntaan (Espoo, Oulu, Helsinki, Tampere)
- BOSSI 2, -koulutukset, Osallistuminen suomalaiseen liikuntaelämään maahanmuuttajille (Espoo, Oulu, Helsinki, Tampere)
- Jäsenten mediakoulutukset, Helsinki, Loka-marraskuu 2011
- Muslim Women In Swimming and Sports, 23.3. 2012, yhteistyössä SUH ry ja SPIN-hanke
- RESPECT Sports for All -konferenssi, 19.10. 2012

Muut järjestetyt tapahtumat

- Chaka Chaka Night nuorille Espoossa, tammikuu 2011
- Global Family Awards, Helsinki, helmikuu 2011
- Global Family Dinner, Helsinki, helmikuu 2011
- Espoo Respect- turnaus, Espoo, toukokuu 2011
- Suomalais-kiinalainen liikuntapäivä, Helsinki, syyskuu 2011
- FARE-toimintaviikon Respect-ottelu HJK:n kanssa, Helsinki, lokakuu 2011

- Multicultural Hockey Nights (Kallio-liikkeen ja Monihelin kanssa) toukokuu 2012
- Football for peace (Ystävyyssottelu TuS Bar Kochba –seuran kanssa, kesäkuu 2012)

Muiden tapahtumiin osallistuminen:

- Maailma kylässä-festivaaliin osallistuminen, toukokuu 2011 ja 2012
- Helsinki Region Welcome Weeks –osallistuminen syyskuu 2011
- Helsinki City Run 2012
- Naisten Kymppi 2012 (yhteistyö MonaLiiku ry:n kanssa)

Osallistuminen ulkomaisiin tapahtumiin:

- Ghent, Belgia, Vapaaehtoiset urheilussa, symposium *Volunteering in Sport*
- Bratislava, Slovakia, rasisminvastainen konferenssi *SPIN*
- Wien, Itävalta, Urheilu ja integraatio –konferenssi *SPIN*
- Bologna, Italia, Inklusiotyöpaja *SPIN*
- Cardiff, Wales, vapaaehtoistoiminnan resursointi, symposium *Volunteering in Sport*
- Potsdam, Vapaaehtoisuuden oikeudelliset puitteet, symposium *Volunteering in Sport*

Kampanjatyö

- RESPECT, julisteet ja t-paidat
- RESPECT - turnaus Espoossa toukokuussa
- FARE-toimintaviikko lokakuussa 2011 (tiedotus ja ottelu Team HJK:n kanssa)
- SPIN, Sports for inclusion, julisteet
- Show Racism the red card, rintanapit, julisteet

Julkaisut ja materiaalit

- Organization of Sports in Finland (PPT-esitys /Dynamo-hanke)
- Finnish Support to Clubs' Management (PPT-esitys /Dynamo-hanke)
- Migrants' challenges in volunteering including web tools and web accessibility (PPT-esitys /Dynamo-hanke)
- MAPS 2011/12 –asenneseurantaraportti
- BOSSI 1 and 2 koulutusmateriaalit ja lisämoduulit (suomeksi ja englanniksi)
- P2P Quick Guide - Peer to Peer Support in Sports Clubs (PPT-esitys, Join the Good Life –projekti)
- Sosiaalisen toiminnan sihteerin opas - Vertaistuki ja sosiaalinen toiminta liikuntaseurassa (sähköinen julkaisu, Join the Good Life –projekti)
- VeToa seuraan! (PPT-esitys, Join the Good Life –projekti)
- Parempaa elämää, parempaa seuratoimintaa! - Join The Good Life –vertaistukiprojektin 2008 – 12 loppuraportti
- Lisäksi erilaisia esitteitä ja tiedotteita suomeksi, englanniksi ja venäjäksi
- Internet: www.liikkukaa.org
- Facebook: <http://www.facebook.com/Liikkukaa>

Yhteistyöjulkaisut:

- Kop kop – Pääseekö sisään?Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisojärjestöille (YES 4 –hanke)
- Inclusion of Migrants in and through Sports - A Guide to Good Practice (SPIN-hankkeen julkaisu)
- Promoting and securing volunteering in sport – Focus on management support in sport clubs (Volunteering in Sport (Dynamo) –hankkeen loppuraportti)

Videot:

Liikunta yhdistää –seminaarin puheenvuorot (2011)

- Mehmet Matur: http://www.youtube.com/watch?v=5T_-ejvl-OM&feature=g-all-c
- Geoff Thompson, The Youth Charter, Englanti: <http://www.youtube.com/watch?v=bfz04YYNyaF>
- Younis Kamil Abdulsalam, International Sports Club Al Hilal Bonn, Saksa: http://www.youtube.com/watch?v=FuXCqdZN9iU&feature=channel_video_title

Chinese Finnish Sports Festival 2011:

<http://www.youtube.com/watch?v=Bt8sb-XcZl8&feature=g-all-u>

Football for Peace - TusBarKochba suomeksi:

<http://www.youtube.com/watch?v=BZ45Kx-uNso>

Liikkukaa member organisation Cosmos Juniors presents Sporttis plus:

<http://www.youtube.com/watch?v=HIC3XyPbuLQ&feature=relmfu>

Cosmos Juniors: <http://www.youtube.com/watch?v=TpZp-ymLoVM&feature=relmfu>

Espoo respect tournament 2011:

<http://www.youtube.com/watch?v=ZoVmW2APWLQ&feature=related>

Futebol, Jalkapallo Brasilian kansojen yhdistäjänä:

<http://www.youtube.com/watch?v=hObnT9YERYl&feature=youtu.be>

GLOBAL FAMILY AWARDS 2011:

<http://www.youtube.com/watch?v=v9gbLN9N1ho>

Wilson Kirwan leijonatarina: <http://www.youtube.com/watch?v=o0W4IAuNMBI>

Liikkukaa ry 10 vuotta (15min):

<http://www.youtube.com/watch?v=pQIZ4j8Bak8>

LIKKUKAAN TOIMINTA VUONNA 2011

Toiminnot

Työmme jäsenyksi pohjimmiltaan eri projektien varaan. Näistä olemme kiitollisia kaikille rahoittajille, jotka luottivat meihin ja tukivat projektejamme ja työtämme. Olimme myös aiempaa laajemmin mukana eri eurooppalaisten aloitteiden suunnittelussa ja toteutuksessa vuoden 2011 aikana. Kaikkiaan Liikkukaa oli tavalla tai toisella mukana viidessä eri kansainvälisessä hankkeessa, kampanjassa tai muussa toiminnossa, mikä osoittaa lisääntyntä merkitystämme myös eurooppalaisella tasolla.

Järjestön hallitus on ollut hyvin aktiivisesti mukana kaikessa työssä. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet yli 40 kokoukseen ja eri tapahtumiin kuten FARE toimintaviikkoon ja useisiin seminaareihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Olemme alkaneet rakentaa jäsenistöllemme alueellisia rakenteita ja olemme onnistuneet rekrytoimaan monia uusia vapaaehtoisia.

Liikkukaa ry historian valossa

Aina ensimmäisistä kreikkalaisista olympialaisista ja monille etenkin

itäeurooppalaisille seuroille ja urheiluinstituutioille nimensä antaneen Spartacuksen päivistä lähtien Jesse Owensin, Muhammad Alin ja Ranskan jalkapallomaajoukkueen vuoden 1998 voittoihin urheilulla on aina ollut voimaannuttava ja esimerkillinen vaikutus myös sosiaaliseen kehitykseen.

Suomen historia voidaan tulkita myös niin, että monikulttuurisuus on ollut sen vallitseva tila. Venäjän vallan viimeisistä vuosikymmenistä itsenäisyyden alkuvuosiin ulkopuoliset vaikutteet olivat voimakkaasti esillä ja kulttuuri ja teollisuus kehittyivät vahvojen eurooppalaisten yhteyksien ja tänne muualta tulleiden yrittäjien vaikutuksesta. Nationalistiset sodat Euroopassa vuosien 1914 ja 1945 välillä päätyivät maanosan poliittiseen kahtiajakoon ja Suomessa alkoi uudelleenrakennuksen kausi. Yhteiskunta oli kuitenkin aiempaan verrattuna sulkeutunut. 1960-luvun lopun maailmanlaajuisen liikehdinnän vaikutteet säteilivät jossain määrin Suomeenkin ja seuraavalla vuosikymmenellä saapuivat ensimmäiset pakolaiset Chilestä ja Vietnamista.

Suomalaisten kansainväliset suhteet vilkastuivat edelleen 1980-luvulla, mutta vasta rautaesiripun murtuminen 1989 enteili suurempaa muutosta. Se mahdollistikin jo mm. ensimmäisten somalipakolaisten tulon maahan. Lopulta EU:n jäsenyys 1990-luvun puolivälissä ja Schengenin sopimuksen takaama kansalaisten vapaa liikkuvuus tarkoittivat, että eristyneisyyden aika oli ohi. Taloudellisesti Suomi oli kuitenkin joutunut 1990-luvulla huonoon tilanteeseen ja osa kansalaisista syrjäytyi työttömyyden johdosta lopullisesti. Niinpä työperäinen maahanmuutto tänne on edelleen ollut vähäistä. Paineet kuitenkin kasvavat väestön ikääntymisen myötä, sillä Euroopan ulkopuolella ikärakenteen kehitys on aivan erilainen ja nuorta työvoimaa on tarjolla runsaasti.

Nyt Suomea ja lähes koko maailmaa koettelee jo uusi talouslama. Maahanmuuttajat muodostavat jo merkittävän vähemmistön maan suurimpien kaupunkien väestöstä vaikkakin eurooppalaiseen tasoon nähden maahanmuutto Suomeen on pysynyt hyvin maltillisena.

Liikkukaa ry:n toiminnan alkamisen aikoihin syksyn 2001 USA:n terrori-iskujen jälkeen alkoi jälleen uusi polarisaatioliike, tällä kertaa islamilaisen ja ei-islamilaisen maailman välillä. Muslimeja kohtaan tunnettu epäluulo on saanut kaikupohjaa Suomessakin. Normaalitilaksi muuttunut talouskriisi ja EU:ta kohtaan tunnettu epäluulo ovat myös jälleen lisänneet maahanmuuttajien kohtaamaa syrjintää sekä vaikuttaneet lainsäädäntöön ja

lakien tulkintaan vähemmistöjen kannalta epäedullisesti. Maahanmuuttajien omaa aktiivisuutta korostanut kaksisuuntaisen kotoutumisen politiikka ei enää viime vuosina ole käytännön tasolla saanut samaa tukea ja kannatusta kuin aiemmin.

Liikkukaa ry aloitti toimintansa vuonna 2001 uskoen monikulttuuriseen Suomeen ja maahanmuuttajien oman aktiivisuuden merkitykseen sen kehittämisessä. Tavoitteinamme ovat olleet edistää sosiaalista osallisuutta ja kulttuurien välistä kunnioitusta liikunnan avulla, yhdenvertaisten liikuntamahdollisuuksien toteutumista ja sitä kautta henkistä ja fyysistä terveyttä. Näiden tavoitteiden edistämiseksi järjestö on pyrkinyt tukemaan jäsenyhdistyksiään niiden ruohonjuuritason työssä, tekemään laajaa yhteistyötä eri tahojen kanssa ja toimimaan välittäjänä jäsentensä ja valtiollisten, kunnallisten ja järjestösektorin suurten liikunta-alan toimijoiden kesken, seuraamaan sektorin yleistä kehitystä ja sen syrjintäilmiöitä ja kehittämään omaa toimintaansa vastaamaan muuttuvia tarpeita, sekä kampanjoimaan rasismia ja syrjintää vastaan.

Vuoden 2011 lopussa Liikkukaa ry:llä oli 52 jäsenjärjestöä, joilla on arviolta 7000 – 10 000 henkilöjäsentä. Keväällä 2011 perustettiin ensimmäinen Liikkukaan alueorganisaatio pääkaupunkiseudulle. Myös tunnustelut kahden muun piirin perustamisesta aloitettiin. Maahanmuuttajanaiset sekä seniori-ikäiset liikkujat olivat erityisen huomion kohteena ja erilaisissa tilaisuuksissa ja keskusteluissa myös jäsenistöä tuettiin pyrkimyksissä tarjota enemmän toimintamahdollisuuksia näille kohderyhmille.

Vuonna 2011 järjestössä työskenteli keskimäärin neljä-viisi kokopäiväistä työntekijää, minkä lisäksi oli vaihtuvia harjoittelijoita. Järjestön hallituksessa toimi jatkuvasti 6-7 aktiivista vapaaehtoista, minkä ohella järjestöllä oli apuna myös muita, hallituksen ulkopuolisia vapaaehtoisia. Facebook muodostui vuoden aikana merkittäväksi välineeksi järjestölle ja sen sivulla oli kuukausittain noin 20 000 käyntiä.

Liikkukaa ry:n toiminta vuonna 2011 on sisältänyt seuraavat projektit sekä toimintakonseptit:

- *Suvaitsevaisuusrakenteet liikuntakentällä:* (rahoitus: OKM)

- *BOSS!*: kohdennettua koulutusta erityyppisille liikunta-organisaatioille (OKM)
- *Join the Good Life*: Vertaistoimintaa ja sosiaalista hyvinvointia liikuntatoiminnan avulla edistävän nelivuotisen hankkeen viimeinen toimintavuosi (RAY)
- *Sport Inclusion Network (SPIN)*: EU-hanke maahanmuuttajien osallisuuden lisäämiseksi valtaväestön liikuntaorganisaatioissa (Hanketta koordinoi Wiener Institut für internationalen Dialog und Zusammenarbeit (VIDC))
<http://www.sportinclusion.net/>
- *Volunteering in Sport* : EU-hanke urheiluseurojen vapaaehtoisjohdon toimintaedellytysten kehittämiseksi (Hanketta koordinoi belgialainen Vlaamse Sportfederatie) <http://www.volunteeringinsport.eu/>
- *FARE-toimintaviikko*: Football Against Racism in Europe –verkoston tapahtumaviikko lokakuussa, johon Liikkukaa ja muutamat jäsenseurat ovat vuosittain omilla tapahtumillaan osallistuneet. Vuonna 2011 Liikkukaan Respect Team pelasi ystävyysottelun Team HJK:ta vastaan Sonera-stadionilla 21.10. www.farenet.org/
- *Maahanmuuttajajärjestöjen rakenteiden vahvistaminen ("Empowering Visibility")*: Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen avustus Liikkukaan helsinkiläisten jäsenjärjestöjen viestintäosaamisen lisäämiseen
- *Chaka Chaka*: väkivallan ehkäisyä ja sosiaalista voimaantumista harrastustoiminnan avulla; nuorille suunnattu konsepti, joka vuonna 2011 toteutettiin tammikuussa Espoossa
- *MAPS - Monitoring attitudes and progress of social inclusion in Sports*: Liikunta- ja urheilukentän asenne seurantaa. Vuonna 2011 seurattiin aiempaan tapaan tilastollisesti jalkapallon eri sarjatasojen erotuomarityöskentelyä eritaustaisten pelaajien saamien varoitusten kautta. Uutena alueena kartoitettiin maahanmuuttajien osallistumista talvilajeihin. Lisäksi yhteistyössä Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton (SUH ry) kanssa aloitettiin maahanmuuttajien uintiharrastuksen kartoittaminen.
- *JOBS* – Neuvontaa liikunnan työllistymismahdollisuuksista; vuonna Liikkukaa itse tarjosi paikkoja työllistämistuella työskentelyyn sekä

oppilaitosten työharjoitteluun sekä neuvoi mm. asiointissa työvoimaviranomaisten kanssa.

- *Global Family Award*: Vuotuinen tunnustus monikulttuurisen liikunnan hyväksi tehdystä työstä; luovutettiin vuonna 2011 Liikunta luo yhteyksiä – seminaarissa helmikuussa.

Tuotetut materiaalit ja julkaisut:

(Materiaalit ovat lähtökohtaisesti digitaalisia, tulosteita on soveltuvin osin vuosikertomuksen liitteenä)

- Good Practice Guide – Inclusion of migrants in and through Sports (SPIN): Jokainen partneri ehdotti ja esitteli kotimaansa hyviä käytäntöjä (

<http://www.sportinclusion.net/>)

- Migrant volunteering: Bossi-moduuli

- Organization of Sports in Finland: Bossi-moduuli

- Democracy: Bossi-moduuli

- Viestinnän yhdenvertaisuus: YES 4 –hankkeen koulutukseen tuotettu Bossi-moduuli, joka soveltuu mm. lajiliittojen, seurojen ja kuntien toimijoille

- Kop Kop – Pääseekö sisään? *Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisojärjestöille* YES 4 –hankkeen opas, jonka kirjoittamiseen Liikkukaa osallistui. (<http://www.yhdenvertaisuus.fi/kirjasto/>)

- Vertaistuki ja sosiaalinen toiminta liikuntaseurassa: Join the Good Life – hankkeen opas vertaistoiminnan järjestämiseen liikuntaseurassa(<http://www.liikkukaa.org/index.php?id=22>)

-MAPS 2011, kartoitus syrjinnästä urheilussa

- Videot: - Liikkukaan esittely (lyhyt ja pitkä versio

<http://youtu.be/pQIZ4j8Bak8>)

- Puheenvuoroja liikunnan vertaistuellisesta potentiaalista, Liikunta yhdistää -seminaari, 17.2.2011 (

<http://www.liikkukaa.org/index.php?id=22>):

Geoff Thompson, The Youth Charter, Englanti

Younis Kamil Abdulsalam, International Sports Club Al Hilal Bonn, Saksa

LIKKUKAAN TOIMINTA VUONNA 2012

Vuosi 2012 alkoi edelleen FiMu ry:n kanssa suunnitellun uuden liiton rakentamisen hengessä, vaikka FiMu oli jo luopunut säännöllisistä prosessin ohjausryhmän tapaamisista. Jonkin verran paineita prosessille syntyi myös FiMun johtaman strategia-päivän sisällöstä ja rahoittamistavasta. Toivoimme kuitenkin yhä prosessin onnistuvan, koska meillä oli ollut lupaava yhteinen konferenssi marraskuussa 2011.

Alkukeväästä FiMu kuitenkin julisti uuden liiton valmisteluprosessin olevan ohi. Vuosikokouksessaan tämän jälkeen Liikkukaan jäsenistö päätti, että näin ollen prosessi myös meidän puoleltamme on päättynyt ja järjestö keskittyy varsinaiseen työhönsä vahvistaen asemaansa monikulttuurisen liikunnan kentällä sen tärkeimpänä toimijana.

Kevään 2012 toinen iso muutos oli vertaistukiprojekti Join the Good Lifen ja sen myötä järjestön RAY-rahoitteen toiminnan päättyminen. Toivomme saavamme uuden hankerahoituksen vuodelle 2013 hyödyntääksemme täysimääräisesti niitä kokemuksia, joita saimme neljän vuoden yhteistyöstämme RAY:n kanssa. Liikkukaan toimisto siirtyi myös jo alkuvuodesta Fredrikinkadulta Olympiastadionille.

Muu hanketoiminta jatkui kuten ennenkin ja nautimme mahdollisuudesta ensimmäisen kerran kolmeen vuoteen keskittyä hankkeisiin ja jäseniimme. Saimme valmiiksi uuden MAPS-kartoituksen jatkoimme järjestön rakenteiden kehittämistä ja jäsenten kouluttamista. Eurooppalainen yhteistyö oli kiivasta, sillä kaksi EU-hanketta, SPIN ja Dynamo jatkuivat vielä kevään 2012 ajan ja puheenjohtajamme Ike Chime valittiin kesän alussa Football Against Racism in Europe (FARE) hallitukseen. Aloitimme uuden RESPECT-kampanjan, Sporttis-toimintamallin levitysprojektin ja jatkoimme entiseen tapaan BOSSI-koulutusohjelmaa.

Jatkoimme myös yhteistyötä Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton kanssa mm. musliminaisten uintiin osallistumisen edellytysten kehittämiseksi. Teimme myös runsaasti strategiatyötä sekä järjestön itsensä että sen jäsenistön keskuudessa. Lisäksi Liikkukaa järjesti monenlaisia tapahtumia jäsentensä ja yhteistyökumppaneidensa kanssa ja osallistui eri tavoin mm. Helsingin City Runiin, Maailma kylässä –festivaalille ja Naisten Kympille.

Järjestön toimistohenkilökunnan muodosti edelleen neljä työntekijää. Lisäksi vapaaehtoisten määrä on järjestön hallituksen lisäksi kasvanut neljään säännöllisesti mukana olevaan henkilöön.

HANKETOIMINTA

HANKE: Suvaitsevaisuustyön rakenteita liikuntakentällä

Liikkukaa ry sai vuodelle 2011 kentän rakenteiden kehittämiseen OKM:ltä avustuksen. Hanke suunniteltiin niin, että toiminta olisi sopusoinnussa ja tukisi ministeriön kehittämisohjelmaa maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla ja sen tavoitteita. Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisin haaste liittyi ministeriön johtamaan monikulttuurisen liikuntakentän yhtenäistämisprosessiin sekä toivottuun uuden liiton syntymiseen. Tästä syystä Liikkukaa ry rajoitti erityisesti omaa materiaalien (erityisesti painettujen) tuotantoaan sekä mm. internet-sivujensa kehittämistä. Toisaalta kentän uudistamisprosessi osoittautui odotettua vaikeammaksi ja vei huomattavasti enemmän järjestön henkilökunnan ja hallituksen aikaa. Näin ollen alun perin suunniteltuja tavoitteita ja toimenpiteitä on jossain määrin jouduttu priorisoimaan.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

- maahanmuuttajatyötä tekevien liikuntaseurojen ja yhdistysten välinen verkosto vahvistuu

Tämä tavoite on toteutunut, mitä tulee Liikkukaa ry:n omaan suoranaiseen vaikutuspiiriin eli jäsenistöön. Jäsenjärjestöjen määrä kasvoi vuoden 2011 aikana reilusta 30:stä yli viidenkymmenen. Verkosto on myös vahvistunut sikäli, että aktiivisesti toiminnassa mukana olevien jäsenyhdistysten määrä on aiempaa suurempi. Aktiivisen kiinnostuksen kasvu liittyyne ainakin osin kentän yhtenäistämisprosessin mukanaan tuomaan ”kuohuntaan” ja osin

Liikkukaan eurooppalaisten verkostojen kehittymiseen sekä EU-hankeyhteistoimintojen luomaan kiinnostukseen.

Joudutaan toteamaan, että ”maahanmuuttajatyötä tekevien liikuntaseurojen” kenttä on pirstaloitumassa. Erityisesti liikunnan ja urheilun nuorisotyössä kentällä on runsaasti monikulttuurisuutta korostavia toimijoita. Tämä on positiivista silloin, kun toiminnat tuovat aitoa lisäarvoa niiden nimetyille kohderyhmälle. Monikulttuurisen taustan omaavien lasten ja nuorten pääseminen tai pääsemättömyys mukaan normaaliin liikuntatoimintaan liittyy kuitenkin usein heidän vanhempiansa kotoutumisen tai syrjäytymisen asteeseen. Lapsiin kohdistuvat erityistoimet eivät yksistään riitä tuomaan heitä mukaan suomalaisen liikuntakulttuurin piiriin, jos heidän vanhemmillaan ei ole tiedollisia, taloudellisia tai kokemuksellisia eväitä tukea heitä harrastuksissa sitten, kun erityistoimenpide loppuu ja lapsi kasvaa nuoreksi ikään, jolloin moni kantasuomalainenkin hylkää liikuntaharrastuksen. Olisi siis myös lasten ja nuorten näkökulmasta tärkeää kääntää kehitys, jossa maahanmuuttaja-aikuisten itse organisoimaa liikuntatoimintaa ja sen tukemista on alettu pitää integroitumisen esteenä. On toki hyvä, jos maahanmuuttajavanhemmat tulevat mukaan perinteisten seurojen toimintaan ja saavat vähitellen myös luottamusta ja vaikutusvaltaa niiden toiminnassa. Vähitellen aikuisten maahanmuuttajien ei olekaan niin vaikea löytää vastaanottavaa harrastusseuraa itselleen. Tällöin ”maahanmuuttajien omien” seurojen tarve ei enää ole nykyisen kaltainen, vaikka koskaan se ei tule kokonaan katoamaan. Nyt tämä seuroissa tapahtuva aikuisten välinen integraatio on kuitenkin vasta alussa ja maahanmuuttajien omien toimijoiden tarve maahanmuuttajien määrän edelleen tasaisesti kasvaessa on suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Näin ollen seurojen välistä yhteistyötä ja verkostoa tulee kehittää aktiivisesti myös tulevina vuosina.

- liikunnan suvaitsevaisuuskentän toimijaverkoston yhteinen strategia ja roolijako selkeytyy

Edellisen tavoitteen toteutumiseen liittyen voidaan varmasti todeta, ettei toimijakentän laajentuessa yhtä yhteistä strategiaa ehkä voi ollakaan. Roolijako on myös edelleen käymistilassa. Kuntien kautta kanavoitu kehittämisavustus vaikutti kuntien ja niiden kautta etenkin kantasuomalaisten seurojen roolin kasvuun kentällä. Koska kehittämisavustuksella rahoitetuista projekteista on ollut vaikea saada tietoa, on ennen arviointitutkimuksen valmistumista vaikea arvioida kokonaisuutta, mutta tuntuma kentältä on, että

tämä on tapahtunut maahanmuuttajaseurojen sekä kattojärjestöjen roolin pienenemisen kustannuksella.

- Suomen maahanmuuttajaväestöllä aiempaa laajemmat mahdollisuudet osallistua liikuntaharrastuksiin ja päätöksentekoon tasaveroisesti

Tämän tavoitteen osalta vuosi 2011 oli kahtalainen. Ministeriön kehittämisohjelma avasi jonkin verran uusia harrastusmahdollisuuksia. Jää kuitenkin nähtäväksi, onko prosessilla pitkällä tähtäimellä positiivisia vaikutuksia päätöksen tekoon osallistumisen osalta. Kun esimerkiksi SLU:ssa monikulttuurinen työ oli vuonna 2011 pitkälti pysähdyksissä (ja vastaavan työntekijän virkakin loppuvuonna täyttämättä) eikä sen eri elimiin valittu maahanmuuttajataustaisia edustajia, oli 2011 päätöksentekoon osallistumisen kannalta pikemmin negatiivisen kuin positiivisen kehityksen vuosi. Voidaan kuitenkin arvioida menossa olleella kentän yhtenäistämisprosessilla olleen osansa myös tässä vaikutusvallan vähenemisessä, sillä monet toimijat ilmaisivat varsin avoimesti katsovansa nykyisten kattojärjestöjen olevan ilman mandaattia, koska ne lakkaisivat pian olemasta uuden toimijan astuessa kentälle.

- ”kantasuomalaisten” ja maahanmuuttajaväestön parantuneen dialogin kautta asenteet muuttuvat myönteisemmiksi ja osallisuuden kokemus vahvistuu

Dialogi tapahtuu aiempaa enemmän kantaväestön ehdoilla ja maahanmuuttajien pääsy foorumeille, joilla liikuntakulttuuriin liittyvää dialogia käydään, on vaikeutunut. Liikkukaan osalta positiivisen poikkeuksen mahdollisuuksiin osallistua julkiseen dialogiin eri organisaatioiden edustajien kanssa muodostivat vuonna 2011 EU-hankkeiden luomat foorumit. Toinen dialogin käynnin tapa olivat epäviralliset henkilökohtaiset suhteet. Liikkukaa onkin vuoden 2011 aikana etsinyt aiempaa aktiivisemmin yhteyksiä liikuntakentän ulkopuolelle mm. Rasmus ry:n ja Väestöliitto ry:n jäsenyyksien kautta. Myös Liikkukaan yhteistyö eri oppilaitosten kanssa monipuolistui vuoden 2011 aikana.

- maahanmuuttajien liikuntaprofiilin ja inklusion seuranta kehittyy

Liikkukaa on suorittanut omaa rasismien seurantaansa suomalaisen jalkapallon osalta ja vaikka otannat ovat pieniä ja yksittäisiä muutoksia aiempiin kartoituksiin nähden on havaittavissa, on kokonaiskuva pitkälti

ennallaan. Syystä tai toisesta maahanmuuttajataustaiset pelaajat saavat erotuomareilta varoituksia kantasuomalaisia enemmän ja ero kasvaa, kun siirrytään alemmille sarjatasoille, joilla myös ”maahanmuuttajien omat seurat” pelaavat.

Turun yliopiston tutkimushankkeen ja erilaisten hyvien käytäntöjen kartoitusten lisäksi varsinaista johdonmukaista seuranta ei Liikkukaan tietojen mukaan ole kehittynyt. Liikkukaan omat tai sen jäsenten kartoitusprojektit eivät ole saaneet rahoitusta ja myöskin Liikkukaan ja Ihmisoikeusliiton yhteistyö on vuoden 2011 aikana viettänyt hiljaiseloa. RASMUS-verkoston järjestäytyttyä yhdistykseksi ja Liikkukaa ry:n ottaessa aktiivisen roolin sen toiminnassa vuonna 2011 on mahdollista, että tätä kautta ainakin rasmin seurantaan saadaan jatkossa luotua parempia ja pysyvämpiä rakenteita.

- yhteistyö kuntien kanssa vahvistuu (Liikkukaa ry:n 3-vuotisen kuntahankkeen tulosten juurruttaminen)

Yhteistyö on kehittynyt joidenkin kuntien kohdalla positiivisesti (Espoo), joidenkin negatiivisesti, mutta yleisesti ottaen pysynyt ennallaan. Joissakin tapauksissa ajatusta maahanmuuttajien omasta osallisuudesta kuntien ja seurojen hankkeissa on pidetty vieraana. Toisaalta taas on todettu, ettei suuren kunnan liikuntatoimella ole mitään resursseja tai muita edellytyksiä olla millään tavoin aktiivinen maahanmuuttajien suuntaan, vaan he voivat ainoastaan odottaa aloitteita heidän taholtaan. Tämä huolimatta Liikkukaan vuosien aikana järjestämistä toistuvista keskusteluista kunnan edustajien kanssa. Maahanmuuttajaseurat taas pystyvät tuskin paikantamaan tätä vastuuhenkilöä kunnan byrokratiasta, saati sitten valmistelemaan itsenäisiä hanke-ehdotuksia.

- OKM:n ”Kehittämisohjelma maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla” edellyttämät toimenpiteet toteutuvat

Viitataan edellisiin tavoitteisiin.

Toimenpiteet

Suunniteltu / toteutunut

- jäsenpalveluiden parantaminen (etenkin OKM:n ”Kehittämisohjelma maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla” mukaisesti)

Liikkukaa ry teki resurssiensa puitteissa voitavansa erityisesti ohjelmaan liittyvän kehittämisavustuksen markkinoimiseksi jäsenkentällään. Erityisesti työtä tehtiin pääkaupunkiseudulla, Tampereen seudulla sekä Oulussa. Osa jäsenistöstä suhtautui hankeajatuksiin positiivisesti ja osa jopa tuotti hakemuksia, mutta kuntien taholla kiinnostus vaihteli kannustavasta täydellisen välinpitämättömyyden kautta aktiiviseen vastustukseen. Toivomme kuitenkin jäsenseurojen oppineen prosesseista jotain, mitä he voivat hyödyntää jatkossa. Jäsenjärjestöjen kouluttamiseksi kokeiltiin myös uutta tapaa, jossa Kiinalainen ystävyysseura ry, joka ei ollut koskaan aiemmin järjestänyt liikuntatapahtumaa, järjesti sellaisen noin sadalle jäsenelleen Liikkukaan työntekijöiden ohjatussa ja neuvoessa prosessin eri vaiheissa. Tapahtuma onnistui erinomaisesti ja järjestöllä on täydet valmiudet organisoida vastaava tapahtuma seuraavalla kerralla itsenäisesti. Liikkukaan toimiston sijaitessa aivan Helsingin keskustassa loppuvuoden 2011 ajan, myös henkilökohtainen neuvonta ja kohtaaminen jäsenistön ja muiden monikulttuurisen kentän toimijoiden kanssa lisääntyi selvästi. Liikkukaa tarjosi jälleen myös JOBS (Jobs Built on Sports) palvelua jäsenilleen, millä pyrittiin auttamaan jäseniä työllistämiskysymyksissä ja TE-toimistojen kanssa asiainnissa.

- maahanmuuttajien liikuntatiedotusta ja –neuvontaa kehitetään esim. esitteiden, koulutuksien ja luentojen avulla

Erillisen BOSSI-projektimme koulutusten kehittämisen ohella Liikkukaa lähti vuonna 2011 mukaan SUH ry:n hankkeeseen monikulttuurisen uinnin ja siihen liittyvän neuvontamateriaalin kehittämiseksi. Samoin Liikkukaa osallistui Sport Inclusion Network –projektin *Good Practice Guide – Inclusion of migrants in and through sports* kirjoittamiseen. Lisäksi Liikkukaa tuotti toisen *Volunteering in Sport* EU-hankkeen symposiumeja varten englanninkielisiä materiaaleja suomalaisen urheiluelämän organisoitumisesta, maahanmuuttajien vapaaehtoistyöstä sekä vapaaehtoisten käyttämistä sähköisistä työkaluista. Näitä on jo osin hyödynnetty Liikkukaan koulutuksissa. Liikkukaa tuotti myös toimintaansa ja historiaansa esittelevän (lyhyt ja pitkä versio) ja tuki myös jäsenseuroja videomateriaalin tuottamisessa.

- tiedotetaan aktiivisesti monikulttuurisen liikunnan tapahtumista (esim. internet-sivut ja Facebook)

Liikkukaan nettisivua ja osin myös Facebookia (20.000 kuukausittaista käyntiä) on käytetty aktiivisesti ja säännöllisesti tiedotukseen kunnallisista tapahtumista (lähinnä Espoo ja Helsinki) sekä valtakunnallisesti merkittävistä kysymyksistä ja alaan liittyvästä tutkimuksesta. Facebook-sivun luonne on kuitenkin muodostunut pitkälti kansainväliseksi ja eurooppalaisen urheiluelämän, vähemmistökyseymysten ja rasismiin liittyvien ilmiöiden foorumiksi.

- järjestetään 5 – 12 pyöreän pöydän keskustelua

Pyöreän pöydän keskustelun mallia käytettiin monissa Liikkukaan toiminnoissa ja projekteissa, kuten RAY:n rahoittamassa Join the Good Life – hankkeessa. Myös osa Bossi-koulutuksista sisälsi mallin mukaisen eri toimijatahojen temaattisen keskustelun. Erillisiä muihin hankkeisiin liittymättömiä keskusteluja järjestettiin mm. Espoon monikulttuuristen nuorisoryhmien ja Palloliiton eri toimijoiden kesken.

- organisoidaan rasisminvastainen kampanja (Respect ja FARE)

FAREn toimintaviikon aikana lokakuussa Liikkukaa ja sen jäsenet järjestivät rasisminvastaisia otteluita. Liikkukaan Respect Teamin ja Team HJK:n ottelu sai näkyvyyttä mm. Helsinki Timesissa, HJK:n nettisivuilla ja Metrolehdessä.

- kerätään kyselytutkimuksen avulla tietoa jäsenseuroissa liikkuvien maahanmuuttajien liikuntaprofiilista

Tehtiin kysely maahanmuuttajaväestölle kolmella kielellä (fin/eng/rus) heidän uintiharrastuksestaan ja sen taustoista SUH ry:n hanketta varten. Kysely jatkuu kevään 2012 aikana. Samoin kysyttiin talviurheilujärjestöiltä heidän arvioitaan maahanmuuttajien osallistumisesta talvilajeihin sekä mahdollisista syrjintäilmiöistä tai erityistoimenpiteistä maahanmuuttajien osallistumiseen liittyen. Kyselyn perusteella maahanmuuttajien osallisuus talvilajeissa on vielä hyvin vähäistä, joskin eri lajien ja maahanmuuttajaryhmien välillä on suuria eroja.

- asiantuntijatehtävät eri työryhmissä ja valiokunnissa

Varsinaisella liikunnan ja urheilun kentällä monikulttuuristen toimijoiden osallisuus on hävinnyt lähes olemattomiin, joten vaikuttaminen tapahtuu pitkälti epävirallisten keskustelujen kautta (esim. Palloliitto ja SLU). Sen sijaan Liikkukaa on toiminut oman alansa asiantuntijatahona vuonna 2011 esimerkiksi Rasmus ry:n hallituksessa sekä Sisäministeriön YES 4 – hankkeen työryhmässä, joka laati urheilu- ja nuorisjärjestöille yhdenvertaisuusoppaan *Kop kop – Pääseekö sisään?*

- rekrytoidaan ja koulutetaan kentälle uusia vapaaehtoistoimijoita

Uusien vapaaehtoisten rekrytointi ja koulutus on ollut erittäin aktiivista ja Liikkukaan jäsenseurat ovat osallistuneet hyvin myös Liikkukaan toimintaan. Myös jäsenistä riippumattomia vapaaehtoisia on ollut aktiivisesti mukana Liikkukaan toiminnassa, joskin osittain sama vapaaehtoisten pysyvyyden haaste, joka on tuttu muista järjestöistä tänä päivänä, on kohdattu myös Liikkukaassa.

- kantasuomalaisten ja maahanmuuttajaväestön välistä dialogia vahvistetaan liikunnan avulla

(esim. monikulttuuriset liikuntapäivät Tervakoskella elokuussa)

Dialogia on käyty eri yhteyksissä ja foorumeilla, mutta kuten todettu, viralliset liikunta-alan foorumit eivät ole aiempaan tapaan monikulttuurisesti suuntautuneita. Jäsenille suunnattuja leirejä tai liikuntapäiviä ei vuonna 2011 järjestetty johtuen EU-hankkeiden sekä kentän yhdistämisprosessin aiheuttamista aikatauluongelmista.

- konsultointi kansainvälisen yhteistyöverkoston asiantuntijoiden kanssa

EU-hankkeisiin Volunteering in Sport sekä Sport Inclusion Network osallistuminen on ollut vuoden 2011 merkittävin edistysaskel Liikkukaan toiminnassa ja avannut uusia mahdollisuuksia sekä tutustuttanut jäsenistönkin moniin uusiin toimintamalleihin. Näiden hankkeiden

seurauksena Liikkukaa aloitti myös yhteistyön Irlannin Show racism the red card –projektin kanssa.

- Liikkukaa ry:n valtakunnallisuuden vahvistaminen (toiminnan levittäminen, alueellisten vastuuhenkilöiden kouluttaminen ja nimeäminen, seminaari Karjalohjalla marraskuussa)

Liikkukaan asema vahvistui ennen kaikkea sen aiemmin vahvoilla alueilla Etelä-Suomessa. Pääkaupunkiseudun piiri aloitti toimintansa keväällä 2011. Karjalohjan seminaari sijasta marraskuussa järjestettiin Fimun kanssa yhteinen kentän yhtenäistämisseminaari. Liikkukaan edustajien matkoja pääkaupunkiseudun ulkopuolelle kotimaassa piti resurssien rajallisuuden vuoksi vähentää aiempaan nähden. Nämä resurssit keskitettiin ennen kaikkea Tampereen ja Oulun seuduille, joissa molemmissa vierailtiin kahdesti. Tavoitteena molemmilla alueilla oli erityisesti saada seuroja ja kuntia yhteistyöhön kehittämisavustusten hakemiseksi maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla. Eteläisen Suomen (pk-seutu pois lukien) yhteistyön kehittämiseksi vierailtiin kerran myös Tervakoskella.

- järjestetään Global Family –tilaisuus, jossa mm. jaetaan monikulttuurisen liikunnan tunnustuspalkinto

Palkinnon jakoi helmikuussa Liikunta luo yhteyksiä -seminaarissa Fatbardhe Hetemaj yhteensä neljälle eri henkilölle tai organisaatiolle pitkäaikaisesta tuesta monikulttuuriselle liikunnalle ja yhteistyöstä Liikkukaan kanssa. Yhden palkinnon saajan valitsi Monikansallisten naisten liikunta ja kulttuuri ry maahanmuuttajanaisten liikunnan edistämisen perusteella.

Yhteenveto

Huolimatta monista vuodelle 2011 osuneista haasteista koemme projektin onnistuneen ja saavuttaneen tavoitteensa hyvin. Hanke suunniteltiin niin, että toiminta olisi sopusoinnussa ja tukisi ministeriön kehittämisohjelmaa maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla ja sen tavoitteita. Yleinen poliittinen sekä julkisen keskustelun ilmapiiri on kuitenkin kehittynyt aiempaa torjuvammaksi monikulttuurista yhteiskuntaa kohtaan ja myös kuntatasolla monikulttuurisuuteen ei useinkaan haluta sotkea maahanmuuttajia.

Oma haasteensa oli myös yhteistyö Fimun kanssa uuden monikulttuurisen liikuntaliiton perustamiseksi. Prosessin tultua päätapisteeseen joudutaan

toteamaan, että monikulttuurisen liikunnan toimijakenttä kenttä on pirstaloitumassa. Erityisesti liikunnan ja urheilun nuorisotyössä kentällä on runsaasti monikulttuurisuutta korostavia toimijoita.

Jäsenjärjestöjemme määrä kasvoi vuoden 2011 aikana reilusta kolmestakymmenestä yli viidenkymmenen ja verkostomme vahvistui myös sikäli, että aktiivisesti toiminnassa mukana olevien jäsenyhdistysten määrä on aiempaa suurempi. Liikkukaan asema vahvistui ennen kaikkea sen aiemmin vahvoilla alueilla Etelä-Suomessa. Pääkaupunkiseudun piiri aloitti toimintansa keväällä 2011. Järjestö on vuoden 2011 aikana etsinyt myös aiempaa aktiivisemmin yhteyksiä liikuntakentän ulkopuolelle mm. TUL ry:n, Rasmus ry:n ja Väestöliitto ry:n jäsenyyksien kautta. Liikkukaa on toiminut oman alansa asiantuntijatahona vuonna 2011 esimerkiksi Rasmus ry:n hallituksessa sekä Sisäministeriön YES 4 –hankkeen työryhmässä.

Liikkukaa on suorittanut omaa rasismien seurantaansa sekä laatinut katsauksia maahanmuuttajien liikuntatavoista esim. uinnissa, talviurheilussa ja vapaaehtoisina. Uusien vapaaehtoisten rekrytointi ja koulutus on ollut erittäin aktiivista. Liikkukaa ry teki resurssiensa puitteissa voitavansa erityisesti ohjelmaan liittyvän kehittämisavustuksen markkinoimiseksi jäsenkentällään. Liikkukaan nettisivua ja osin myös Facebookia (n . 25.000 käyntiä /kk) on käytetty aktiivisesti ja säännöllisesti tiedotukseen kunnallisista tapahtumista sekä valtakunnallisesti merkittävistä kysymyksistä ja alaan liittyvästä tutkimuksesta. Yhteistyö on myös kehittynyt joidenkin kuntien kohdalla positiivisesti. Dialogia on käyty eri yhteyksissä ja foorumeilla. Liikkukaa on myös osallistunut moniin eri tapahtumiin, kuten Maailma Kylässä –festivaaliin, Helsinki Region Welcome Weeksiin ja FAREn rasismien vastaiseen toimintaviikkoon aikana lokakuussa yhteistyössä jäsentensä ja HJK:n kanssa.

HANKE: BOSSI 2011

Liikkukaa ry sai vuodelle 2011 kentän Bossi-koulutusten järjestämiseen ja kehittämiseen OKM:ltä 25 000 euron avustuksen. Haettu avustussumma oli 64 000 €. Haettua selvästi pienempi avustus sekä monikulttuurisen liikuntakentän yhtenäistämisen prosessi ja oletettu uuden liiton pikainen syntyminen vaikuttivat siihen, ettei Liikkukaa pyrkinyt tuottamaan suunniteltuja uusia painettuja tai DVD-materiaaleja vielä 2011. Keskityimme ohjelman kehittämiseen ja päivittämiseen sekä sähköisen materiaalin tuotantoon, kouluttajien koulutukseen sekä koulutuksien järjestämiseen.

BOSSI –koulutus toimii neljällä tavalla:

- a) valmistaa, rohkaista ja tukea valmiita rakenteita ja organisaatioita (kunnat, liikuntaseurat, lajiliitot) integroimaan maahanmuuttajia toimiinsa

- b) valmistaa, rohkaista ja tukea maahanmuuttajia, pakolaisia ja maahanmuuttaja-organisaatioita osallistumaan liikuntaan ja integroitumaan olemassa oleviin liikuntajärjestöihin

- c) edesauttaa ja tukea instituutioita kuten pakolaiskeskukset, maahanmuuttovirastot ja muut vastaavat hyödyntämään liikuntaa välineenä parantaa maahanmuuttajien sosiaalista ja terveydellistä tilannetta ja tukea heidän osallistumistaan yhteiskunnalliseen toimintaan

- d) kannustaa hyödyntämään liikunnan toimintaympäristöä kohderyhmän sosiaalisesti vahvistamiseksi ja integraation edistämiseksi esim. suomenkielen omaksumisen helpottamiseksi (mallina tamperelaisen Vierasjoukkue ry:n Maailman kieli –projektin liikunnalliset kielikylvyt) ja vertaistuellisen toiminnan organisoimiseksi (Liikkukaan Join the Good Life –projektin eri toimintamallit)

Tausta sekä tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuonna 2005 pilottina alkanut BOSSI -projekti osoittautui erittäin tehokkaaksi ja on tänäkin päivänä suosittu. Asiakkaina ovat olleet kunnat, perinteiset ja monikulttuuriset liikuntaseurat, maahanmuuttajien kanssa työskentelevät ja muut järjestöt kuten esim. Suomen Erotumariliitto. Projektin tavoite on tiedon, opastuksen ja koulutuksen avulla rohkaista mahdollisimman monia tahoja toteuttamaan integraatiota ja kotoutusta laajasti liikuntatoiminnan yhteydessä.

BOSSI suunniteltiin ja luotiin Liikkukaa ry:n vapaaehtoisten, verkoston, työntekijöiden ja laajasti asiantuntijoiden avulla, siinä hyödynnettiin olemassa olevia tilastoja, tieteellistä tutkimusta, dokumentteja ja kyselyitä.

BOSSI kertoo maahanmuutosta ja sen mukana tuomista hyödyistä ja haasteista. Se välittää haasteita ja hyötyjä liikunnan eduista maahanmuuttajille sekä erilaisista monikulttuurisen liikunnan järjestämisen mahdollisuuksista.

BOSSI pyrkii taistelemaan rasismia vastaan parantamalla asenteita ja tukemalla maahanmuuttajien ja pakolaisten integraatiota jakamalla tietoa ja tarpeellisia taitoja.

BOSSI-hankkeen toiminta

1. olemme strukturoineet koulutusohjelman kahteen osaan:

a. Liikuntaan osallistuminen Suomessa, yksilönä sekä seuratoiminnassa **maahanmuuttajille sekä maahanmuuttajien omille aloitteille**

b. Liikuntaan osallistuminen Suomessa, yksilönä sekä seuratoiminnassa **kantaväestön perinteisille seuroille sekä kuntien toimihenkilöille**

Vuonna 2011 lisäsimme koulutusmateriaaliin moduulit demokratiakysymyksistä, urheilun- ja liikunnan rakenteista, maahanmuuttajista vapaaehtoistoimijoina sekä yhdenvertaisesta viestinnästä. Näistä kaksi ensimmäistä on tarkoitettu maahanmuuttajakohderyhmälle, kolmas soveltuu molemmille ja neljäs on ensisijaisesti suunnattu kantaväestön organisaatioille.

2. olemme kehittäneet koulutuksen sisältöjä suomalaisten ja eurooppalaisten yhteistyö- ja tutkimustahojen kanssa tehdyn yhteistyön ja käytyjen keskustelujen pohjalta

3. olemme kouluttaneet lisää kouluttajia

4. olemme päivittäneet materiaalia, selkeyttäneet rakenteita ja tehneet sen esittelyn kouluttajan kannalta helpommaksi

5. järjestimme koulutuksia Helsingissä, Vantaalla, Espoossa, Tampereella ja Oulussa; näiden kuntien lisäksi koulutuksissa oli osallistujia ainakin Jyväskylästä, Rovaniemeltä ja Janakkalasta.

6. Liikkukaa ry:n toimisto sijaitsi vuoden 2011 jälkipuoliskon uudessa tilassa Helsingin keskustassa, mihin oli erittäin hyvät kulkuyhteydet. Tätä kautta toimiston kävijämäärä lisääntyi huomattavasti ja sitä kautta erilaiset henkilökohtaiset neuvontatilaisuudet muuttuivat käytännössä päivittäisiksi.

Vuonna 2011 hankkeessa tarjottiin jatkuvaa matalan kynnykset tukea ja neuvoja yhteistyötahoillemme. Henkilökohtaisen tapaamisen lisäksi tukea ja neuvoja annettiin puhelimitse, sähköpostitse ja myös Facebookissa. Neuvoja

ja koulutusta kysyivät erityisesti Liikkukaan uudet sekä jotkin aiemmin passiivisina pysyneet jäsenjärjestöt.

Projektin puitteissa pyrittiin tekemään yhteistyötä sekä vanhojen että uusien yhteistyökumppaneiden kuten Palloliiton, FiMu ry:n ja eri kuntien kanssa. Toteutuneet koulutukset painottuivat Liikkukaan jäsenseuroihin sekä jo aiemmilta vuosilta tuttuihin kuntapartnereihin.

HANKE: Join The Good Life

1.1. Perustelut

Liikkukaa ry:n toiminnassa on nähty keskeisenä maahanmuuttajien yhdistystoiminta, joka luo luontevan viitekehyksen maahanmuuttajien sosiaaliseen kanssakäymiseen. Yhdistykset ja seurat toimivat kohtaamispaikkoina, joiden kautta muodostetaan tärkeitä verkostoja. Aktivoimalla maahanmuuttajien yhdistystoimintaan luontevasti kuuluvaa vapaaehtoistoimintaa ja kehittämällä sen ympärille vertaistukiverkostoa voidaan parantaa syrjäytymisvaarassa olevien maahanmuuttajien elämänhallintaa ja vähentää heidän ongelmiaan.

Ensiarvoisen tärkeää olisi mahdollistaa maahanmuuttajien aktivoituminen vapaaehtoistyön ja erilaisten harrastusten pariin. Mielekäs harrastustoiminta on tunnetusti merkittävä sosiaalista syrjäytymistä ehkäisevä tekijä. Vapaa-aikasektoria, kuten liikuntaa, ja vertaistukea hyödyntävät kotouttavan työn muodot parantavat kotoutumispalveluiden yhdenvertaisuutta tarjoamalla tukea myös vaikeasti työllistyville henkilöille, joita perinteisesti työllistymiseen tähtäävät palvelut eivät riittävästi tue.

1.2. Kohderyhmä

Liikkukaan kuntayhteistyössä on tullut ilmi, että nuoret, vasta peruskouluiässä tai sen jälkeen Suomeen saapuneet, heikosti koulutetut maahanmuuttajamiehet ovat yhteiskunnan näkökulmasta erityisen haastava ryhmä. Kotoutumisprosessin epäonnistuessa ja perinteisen perhe/sukukontrollin murennuttua heillä on suuri vaara ajautua päihteidenkäytön, väkivallan ja rikosten kierteeseen. Nuoriin maahanmuuttajamiehiin kohdistuvat negatiiviset ennakkoluulot ja jopa suoranainen rasismi ovat yleistyneet kantaväestön keskuudessa, eikä verkostojen luominen tai työn löytäminen ole heille helppoa. Maahanmuuttajamiesten voimaannuttamiseen pyrkiviä hankkeita on ollut Suomessa verrattain vähän, voidaan jopa sanoa että miehet ovat jääneet paitsioon.

Join The Good Life –projektin keskeinen kohderyhmä olivat nimenomaan syrjäytymisuhan alla olevat 16-35-vuotiaat maahanmuuttajat, joita hanke on

tavoittanut erittäin hyvin eri puolilla Suomea toimivien maahanmuuttajaseurojen kautta. Noin 80 % osallistujista on ollut miehiä. Kuokkalan Tähti on hankkeen pilottiseuroista ainoa, jossa naisia on enemmistö. Keskeistä on ollut hyödyntää näiden liikuntaseurojen yhteyksiä haavoittuvassa asemassa oleviin maahanmuuttajiin ja mahdollisimman luontevasti laajentaa seurojen toimintakenttää niiden perustoimintojen ulkopuolelle.

1.3. Tavoitteet ja keinot

Projektin laaja päätavoite on maahanmuuttajien voimaantuminen, aktivoituminen ja elämänhallinnan parantuminen. Tavoitteeseen on pyritty seuraavilla keinoilla:

- 1) Kehitetään maahanmuuttajien vapaa-ajantoimintaa tarjoamalla liikuntaseuratoimintaan osallistujille sopivia osallistumismahdollisuuksia.
- 2) Luodaan maahanmuuttajaseurojen ja -yhdistysten käyttöön soveltuva vertaistuen malli.
- 3) Rakennetaan maahanmuuttajayhdistysten yhteyteen vertaistukiverkosto tukemaan toimintaan osallistuvien voimaantumista.
- 4) Nimetään ja koulutetaan maahanmuuttajayhdistyksissä vertaistukivastaavat, tai ”sosiaalisen hyvinvoinnin sihteerit”.
- 5) Luodaan pysyvät toimintatavat projektissa mukana olevien tahojen kanssa ja pyritään juurruttamaan hyvät käytännöt.

1.4. Toiminnot

Hankkeen toimintakonseptiin on kuulunut erilaisia toimintotyyppejä:

1) *Senators' Club*:

Tapaamisia ja koulutustilaisuuksia pilottiseurojen avainhenkilöille ja vertaistuesta vastaaville erilaisista sosiaaliseen ja terveydelliseen hyvinvointiin liittyvistä teemoista. Koulutuksessa on tuotu esiin haasteita ja opeteltu tunnistamaan tekijöitä, jotka liittyvät maahanmuuttajien sosiaaliseen elämään ja arjessa selviytymiseen. Vertaistukivastaavien kanssa on

harjoiteltu vaihtoehtoisten vertaistukimallien soveltamista ja pohdittu yhdessä, millä tavoin toiminnan järjestämällä se vastaisi parhaalla mahdollisella tavalla osallistujien tarpeisiin.

2) **Movie Night:**

a) Seuroille järjestettyjä tilaisuuksia, joissa on pyritty levittämään ajatusta liikuntaseurasta sosiaalisen hyvinvoinnin tukijana. Urheilu- tai yhteiskunta-aiheisten elokuvien avulla on nostettu keskusteluun eri kulttuurien erityispiirteitä, yhteiskunnallisia haasteita ja yhteisiä näkökulmia. Keskustelua johtaa ja elokuvien pohjalta alustaa projektikoordinaattorin kanssa illan ”tähtivieras”, joka on tunnettu ja näkyvä maahanmuuttajataustainen henkilö, joka toimii myös esimerkkinä (esim. juoksija Wilson Kirwa, jalkapallovalmentaja Abdou Talat...).

3) **Etsivä työ:**

Projekti on jalkautunut erilaisiin maahanmuuttajien suosimiin ympäristöihin ja tilaisuuksiin sekä myös vastaanottokeskuksiin (paikallisen pilottiseuran edustajan kanssa) etsimään seuran toimintaan uusia harrastajia ja kertomaan erilaisista harrastus- ja toimintamahdollisuuksista.

4) **Vaikuttamistyö:**

Lisäksi pääasiassa projektikoordinaattori on vastannut yhteyksistä yhteistyötahoihin päin, koordinoitunut yhteisiä suunnittelutapaamisia sekä pyrkinyt myös aktiivisesti esittelemään hanketta ja tuomaan kohderyhmän ääntä esille erilaisissa seminaareissa ja asiantuntijaryhmissä.

1.5. **Yhteistyötahot**

Tärkeimmät yhteistyökumppanit olivat Liikkukaan jäsenseurat, joiden kautta maahanmuuttajat tavoitettiin ja jotka sitoutuivat järjestämään vertaistoimintaa. Näitä olivat Spartak ry, Mondial Stars ry ja HDS ry (Helsinki), Cosmos Juniors ry ja Al-Aadal ry (Espoo) ja Kuokkalan Tähti ry. (Jyväskylä) sekä Monikulttuuristen naisten liikunta ja kulttuuri ry (Monaliiku). Ilman näitä kumppanuuksia projektia ei olisi voitu toteuttaa.

Yhteistyötä tehtiin myös muutamien muiden seurojen ja yhdistysten kanssa. Näitä olivat mm. Atlantis (Helsinki), PaTo (Tervakoski), Finnish Association of Takemusu Aikido (FATA) ry (Helsinki), Afro-Euro Giants ry (Helsinki) ja Vantaan monikulttuuriyhdistys Portti ry.

Lisäksi konsultointiapua vertaistukitoiminnan kehittämisen suhteen saatiin Suomen Pakolaisapu ry:ltä, Hämeen Setlementin Kølvi-projektilta ja Miessakit ry:ltä. Koulutusten sisällön suhteen hankkeen aikana tehtiin yhteistyötä mm. Helsinki Human Rights -09 ry:n, Elämä on Parasta Huumetta ry:n, Espoon A-klinikkasäätiön Vinkin, Humakin Preventiimin, Kännikapinan ja HNMKYn kanssa.

1.6. Projektiorganisaatio

Projektikoordinaattorina toimi Jean Marc Alingué huhtikuusta 2008 maaliskuuhun 2010. Tämän jälkeen koordinaattorin tehtäviä hoiti joulukuun loppuun 2010 Tomi Lounio ja vuonna 2011 sekä 2012 tammi-helmikuussa Petri Öhman.

Projektin ohjausryhmän jäsenistö muuttui vuosina 2008 ja 2009 useasti johtuen jäsenten muuttuneista työtehtävistä ja muista esteistä. Koordinaattorin lisäksi Liikkukaasta ryhmään kuuluivat toiminnanjohtaja ja ajoittain myös puheenjohtaja. Muita jäseniä olivat mm. Petri Öhman (Suomen Pakolaisapu ry/ Suomen Punainen Risti), Maurizio Pratesi (Suomen Palloliitto ry) sekä Mirella Huttunen (Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry). Henkilöstövaihdosten jatkuessa vuonna 2010 ohjausryhmä ei kokoontunut muodollisesti. Siirtymäkaudella projektissa hyödynnettiin jonkin verran edellisen koordinaattorin Jean Marc Alinguén sekä ohjausryhmän jäsenen Petri Öhmanin osaamista palkkiopohjaisesti. Projekti hyödynsi tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan myös Liikkukaa ry:n muiden työntekijöiden, erityisesti toiminnanjohtaja Christian Thibault'n ja toimistosihteerin Hanne Mangsin työpanosta.

2. Vertaistuen kautta hyvään elämään

2.1. Toiminnan käynnistäminen

Join The Good Life –projektin koordinaattorina aloitti huhtikuussa 2008 Jean-Marc Alingué, joka vastasi yhdessä toiminnanjohtajan kanssa toimintasuunnitelman laatimisesta.

Ensimmäinen askel oli arvioida Liikkukaa ry:n eri jäsenjärjestöjen todelliset mahdollisuudet toimia kumppaneina projektissa (kohderyhmän tavoittaminen). Tätä varten järjestettiin ensimmäinen tapaaminen, jonka tarkoituksena oli myös vertaistukiryhmä –käsitteen avaaminen ja vertaistukitoiminnan esittely kumppaneille. Näille kumppanijärjestöille oli yhteistä kokemus maahanmuuttajien yhdistystoiminnasta. Ne toimivat aktiivisesti erityisesti liikunnan kentällä ja niiden ensisijaiset tavoitteet ovat terveyttä edistäviä, eivätkä ensisijaisesti kilpailullisia. Näillä maahanmuuttajayhdistyksillä on tärkeä rooli Suomeen muuttavien ”sisääntulo-organisaatioina”, jotka tarjoavat kotoutumisväylän liikunta- ja kulttuuriharrastuksien kautta.

Kumppanuuksista sopimisen ja niiden vakiinnuttamisen jälkeen järjestettiin Tervakoskella projektin starttitapahtuma, johon osallistuivat Cosmos Juniors, Mondial Stars, Atlantis ja Tervakosken PaTo. Tapahtumassa käytiin yhdessä läpi vertaistukitoiminnan periaatteet, ja oheisohjelmana järjestettyyn liikuntapäivään osallistui sekä suomalaisia että maahanmuuttajaperheitä. Monille osallistuneille maahanmuuttajille tämä oli elämän ensimmäinen vierailu Suomen maaseudulle. Tapahtumassa määriteltiin, että luottamuksellisten ja ennakkoluulottomien suhteiden luominen kantaväestöön olisi tärkeä osa vertaistukitoimintaa. Starttitapahtuman jälkeen järjestettiin vielä erilliset tapaamiset Spartakin ja Kuokkalan Tähdien kanssa.

2.2. Minkälaista vertaistukea?

Projektin onnistumisen kannalta oli olennaisen tärkeää kehittää maahanmuuttajayhdistysten käyttöön mahdollisimman yksinkertainen, mielekäs ja kohderyhmän tarpeisiin vastaava vertaistuen malli. Tähän työhön saatiin tärkeää apua projektin järjestöpartnereilta, joita olivat mm. Suomen Pakolaisapu ja Elämä On Parasta Huumetta ry. Myöhemmin tärkeitä ideoita saatiin Hämeen Setlementin maahanmuuttajapoikatyön Kølvi-projektilta, jonka Isoveli-toimintaa muistuttavan mallin koettiin soveltuvan liikuntaseurojenkin käyttöön.

Hankkeen alussa sovellettiin Suomen Pakolaisavulta omaksuttua mallia, jossa muodostettiin selkeitä tukiryhmiä. Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen kuitenkin huomattiin, että tukiryhmien kokoontuminen liikuntaharrastusten ulkopuolella koettiin turhan vaivalloiseksi. Sitoutumistaso laski sekä ohjaajien että osallistujien taholla. Projektissa kokeiltiin erilaisia teemallisia kokoontumismuotoja ja pyrittiin myös tarkemmin kartoittamaan niitä kysymyksiä, joihin vertaistoiminnalla liikuntaympäristössä voidaan parhaiten vastata. Kølvi-projektin Isoveli-mallia päätettiin omiin kokemuksiin liitettynä soveltaa joustavamman ja spontaanin vertaistuen tarjoamiseksi. Tässäkin mallissa kotoutumisprosessissaan pidemmällä olevat maahanmuuttajat tarjoavat tukea myöhemmin Suomeen muuttaneille. Toimintaa muutettiin kuitenkin säännöllisesti tapaavien tukiryhmien sijaan vahvemmin face-to-face –kontaktiin pohjautuvaksi ja seuran arkeen paremmin nivoutuvaksi. Koulutusta ja keskustelua alettiin tarjota seuran jäsenille laajemmin ja painotettiin seuran roolia yhteisönä, joka kantaa kollektiivista vastuuta jäsentensä hyvinvoinnista ja kehittää aktiivisesti ja suunnitelmallisesti resurssejaan keskinäisen tuen tarjoamiseen. Tällöin yhdistyksen ilmapiiri muuttuu parhaimmassa tapauksessa huomattavasti aiempaa inklusiivisemmaksi, välittävämmäksi, ja vertaistuesta tulee kiinteä osa toimintaa. Vertaisohjaajia kannustettiin kehittämään uusia käytäntöjä keskustelun aktivoimiseksi ja avoimuuden lisäämiseksi.

2.3. Vertaistuen avulla käsiteltävät aiheet

Vertaistuki voi kattaa melkein minkä tahansa inhimilliseen elämään liittyvän aiheen, joka on osallistujille läheinen ja tärkeä. Vertaistuki on myös nopeasti suosiotaan kasvattava ja usein erittäin kustannustehokas sosiaalisen tuen muoto, joka voi vastata maahanmuuttajien huolenaiheisiin jopa paremmin kuin ammattimainen apu. Hierarkian vähäisyys ja omakielisyys vahvistavat osallistujien oma-aloitteisuutta ja aktivoitumista. Ihanteellisessa tilanteessa vertaisohjaaja ja osallistuja pääsevät tasa-arvoiseen, luottamukselliseen vuorovaikutussuhteeseen, josta molemmat osapuolet saavat iloa ja hyötyä.

Join The Good Life –projektissa sosiaalisesta toiminnasta vastaaville seuraaktiiveille on painotettu positiivista asennetta, esimerkin osoittamista ja käytännönläheisyyttä. Osallistujilla on oltava oikeus purkaa myös negatiivisia kokemuksiaan, mutta yleisen ilmapiirin tulisi olla rohkaiseva ja myönteinen. Varsinaisessa vertaistukityössä vertaisohjaajien on tärkeä muistaa, etteivät he ole terapeutteja tai ammattiauttajia. Lisäksi heidän täytyy pitää huolta siitä,

etteivät he ota omaa rooliaan liian raskaasti, sillä heidän tehtävänsä on vain opastaa, ei ratkaista kaikkia ongelmia. Holhoamista tulee myös välttää, jotta tuen vastaanottajien oma aktiivisuus pysyy yllä ja vahvistuu entisestään.

Yksi vertaistuen periaatteellisista kulmakivistä on vaitiolovelvollisuus. Ryhmätoiminnassa sekä ohjaajan että ryhmään osallistuvien tulee ymmärtää, että ryhmässä kerrotut henkilökohtaiset asiat jäävät ryhmän sisäisiksi. Epämuodollisemman vertaistoiminnan kohdalla vaitiolovelvollisuuden käsite on hankalampi. Toisaalta myös toiminnan luonne on enemmän ehkäisevä ja varhaista puuttumista painottava, jolloin esille nousevat kysymykset ovat vähemmän dramaattisia. Tällöin myöskään vaitiolovelvollisuudelle asetut vaatimukset eivät ole yhtä korkeat. Hienotunteisuutta ja toisten huomioonottamista tulee kuitenkin korostaa voimakkaasti.

Kokemustemme mukaan osallistujien huolenaiheet liittyvät usein työnsaantiin, yksinäisyyteen, syrjintäkokemuksiin, kulttuurin ja yhteiskunnan tuntemukseen, lähtömaan kaipuuseen tai erilaisiin konkreettisiin ongelmiin. Päihdekäyttöön ja ennaltaehkäisevän toiminnan mahdollisuuksiin liittyvät kysymykset nousivat usein esiin projektin viimeisenä toimintavuotena. Vertaisohjaajilla on usein jo valmiiksi hyvät valmiudet keskustella monista näistä aiheista omien kokemustensa perusteella, mutta koulutuksissa heille on tarjottu enemmän sellaista oikeaa tietoa, mitä maahanmuuttajien voi olla vaikea löytää. Nämä ovat liittyneet hyvin konkreettisiin asioihin, kuten mistä saa apua peli- tai päihderiippuvuuteen, mutta myös laajempaan suomalaisen kulttuurin tuntemukseen.

Vertaisohjaajien kanssa päädyttiin seuraavanlaiseen erittäin yksinkertaiseen kartoitukseen hyvästä elämästä. Heidän mielestään seuraavat tekijät vaikuttavat maahanmuuttajan elämänlaatuun:

RISKIT

- Alkoholi ja huumeet
- Henkiset ja fyysiset sairaudet
- Työttömyys
- Väkivalta ja rikollisuus
- Uhkapeli-riippuvuus
- Rasismi
- Epäterveellinen ruokavalio
- Doping
- Yksinäisyys
- Ennakkoluuloisuus
- Ekstremismi

HYVÄ ELÄMÄ

- Terveys
- Työ
- Perhe ja ystävät
- Harrastukset
- Liikunta ja urheilu
- Hyvä ravinto
- Kielitaito
- Myönteinen ajattelu
- Sosiaaliset taidot
- Suvaitsevaisuus
- Oikea tieto
- Koulutus
- Musiikki
- Kulttuuri

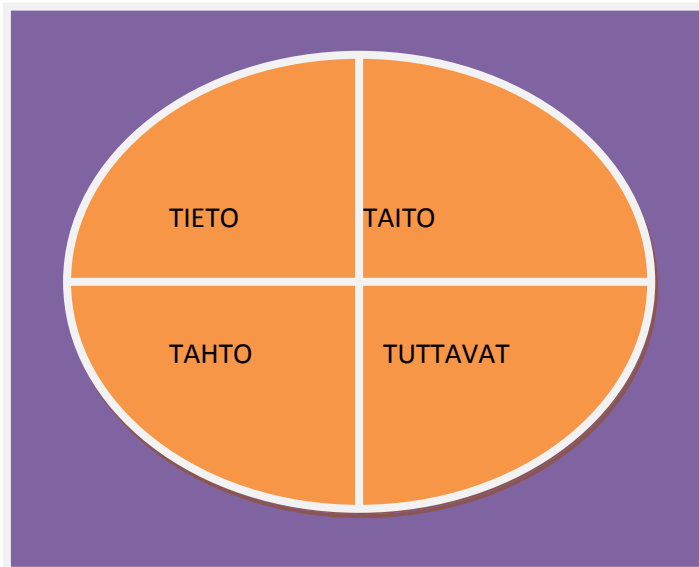
2.4. Vertaistuki hankkeen pilottiseuroissa

Projektin neljä tärkeintä yhteistyöseuraa olivat espoolainen Cosmos Juniors, helsinkiläiset Spartak ja Mondial Stars sekä jyväskyläläinen Kuokkalan Tähti. Kaikille näille seuroille on koulutettu useita vertaistuesta vastaavia "sosiaalisen hyvinvoinnin sihteereitä". Nämä pilottiseurat ovat jo projektin alkuvaiheessa sitoutuneet järjestämään isompia vertaistukitapahtumia ja pienempiä ryhmäkeskusteluita. Pilottiseurat ovat siis ottaneet aiempaa suuremman vastuun jäsentensä sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisesta. Seurat ovat myös aktivoituneet uusien jäsenten etsimiseen esim. vastaanottokeskusten kautta.

Projektin toimintafilosofian peruslähtökohtana on ollut se, että ihmiset ovat oman elämänsä asiantuntijoita. Kokemuksia oikeanlaisessa ilmapiirissä jakamalla maahanmuuttajataustaiset henkilöt voivat tarjota toisilleen erinomaisia näkökulmia, uutta tietoa ja solmia usein myös pysyviä ystävyysuhteita. selvittääkseen maahanmuuttaja tarvitsee sosiaalista kompetenssia, joka muodostuu neljästä Teestä, jotka ovat:

- 1) Tieto
- 2) Taito
- 3) Tahto

4) Tuttavat (sosiaalinen verkosto)

Vertaistukitoiminnan kautta on kohderyhmälle pystytty tarjoamaan mielekkäällä tavalla oikeaa tietoa, kokemuksia jakamalla nostamaan tahtotilaa ja motivaatiota sekä solmimaan uusia tuttavuuksia sekä muihin maahanmuuttajiin että kantaväestöön ja sen toimijaverkostoon. Lisäksi on voitu ohjata yksilöitä esim. oppilaitoksiin tai työelämävalmennukseen, jossa he pystyvät hankkimaan työ- ja arkielämässä tarvittavia taitoja. Rakentavassa ilmapiirissä on mahdollistettu keskusteluja eri aiheista, joita osallistujat ovat pitäneet oman elämäntilanteensa kannalta tärkeinä.

COSMOS JUNIORS (ESPOO)

Vertaistukivastaavat: Fitsumsew Gebremedhin, Obiora Aniche, Alain Didier-Six ja Osman Abdihakim

Cosmos Juniorsin toiminnan painopiste on Espoon keskuksen ja Suvelan alueilla, joissa merkittävä osa asukkaista on maahanmuuttajataustaisia. Alueella on varsin paljon sosiaalisia ongelmia ja suhteellisesti tehdään myös paljon rikoksia. Vuoden 2011 aikana alueen päihdemarkkinoilla tapahtui liikehdintää, joka vaikutti myös projektin toimintaan. Voimistuneen khatkaupan haittoihin puututtiin Cosmos Juniorsin, Al-Aadal ry:n ja Join the Good Life –projektin yhteisin toimenpitein, mm. järjestämällä riskiryhmälle päihteetöntä ohjelmallista iltakahvilatoimintaa, joka oli muodoltaan lähellä perinteistä ryhmämuotoista vertaistukea, sekä konsultoimasta tilanteesta alueellisia ehkäisevän päihdetyön toimijoita sekä huume poliisia.

Cosmos Juniors on halunnut toimintansa alusta alkaen tarjota syrjäytymisuhan alla oleville nuorille ja nuorille aikuisille mahdollisuuden harrastaa liikuntaa positiivisessa ilmapiirissä. Seura tekee jatkuvaa yhteistyötä myös Espoon kaupungin kanssa ja on palkittu SLU:n vuoden 1999 parhaasta liikunnan suvaitsevaisuushankkeesta.

Cosmos Juniorsin vertaistukivastaavat ovat n. 25-40-vuotiaita maahanmuuttajataustaisia miehiä, jotka ovat kaikki lähtöisin eri maista. Useimmilla on vahva tausta jalkapallossa, minkä kautta he saavat

Pilottiseuroja kannustettiin tarjoamaan jäsenilleen uudenlaisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia

nuoremmiltaan arvostusta niin sosiaalisten kuin pelitaitojensakin tähden.

KUOKKALAN TÄHTI (JYVÄSKYLÄ)

Vertaistukivastaavat: *Gloria Lapitan, Farhad Ashtiani ja Justyna Marcirniak*

Kuokkalan Tähti on Jyväskylässä toimiva maahanmuuttajien monipuolinen ja monilajinen liikuntaseura. Tärkeimmät harrastemuodot ovat lentopallo ja paini. Seura tekee aktiivista yhteistyötä niin Jyväskylän kaupungin kuin Monikulttuurisuuskeskus Glorian kanssa. Seuran jäsenistä noin puolet on naisia.

Kuokkalan Tähdän vertaistukivastaavat ovat n. 25-55-vuotiaat eri maista lähtöisin olevat kaksi naista ja yksi mies. Heillä on erittäin vahva intressi ottaa mukaan heikommassa asemassa olevia ja esim. pakolaistaustaisia, kaikenikäisiä maahanmuuttajia, joiden kotoutumista pyritään tukemaan mahdollisimman hyvin.

Kuokkalan Tähden nuoret jakoivat kokemuksiaan ja oppivat toisiltaan vertaistukitapahtumissa.

MONDIAL STARS (HELSINKI)

Vertaistukivastaavat: Nicolas Botti, Antonino D'Allura ja Bujar Bogujevci

Helsinkiläinen Mondial Stars toimii aktiivisesti 18-60-vuotiaiden maahanmuuttajien parissa. Seurassa on jäseninä myös kantasuomalaisia liikkujia, ja kulttuurienvälistä vuorovaikutusta pidetään tärkeänä arvona. Selkeä enemmistö rekisteröityneistä jäsenistä on miehiä, mutta myös heidän perheilleen järjestetään varsin paljon teemapäiviä ja tapahtumia.

Mondial Starsin vertaistukivastaavat ovat n. 25-45-vuotiaita eri maista lähtöisin olevia miehiä, jotka ovat toimineet jo pitkään yhdistystoiminnassa ja ovat osallistuneet koulutuksiin säännöllisesti.

SPARTAK (HELSINKI)

Vertaistukivastaavat: Nigina Kasymova, Maria Hyppönen ja Amon Kasymov

Helsinkiläisen Spartakin jäsenenä on erityisesti venäjänkielisiä maahanmuuttajia, esim. venäläisiä, ukrainalaisia ja inkerinsuomalaisia. Jäsenistöön kuuluu kuitenkin myös jonkin verran nuoria afrikkalaistaustaisia miehiä. Spartak on pyrkinyt vahvistamaan dialogia venäjänkielisten ja kantasuomalaisten välillä järjestämällä esimerkiksi koulutuksia kulttuurieroihin liittyen.

Spartakin vertaistukivastaavat ovat n. 30-60-vuotiaita, kaksi naista ja yksi mies.

2.5. Positiivinen esimerkki vertaistuesta

KALIF: Hän on yksi parhaista esimerkeistä siitä, kuinka vertaistuen avulla voidaan saavuttaa paremmat elämönhallintataidot ja lisää motivaatiota omaan arkeen. Kalif on somalialainen nuorukainen, joka asuu Koivukylässä ja työskentelee osa-aikaisena eri yhtiöiden palveluksessa. Hänellä ei ollut liikuntaharrastusta, eikä hän ollut aktiivinen minkään yhdistyksen toiminnassa. Hänen tuntemansa Mondial Stars –joukkueen pelaaja pyysi hänet kuitenkin mukaan jalkapalloharjoituksiin, ja seuran Liikkukaa ry:n kanssa järjestämän tapahtuman kautta hän pääsi mukaan myös vertaistukitoimintaan.

Vertaistukitoiminnan kautta Kalif on saanut tärkeää ohjausta vanhemmilta miehiltä, ja hänestä on tullut oma-aloitteinen keskustelija. Hän on ollut kiinnostunut järjestämään erilaisia tapahtumia ja sisätillarheilua nuoremmille somalialaisille pojille. Hänessä on herännyt halu työskennellä nuorten ystäviensä kanssa, ja Liikkukaa ry:n koulutukseen osallistumalla hän on saanut myös tarvittavat valmiudet oman yhdistyksen perustamiselle. Koulutuksessa hän sai tietoa yhdistyksen toiminnasta Suomessa, vapaaehtoistoiminnan organisointitavoista ja ryhmänjohtajan velvoitteista.

Kalifin löydettyä tukea vertaisryhmästä hänen elämönhallintansa koheni. Hänen elämänsä sai mielekäästä sisältöä ja hän on selkeästi voimaantunut tekemään omia aloitteita muiden auttamiseksi. Hänestä on myös tullut

roolimalli nuoremmilleen. Vastavuoroisesti myös Mondial Stars ja Join The Good Life –hanke ovat hyötäneet Kalifin voimaantumisesta: hän on auttanut tavoittamaan muita nuoria, jotka voisivat tarvita vastaavaa tukea.

3. Projektin saavutusten arviointi

3.1. Luodaan maahanmuuttajaseurojen ja -yhdistysten käyttöön soveltuva vertaistuen malli

Hankkeen alussa mietittiin yhdessä osallistuvien seurojen kanssa, millä tavoin he voisivat parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntää vertaistukea osallistujiensa tukemisessa ja aktivoimisessa. Prosessissa saatiin apua Suomen Pakolaisavun vertaistoiminnan (nyk. Kasvokkain) kokemuksista.

Hankkeen ensimmäisen vuoden jälkeen havaittiin kuitenkin, että muuntyyppisissä maahanmuuttajayhdistyksissä käytetyt varsin formaalit ja säännöllisesti tapaavat vertaistukiryhmät eivät vastanneet parhaalla mahdollisella tavalla liikuntatoiminnan osallistujien tai seurojen tarpeisiin ja resursseihin. Päätettiin pohtia seurojen kanssa yhteistyössä tehokkaampaa mallia, joka olisi joustavampi ja enemmän koko seuran jäseniä osallistava. Hämeen Setlementin Kølvi-projektin esimerkin innoittamana muodollisista vertaistukiryhmistä siirryttiin enemmän face-to-face –neuvontaan, joka vastasi paremmin osallistujien toiveita. Samalla pyrittiin aiempaa laajemmin juurruttamaan vertaistuellinen aspekti koko seuran toimintaan esim. pohtimalla avoimen ja tasa-arvoisen kommunikaation voimaannuttavaa merkitystä. Mielestämme projektin loppupuolella saavutimme parempia tuloksia osallistujien voimaannuttamisessa paremmin toimivan mallin ansiosta.

3.2. Nimetään ja koulutetaan maahanmuuttajayhdistyksissä vertaisvastaavat tai ”sosiaalisen hyvinvoinnin sihteerit”

Kesästä 2008 alkaen jokaiseen pilottiseuraan alettiin nimetä ”sosiaalisen hyvinvoinnin sihteereitä”, jotka ovat vastuussa seuransa toteuttamasta vertaistuesta. Heidän veloitettiin osallistumaan koulutustilaisuuksiin, joita järjestettiin kaikilla projektin paikkakunnilla. Lähtökohtaisesti halukkaita, omassa yhteisössään arvostettuja ja muita

osallistujia pidemmin Suomessa asuneita vertaistukivastaavia oli helppo löytää.

Projektin edetessä vertaistukihenkilöiden motivaatio vaihteli kuitenkin laidasta laitaan, mikä hidasti hankkeen etenemistä. Koska alusta alkaen oli päätetty, ettei vertaisohjaajille makseta palkkiota, sillä seurat toimivat muutenkin täysin vapaaehtois pohjalta, ei projektikoordinaattorilla ollut mahdollisuuksia painostaa vertaisohjaajaa sitoutumaan tehtäväänsä. Projektin edetessä päätettiin, että jokaisella seuralla tulee olla kolme vastuuhenkilöä, jotka osallistuvat koulutuksiin ja pohtivat keskenään toiminnan kehittämistä oman yhteisönsä suhteen. Tämä toimi huomattavasti paremmin, sillä henkilöt saivat merkittävää tukea toisiltaan.

3.3. Maahanmuuttajayhdistysten vertaistukiverkoston luominen tukemaan osallistujien voimaantumista

Hankkeen pilottiseurojen välistä yhteistyötä ja kokemusten jakamista pyrittiin tukemaan järjestämällä yhteisiä tapahtumia kaikkien seurojen jäsenille ja seminaareja vertaistukivastaaville. Tapahtumiin osallistui mukavasti aktiivisia toimijoita, jotka kokivat hyödylliseksi tavata toisiaan. Verkostoa olisi silti vielä tarvetta vahvistaa, jotta parhaat käytännöt saataisiin tehokkaammin jaettua.

Vertaistuesta kiinnostuneita muita seuroja on myös kutsuttu mukaan koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin. Vuonna 2011 toimintaa laajennettiin uusiin seuroihin ja ainakin Espoossa ja osin Helsingissä onnistuttiin luomaan uusia hyödynnettäviä kontakteja kantaväestön toimijoiden ja seurojen välille.

3.4. Kehitetään maahanmuuttajien vapaa-ajantoimintaa tarjoamalla liikuntaseuratoimintaan osallistujille sopivia osallistumismahdollisuuksia

Hankkeeseen osallistuneet maahanmuuttajayhdistykset olivat ensisijaisesti liikuntaan keskittyneitä, matalan osallistumiskynnyksen seuroja, jotka kaikki tosin tarjoavat myös muunlaista toimintaa jäsenilleen. Projektikoordinaattorin johdolla seurojen vastuuhenkilöt ovat kehittäneet uudenlaista vapaa-ajantoimintaa, joka palvelee jäsenten kotoutumista sekä hyödyllisen informaation levittämistä ja sosiaalisen verkoston vahvistamista. Seurat järjestivät esimerkiksi

yhteisiä piknik-juhlia, ruuanlaittokoulutusta ja elokuvailtoja, joiden yhteydessä keskusteltiin eri yhteiskunnallisista aiheista.

Lisäksi seuroja on kannustettu tekemään toiminnastaan aiempaa inklusiivisempaa ja etsimään uusia jäseniä esim. vastaanottokeskuksista, joiden asukkailla on usein erityisen vähän mielekästä tekemistä, suuri informaatiovaje sekä lähes olemattomat sosiaaliset verkostot. Etenkin Kuokkalan Tähti onkin ollut aktiivinen ottamaan mukaan vasta hiljattain maahan tulleita henkilöitä. He ovat myös tehneet hyvää yhteistyötä Jyväskylän maahanmuuttajapalveluiden kanssa.

3.5. Pysyvien toimintatapojen luominen ja hyvien käytäntöjen juurruttaminen

Hankkeen loppuvaiheessa on käytetty huomattavan paljon energiaa käytäntöjen juurruttamiseen. Tämä on pidetty mielessä alusta asti, sillä vapaaehtois pohjalta toimivien seurojen vertaistukitoiminta haluttiin myös toteuttaa vapaaehtois pohjalta, sillä muuten toiminta loppuisi heti projektin päättyessä. Kaikki pilottiseurat ilmoittivat jatkavansa vertaistoimintaa ainakin niin kauan kuin koulutetut henkilöt ovat mukana toiminnassa. On silti vaikeaa arvioida, kuinka pitkään toiminta tulee jatkumaan projektin jälkeen, kun koulutusta tai yhteisiä tapahtumia ei enää järjestetä. Toiminnan jatkuvuutta haittaa merkittävästi kaksi resurssitekijää: Ensiksikin seurojen yhteiskunnallisten tukien saamisen vaikeutuminen heikentää niiden toimintakykyä ja toisaalta kantaväestön kunnallisten ja kolmannen sektorin toimijoiden tehtäväkenttää rajataan taloudellisista syistä yhä kapeammaksi niin, etteivät ne voi toimia yhteistyössä seurojen kanssa.

3.6. Yhteenveto

Hanke on osittain onnistunut tavoitteidensa saavuttamisessa. Hankkeen laajempi päätavoite on ollut maahanmuuttajien voimaantuminen, aktivoituminen ja elämänhallinnan parantuminen. Kohderyhmän elämäntilannetta on voitu seurata säännöllisesti, ja sikäli voidaan varmuudella todeta, että hankkeen toimet ovat edistäneet varsinaisen päätavoitteen, aktivoitumisen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyä toteutumista. Voidaan sanoa monien osanottajien kotoutusmisprosessin tehostuneen. Seuroille on kyetty tarjoamaan enemmän tietoa ja paremmat edellytykset vaikuttaa jäsentensä

hyvinvointiin vertaistoiminnallisilla menetelmin. Projekti on myös tuottanut lähinnä sähköisesti saatavilla olevaa materiaalia suomeksi, englanniksi ja joltain osin venäjäksi, jonka kautta toimintaan on saatavilla tukea myös projektin jälkeen. Malli on pienimuotoisesti levitettävissä ja tuettavissa osana Liikkukaa ry:n muita koulutuksia myös jatkossa. Heikkoutena voidaan pitää vertaistukivastaavien vaihtelevaa sitoutumistasoa ja eri paikkakunnilla asuvien vertaistuesta vastaavien henkilöiden välisen verkoston heikkoutta sekä kantäväestön toimijoiden sitoutumisen tasoa.

LIITE 1. Projektin kalenteri 2008 - 2012

Listattuina ovat tapahtumat, joiden järjestämisestä Join The Good Life – projektikoordinaattori on suoraan vastannut, osallistunut tai joiden toteuttamiseen on saatu hankkeelta tukea. Mukana eivät siis ole pilottiseurojen itsenäisesti järjestämät vertaistukitapaamiset tai koordinaattorin rutiininomaiset hallinnolliset tms. tapaamiset tai kokoukset yksittäisten ihmisten kanssa.

Toimintavuosi 2008

<i>PVM</i>	<i>TAPAHTUMA</i>
<i>21.05.</i>	<i>Pyöreänpöydän keskustelu</i>
<i>22.05.</i>	<i>Metsälän vastaanottokeskus –tapahtuma</i>
<i>23.-24.05.</i>	<i>Seminaari Eerikkilän urheiluopistolla</i>
<i>20.06.</i>	<i>Olympiastadionilla vertaistuki-info</i>
<i>26.06.</i>	<i>Suomen Pakolaisavun kanssa tapaaminen</i>
<i>11.07.</i>	<i>Kampanjointi Helsinki Cupin yhteydessä</i>
<i>09.08.</i>	<i>Tervakosken Startti-tapahtuma</i>
<i>03.10.</i>	<i>Tapahtuma Spartakin kanssa</i>
<i>08.10.</i>	<i>Vierailu Työpaikka -08 –tapahtumaan</i>
<i>12.10.</i>	<i>Ohjaajakoulutus, Sports Academy</i>
<i>25.10.</i>	<i>Ohjaajakoulutus, Jyväskylä</i>
<i>31.10.</i>	<i>Respect-ilta</i>

- 19.11. Ohjausryhmän tapaaminen
- 23.11. Cosmos Juniors Movie Night
- 29.-30.11. Karjalohjan vertaistukipäivät
- 5.12.08 Vertaistukitapahtuma Jyväskylässä

Toimintavuosi 2009

PVM

TAPAHTUMA

- 28.01. Tapaaminen CIMO:ssa
- 29.01. Ohjausryhmä
- 31.01. Suunnittelukokous
- 23.-24.2. Kv. Vertaistukiseminaariin osallistuminen
- 04.03. Suunnittelupalaveri Kuokkalan Tähdien kanssa
- 26.03. Syrjinnänvastaisuuden teemapäivä
- 30.03. Pakolaisseminaariin osallistuminen
- 01.04. Neuvontapalvelu
- 08.04. Tapaaminen Vierasjoukkueen kanssa, Tampere
- 09.04. Tapaaminen Spartakin kanssa, Helsinki
- 14.04. Tapaaminen Cosmos Juniorsin kanssa
- 15.04. Tapaaminen Colo-Colon kanssa
- 18.04. Uusien jäsenten etsintä
- 19.04. Tapaaminen Nation Unitedin kanssa
- 21.04. Tapaaminen Afro Giantin kanssa
- 21.04. Tapaaminen Spektrin kanssa
- 22.04. Tapaaminen Iftinin kanssa

- 24.04. *Tapaaminen FC Hongan kanssa*
- 27.04. *Vertaistuen suunnittelu Tervakosken PaTo:n kanssa 4*
04.05. *Tapaaminen FC Unitedin kanssa*
- 06.05. *Tapaaminen HDS:n kanssa*
- 16.05. *Monikulttuurinen tapahtuma Korsossa*
27.05. *Suunnittelupalaveri Pakolaisavun kanssa*
27.05. *Ohjausryhmä*
- 02.06. *Cosmos Juniorsin vertaistukitapahtuma*
04.06. *Kuokkalan Tähdien kanssa suunnittelupalaveri*
06.06. *Cosmos Juniorsin vertaistukitapahtuma*
11.06. *Cosmos Juniorsin vertaistukitapahtuma*
13.06. *Vertaistukipäivä Kotkassa*
- 17.06. *Yhteistyöpalaveri, aik.koul.keskus Mosaiikki*
04.07. *Suunnittelupalaveri Tervakosken PaTo:n kanssa*
09.07. *Tapaaminen CIMO:n kanssa*
- 05.08. *Jäsenkoordinaatio tapaaminen*
07.-08.08. *Vertaistukipäivät Tervakoskella*
10.08. *Yhteistyöpalaveri, aik.koul.keskus Mosaiikki*
15.-16.08. *Vertaistukikoulutus Pakolaisavun kanssa*
19.08. *Vertaisohjaajakoulutus, Liikkukaa*
- 02.09. *Suunnittelupalaveri, Suomen Pakolaisapu*
05.09. *Spartakin vertaistapahtuma Vihdissä*
- 09.09. *Ohjausryhmä*
- 15.09. *Suunnittelupalaveri, Suomen Pakolaisapu*
14.10. *Suunnittelupalaveri Hämeen Setlementin kanssa*
16.10. *Cosmos Juniorsin vertaistapahtuma*
- 17.10. *Mondial Starsin Movie Night*
- 27.10. *Neuvontapalvelu, Liikkukaa*
- 28.10. *Neuvontapalvelu, Liikkukaa*

- 28.10. *Mondial Starsin ja SPR:n vertaistapahtuma*
- 30.10.
02.11. *Vertaisleiri pois päihteistä –teemalla, Karjalohja
Tapaaminen RAY:n Satu Niemelän kanssa*
- 06.11. *Päivitystapaaminen, Suomen Pakolaisapu*
- 12.11. *Cosmos Juniorsin vertaistapahtuma*
- 13.11. *Liikkukaa ry:n Movie Night*
- 20.11.
30.11.
05.12. *Good Practice –vertaiskeskustelu, Abdou Talat
Suunnittelupalaveri Jyväskylässä, Kuokkalan Tähti
Esittely Lammin vastaanottokeskuksessa*
- 10.12. *Tapaaminen CIMO:ssa*

Toimintavuosi 2010

- PVM TAPAHTUMA*
- 23.1. *Mondial Stars vertaistukitapahtuma, Espoo*
- 28.1. *Cosmos Juniors, vertaistukitapahtuma, Suvela*
2.2. *Tapaaminen Palloliiton kanssa*
- 12.2. *Cosmos Juniors, vertaistukitapahtuma, Suvela*
17.3. *FutisForum, Espoo*
- 9.4. *Tapaaminen Satu Niemelän kanssa, RAY*
11.4. *Cosmos Juniors, vertaistukitapahtuma, Suvela*
16.4. *Toiminnan esittely pääministerille, Kesäranta*
13.5. *Mondial Starsin vertaistukitapahtuma, Espoo*
18.5. *Vapaaehtoistoim. työpajadeitti, SPR/ Marttaliitto*
24.5. *Ohjausryhmä*
- 26.5. *Yhteistyötapaaminen, E-Afrikan suurlähetystö*
26.5. *Projektin esittely SLU:lle*
- 6.6. *Vertaistoiminnan esittely Tampereella*
- 20.6.
24.6. *Mondial Starsin ja Cosmos Juniorsin tapahtuma
Suunnittelupalaveri Hämeen Setlementin kanssa*

- 24.6. *Tapaaminen tamperelaisen Vierasjoukkue*
- 21.7. *Ohjaajakoulutus, Liikkukaa*
- 2.8. *Neuvontapalvelu, Liikkukaa*
- 9.8. *Ohjaajakoulutus, Liikkukaa*
- 10.8. *Cosmos Juniorsin vertaistukitapahtuma, Suvela*
11.8. *Ohjaajakoulutus, Liikkukaa*
- 11.8. *Suunnittelupalaveri Suomen Pakolaisavun kanssa*
16.8. *Koulutus, Vierasjoukkue, Tampere*
- 17.8. *Nuori Suomi –seminaari, maahanmuuttajaliikunta*
17.8. *Koulutus, Vierasjoukkue, Tampere*
- 21.8. *Vertaistukitapahtuma, Tervakoski*
- 25.8. *OKM:n sosiaalinen inkluusio urheilussa –tilaisuus*
2.9. *Neuvottelu Sports Academyn kanssa*
- 8.9. *Suunnittelutapaaminen*
- 10.9. *SLU:n Reilu Peli –seminaari*
- 15.-17.9. *CIMO:n ICE-koulutus, Lahti*
- 24.9. *Cosmos Jun & Mondial Stars mediatapahtuma*
28.9. *Mondial Starsin tapaaminen Palloliiton kanssa*
1.10. *Vertaisohjaajakoulutus, Kuokkalan Tähti, Jyväskylä*
6.10. *Työelämäneuvonta, Liikkukaa*
- 7.10. *Yhteistyöpalaveri, Espoon maah.muut. palv.*
- 12.10. *Tapaaminen FIMU:n M. Bentalebin kanssa*
- 13.10. *Tapaaminen TUL:n Sari Virran kanssa*
- 13.10. *Vertaisohjaajien koulutus, Sports Academy*
- 14.10. *Spartakin vertaistukitapahtuma*
20.10. *Vertaistukikoulutus, Sports Academy*

- 23.10. *Kuokkalan Tähdien vertaistukitapahtuma, Vesanka*
 28.10. *HS Tuomo Väliahon haastattelu, Liikkukaa*
- 1.11. *Tapaaminen Monaliiku ry:n kanssa*
- 18.11. *Mondial Starsin vertaistapahtuma, Sports Academy*
 18.11. *Tapaaminen VAU ry:n kanssa*
 20.11. *Cosmos Juniorsin info-ilta Suvelan Senterissä*
 23.11. *SPL/Helsingin piiri*
- 24.11. *Tapaaminen CIMO:n kanssa*
- 25.-26.11. *Allianssin rasisminvastainen toimijaverkosto*
- 1.12. *Kouvolan Sanomien haastattelu*
- 2.12. *Helsingin Seurafoorumi*
- 7.12. *Nuori Suomi – päätössymposium*
- 10.12. *Cosmos Juniorsin African Dance Night Suvelassa*
 14.12. *Vertaisohjaajien vuoden päätöstapahtuma, Sports Ac.*

Toimintavuosi 2011-12

PVM	TAPAHTUMA
18.1.	Koordinaattori RAY:n Tavoitteista tuloksiin – seminaarissa
26.1.	Pk-seudun monikulttuurisen VeTo-verkoston tapaaminen Väestöliitossa
1.2.	YES-hankkeen palaveri sisäministeriössä: yhdenvertaisuusoppaan suunnittelu
9.2.	Monaliiku-naisten keskustelutilaisuus: yhteistyön suunnittelu
17.2.	Liikunta yhdistää–seminaari:Geoff Thompson, Younis Kamil Abdulsalam etc.
10.3.	Urheilu ja päihteet - keskustelu Sports Academyssa (HDS, Kännikapina)
24.3.	Koordinaattori Immigrant Inclusion by eParticipation-seminaarissa
12.4.	Koordinaattori EU-euroja liikunnalle –seminaarissa SLUssa

- 14.4. Keskustelu JtGL—konseptista pk-seudun seurojen vastuuhenkilöiden kanssa (Sports Academy)
- 15.4. Toim.joht. Vierasjoukkueen edustajien kanssa keskustelussa päihteiden haitoista (alkoholi, tupakka) Tampereella
- 16.4. Tj. keskustelussa kotiväkivaltaan vaikuttamisesta HJK:n jäsenen kanssa
- 29.4. Pk-seudun monikulttuurisen vertaistoiminnan verkoston tapaaminen
- 8.5. Pelikeskustelu: HDS, urheilun ulkopuolisen elämän haasteita (Riihimäki)
- 12.5. Koordinaattori RAYn vapaaehtoistyöseminaarissa
- 19.5. Naisten liikunta ja sosiaalinen toiminta –keskustelu Sports Academyssa
- 21.5. Vertaistoiminnasta tiedottamista Cosmos Juniorsin ja AI Aadalin monikulttuurisessa jalkapalloturnauksessa Espoossa
- 28.5. Maailma Kylässä –festivaalille osallistuminen
- 8.-9.6. Osallistuminen Liikkukaan EU-symposiumiin *Promoting and securing volunteering in sport*
- 30.6. Infotilaisuus maahanmuuttajaperheille liikunta- ja ryhmätoimintojen järjestämisestä Afro-Euro Giants ry:n ja Helsingin sosiaaliviraston maahanmuuttoyksikön kanssa
- 7.7. Pk-seudun seurojen vertaistyoilta Sports Academyssa
- 10.8. Monikulttuuristen naisten hyvinvointi -luento ja keskustelu (Sports Ac.)
- 16.8. Parempaa elämää, parempaa seuratoimintaa (ven.seurat Sports Ac.)
- 9.9. Pelimatkakeskustelu, HDS: kokemukset syrjinnästä ja tavat käsitellä rasismia jalkapallossa ja arjessa (Lahti)
- 18.9.-21.9.Sport Inclusion Network –projektin seminaari, Wien
- 24.9. Kiinalais-Suomalaiseen liikuntapäivään osallistuminen ja materiaalin levittäminen Myllypurossa

- 27.9. Koordinaattorin osallistuminen Helsinki Region Welcome Weeks –iltapäiväseminaariin *Tietoa ja tarinaa lupa-asioista*
- 1.10. JtGL-kumppaniseura FATA ry:n ja Liikkukaan osallistuminen Helsinki Region Welcome Weeks –messutapahtumaan
- 5.10. Join the Good Life ja Bossi-koulutukset Oulun liikuntaviraston työntekijöille ja liikuntalautakunnan jäsenille; tapaamiset Oulun monikulttuurikeskuksen Villa Victorin työntekijöiden sekä Oulu Cricket Clubin kanssa
- 22.10. Koordinaattori kouluttajana nuorisojärjestöjen yhdenvertaisuuskoulutuksessa, Allianssi ry:ssä
- 22.10. Monikulttuuristen kattojärjestöjen tapaaminen ja keskisen Suomen jäsenjärjestöjen suunnittelutapaaminen Tampereella (Tj.)
- 22.10. Al-Aadalin ja Cosmos Juniorsin khatin käytön leviämisen vastainen ryhmätoiminta Keski-Espoossa alkaa (jatkuen yht. 8 lauantaita) (15-17/krt)
- 2.11. Espoon monikulttuuristen nuorten keskustelu tuen tarpeista /Cosmos Juniors, Al Aadal (Tj., Entressen kirjasto)
- 7.11. Mondial Stars ja HDS: Liikunnan ja urheilun rasismi (Tj; Sports Ac.)
- 8.11. Espoon somalinuorten päihdetyön suunnittelu ja alkukoulutus (Cosmos Juniors, Al Aadal , Espoon A-klinikan Vinkki)
- 9.11. Vertaistoimintamallin esittely Tampereen liikuntavirastossa ja keskisen Suomen jäsenseurojen koulutus- ja suunnittelutapaaminen
- 10.11. Koordinaattorin osallistuminen Miessakit ry:n Mies vapaaehtoisena –iltapäiväseminaariin
- 13.11. Vantaan Portti, Helsingin Spartak ja FATA ry: Isänpäivän liikunnallinen perhetapahtuma
- 15.12. Ehkäisevän päihdetyön koulutus seuroille, Sports Academy
- 19.12. Espoon ehkäisevän khat-työn pyöreä pöytä
- 19.12. Join the Good Life- projektin koonti ja materiaali-ilta, Sports Academy

2012

13.1. DaSport-liiton tiedotustilaisuus, Good Life-konseptin esittely

3.2. Good Life-konseptin esittely Riihimäellä eri kuntien maahanmuuttajaliikunnasta vastaaville

Geoff Thompson The Youth Charterista Manchesterista, moninkertainen karaten maailmanmestari ja nykyinen kansalaisaktivisti, on vaikuttava puolestapuhuja urheilun avulla tehtävälle sosiaaliselle työlle. (Liikunta luo yhteyksiä –seminaari 17.2.2011)

LIITE 2: KUOKKALAN TÄHDEN SWOT-ANALYYSI (SUOMESSA ASUMINEN MAAHANMUUTTAJANA)

Nuorten vertaistukiryhmiin osallistuneiden yhdessä ryhmätyönä muodostama.

S (VAHVUUDET)	W (HEIKKOUEDET)
<p>Asuminen, terveydenhuolto, rauha, turvallisuus, laki, vapaus, koulutus, palvelut, hyvä opetus, KELA, sananvapaus, rehellisyys, uskonnonvapaus, tasa-arvo, sosiaalipalvelut, monikulttuurilaistuminen, kasvuympäristö, sääntöjen noudattaminen, luottamus, vaihto-oikeus, liikunta, demokratia, kaunis luonto</p>	<p>Pääsy opiskeluun (korkeakoulutus), työpaikan vaihto, matkakulut, kulttuurin erilaisuus, kieli, terveys (diagnoosin hitaus), kommunikaatio, alkoholi, työmahdollisuudet, koulun valvonnan poistaminen, ihmissuhteet, elämän tavat, ilmasto, hitaasti lämpenevät ihmiset, ala-ikäisten alkoholi ja tupakka, köyhät opiskelijat, avioerot, kylmyys, kallis talous, masennus</p>
O (MAHDOLLISUUDET)	T (VAARAT)
<p>Koulutus ja sen valinta, eläke, matkustaminen, palvelut, vapaus,</p>	<p>Pitkä talvi, terveys (masennus), yksinäisyys (kommunikaatio),</p>

suuntautumisvapaus, mahdollisuus vaikuttaa, harrastukset, lämpimät tilat, turvalliset rakennukset, teknologia

suuri ikäluokka, rasismi, alkoholi, työttömyys, huumeet, väkivalta (perheväkivalta)

SPIN-project / Liikkukaa ry

Narrative report:

a.) Overall assessment of the achievement of objectives as compared with the planned objectives as described in the initial project application.

Liikkukaa and the national network of Liikkukaa in Finland has learned and developed towards inclusion efforts through sports and adapted many of the measures which were introduced through the project. Liikkukaa ry has actively participated in functions arranged by the project involving key members of several important member clubs.

b.) Complete information on all the different activities carried out (qualitative evaluation of the execution of all tasks mentioned in the project application)

1. Liikkukaas Good Practice Guide contribution was written with the help of Mondial Stars and their chairman.
2. Train the Trainers Workshop in Bologna was participated by executive director Christian Thibault and vice-president Antonino D'Allura. Christian Thibault also participated in one additional workshop in Vienna, spring 2012.

3. Inclusion Workshops: Liikkukaa arranged two workshop discussions for multicultural clubs in July – August 2011 and one on the 23rd of March 2012 focusing on the inclusion of Muslim women in sports and related activities. We also had an outdoor-inclusion workshop in July in which we used the tools which we had learned about in the Bologna-Workshop. The theme of these workshops was how clubs can gain and maintain respect for their work in the field sports in Finland. The first one of these was held in English on July 7, and targeted for the Capital Area clubs in general. For the second one, on Aug. 16, the material was translated into Finnish as the target group were the Russian speaking minorities' clubs whose representatives usually speak Finnish better than English. Both workshops were well attended by the target group, especially considering the holiday season. Discussion was lively and the theme was seen very timely and important. The swimming topic is very important specifically for Finland because much of the social life in Finland is based around lakes and saunas and spending many weeks and week-ends there.

Here some reflections on the discussion:

Islam and Sport – What is the relationship?

Words Islam and sport together make some people think of Muhammad Ali, some of women swimming in Jakomäki. But when does religion really make a difference in sport? How does it affect one's free-time activities (for boys/girls, men/women)? And is there one universal "Muslim approach" towards sport?

- There are many kinds of Muslims, so there is no one single Muslim lifestyle.
- Religion is not to be mixed with traditions or practical limitations to sport posed by any given society.
- Physical labor is still common in many Muslim societies. Thus, sport as such is not necessary for people to stay fit.
- Hierarchy of needs in difficult life situations does not usually prioritize sports.
- In societies where Islam is mostly present because of relatively recent immigration, the practice of religion is adapted somewhat to fit the new environment. So the discussions about Islam in European non-Islamic societies often concern Islam in different context than that of Muslim countries.

- Islam as such has nothing against sport. On the contrary according to Sunnah God gave our bodies (as well as our souls and minds) for us to be respected, taken care of and developed. In Mohamed's time the most respected sports were swimming, horse riding and archery, but now favorites can be something else.
- Women in general regardless of their background are still excluded from many types of sport, and from the decision making of many more still. So this is not a Muslim problem.
- More information is needed among all actors of the field. Muslims (and other migrants) need to feel included in society and its decision making processes to be able to participate sport.

Muslims doing sports – the service user viewpoint

What does a Muslim expect from non-competitive or at least non-professional sport? What are the benefits one is looking for? How do women particularly choose between different types of sport? How does religion limit the types of sport that are suitable? What makes a sport service accessible from social, infrastructural etc. viewpoints?

- Islam has no sport specific restrictions. Limits are due to modesty, the accepted level of which is achieved by correct clothing (hijabs – sport hijabs, burkinis)
- Co-ed sports (men and women together) are also possible as long as there is no physical contact between participants . Co-ed Sports which would be appropriate would be skating, skiing, volleyball, badminton, etnnis
- According to Sunnah, sport is important because the human body is “on loan” from God and has to be taken care of.
- Financial access of low income families to sport is an important equality question for Muslims as well. Families are often large and getting resources to do sport is difficult. Some structure should be developed to solve this issue.
- Muslim women role models are needed in sport and in related media (sports women, coaches, teachers etc.). Those women that work in the field should be motivated to promote sports and healthy activities as the norm. People

cannot aspire to become what they do not see, as such promoting a diversity in all aspects of sports have a positive aspect of promoting healthy lifestyles for a diverse population.

- Need for modesty can also lead to over-reactions. Swimming in burkini while behind closed curtains in women only company is not required, and a little excessive, and can create some more separation and less inclusion/integration. Some understanding as to what modesty is and the means in which it can be achieved can help and bridge the gap between what is appropriate modesty and what is excessive.
- Sports and physical activity play different roles for people in different situations (e.g. the social value can mean more than the physical exercise)
- Safety must be the main priority. Safe swimming practices should be accessible and known to all populations.
- Acceptable burkinis (from hygienic, safety and religious viewpoints) could be rented and/or sold at swimming halls. This can help women maintain their modesty and promote access to swimming pools for all.
- There are also low cost infrastructural solutions to ensure privacy and modesty needs of anyone who would require them in order to enjoy swimming equally with other people (shower curtains, private showers, alternative changing rooms etc.).

Muslims and other “special groups” as customers of sports services - the equality challenges and solutions in the Finnish environment

Are Muslims somehow "uniquely special", i.e. are there some measures that need to be taken only regarding to Muslim customers when organizing sports activities? Who is left outside of services and why? Should all people participate in physical activity? What kinds of activities have been tried and what are the results / feedback from them? What should be done in the future?

- According to Finnish governmental policy regarding sports, migrants or religious minorities are not a "special group". These include the disabled, the chronically ill and elderly people. *
- On the practical service provider/user level compromises and mutual learning are a necessity.

- Services need to take needs for modesty into account as well for other groups as for Muslims.
- Low threshold services / group activities are needed.
- Women's and girls' sport groups are needed for all age groups. The recent success of "for women only" commercial sport services (gyms etc.) shows that the need exists and is not restricted to just a few minority groups.
- Third sector cooperation is welcomed (in this case between Muslims' organizations, other associations and municipalities)

** Still, regardless of what the government calls a special group, the Equality Act (2004) states that equal accessibility of public services should be guaranteed for all, regardless of (among others) ethnic origin or religion of a person. The act also gives a particularly strong responsibility to municipal authorities to actively promote equality, create new measures when necessary, and to document and update their processes ("equality planning") to ensure equality on all levels of their work. Unfortunately the act has proved to be a weak one and there has not been political will to renew it.*

4. Football Refugee Day

A tournament for youth clubs was arranged in Espoo, May 21, by associations Cosmos Juniors and Al-Aalda and Liikkukaa. The event was planned and run by youth of mainly Somalian and Kosovo-Albanian refugee background and attended by teams of Russian, Somalian and mixed background as well as one team from a local refugee centre. On the International Refugee Day proper, June 20, a follow-up event for the tournament, including dinner, was arranged. Invited were Liikkukaa's member clubs the majority of whose membership has refugee background. Liikkukaa awarded three clubs with small acknowledgements courtesy of our private sector partners. Discussions of the evening dealt with issues of representation, influence, and needs for services and courses to improve clubs resources to function in the field and take a more visible role in society. A five minute video made of the May tournament was also shown for the first time here.

The event revitalized Liikkukaa's relationship to some refugee based clubs and a concrete initiative of cooperation from the City of Helsinki to one of the clubs and a project initiative and funding application for another were also born from the process of arranging this event.

5. European Networking Conference in Vienna was actively attended by executive director Christian Thibault and project coordinator Petri Öhman.

6. Liikkukaa executive director Christian Thibault participated at the January Innsbruck seminar and contributed a survey on migrants participation in Finnish sports in general and winter-sports in specific.

Liikkukaa had also coordinated to further Finnish contributors to participate in the event.

7. Liikkukaa executives and members had numerous face-to-face meetings with both the project organizers as the partners. Those contacts had been during all of the projects regular events but outside and additional to them as well. It is safe to say that trust and bondage has been created and that the network carries the possibility for sustainability. Liikkukaa has been in constant e-mailing and skype contact with the project-secretaries and send several updates and reports (in English and German) during the project for use on the project web-page or else. We also evaluated the Inclusion-workshops and send over the results.

8. Liikkukaa Vice-president Antonino d'Allura has participated in the kick-off Event in Vienna with member Burhan Hamdon.

9. Liikkukaa executive director Christian Thibault has participated in 5 Skype-conferences with the other participants of the project.

c.) Overall assessment of the results of the action

The project has been very important for our work here in Finland. The project has given Liikkukaa some new possibilities to encourage old and some new member clubs into action. It has also given Liikkukaa and its member clubs much needed broader visions concerning work both locally and on the European level.

We learned a lot about inclusion work through sports additional to our previous knowing.

We believe also that contacts made during the project between partners in different countries will prove fruitful also in the future.

d.) A set of all published material (CD, DVD, publication, reports, photographs, brochures, press releases...)

Video clip made of the Espoo Youth Refugee Tournament of May 21st. It is available through Liikkukaa's Facebook site and directly at <http://www.youtube.com/watch?v=ZoVmW2APWLQ>

Updating and translating material for the workshops. Liikkukaa has constantly updated news about the SPIN project on Facebook and Homepage. All reports have been delivered to the organizing organization.

Thank yous:

Liikkukaa likes to thank the organizing organization for the project and all partners, we are very glad to have participated and learned a lot. We also like to thank the funder of the project. We hope that the activities will have follow-ups and that the network for the project will be extended and sustainable.

Konferenssit, seminaarit ja tapahtumat

LIIKUNTA LUO YHTEYKSIÄ 17.2.2011

Konferenssin kolme työryhmää koostuivat monipuolisesta joukosta toimijoita monikulttuurisen liikunnan kentältä, ruohonjuuritason seuraihmisistä ja työntekijöistä eri organisaatioiden virkamiehiin. Ryhmät käsittelivät maahanmuuttajien osallisuutta liikunnan palkkatyössä ja päätöksenteossa, mahdollisuuksia ruohonjuuritason liikunnassa sekä syrjimättömän asenneilmapiirin edistämistä. Kukin ryhmä jakoi aiheensa kolmeen alateemaan ja päätyi seuraaviin teeseihin.

Ryhmä 1) Osallisuus: Maahanmuuttajien työllistyminen ja päätöksentekoon osallistuminen liikunnan kentällä. (vetäjinä Christian Thibault, Larisa de Roberti)

Teesi 1, Vaikutusmahdollisuuksista tiedottaminen: Kohdennettua koulutusta ja tiedotusta maahanmuuttajien yhdistyksille ja seuroille tarvitaan. Yleisesti tarvitaan myös lisää jo aikaisessa kotoutumisen vaiheessa jaettavaa henkilökohtaista tiedotusta liikunnan ja yhdistystoiminnan kentillä toimimisesta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Teesi 2, Työllistyminen liikunta-alalle: Tarvitaan maahanmuuttajat tavoittavaa tietoa koulutusvaatimuksista ja mahdollisuuksista työllistyä liikunta-alalla. Muuntokoulutusmahdollisuuksia liikunta-alalle tulisi kehittää ja maahanmuuttajat huomioida aktiivisemmin liikunnan alalle työllistämisen tukitoimissa.

Teesi 3, Maahanmuuttajien osallistuminen päätöksentekoon: Tarvitaan kohdennettua tiedotusta päätöksentekotahoista maahanmuuttajille sekä heidän huomioimistaan päätöksenteon rakenteissa. Maahanmuuttajien

edustajilta näissä päätöksentekoeleimissä tulee edellyttää tiettyä pätevyyttä sekä selkeää mandaattia niiltä tahoilta, joita heidän katsotaan edustavan. Edellytyksenä maahanmuuttajien edustuksen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääntymiselle on toimiva yhteistyö maahanmuuttajien ja kantasuomalaisten toimijoiden välillä.

Ryhmä 2) Mahdollisuudet: Ruohonjuuritason liikunta. Osallistumiskynnyksen madaltaminen ja vapaaehtoistyön tukeminen. (vetäjinä Maurizio Pratesi, Olsi Marko)

Teesi 1, Maahanmuuttajien omat aloitteet ja resurssit integraatiotyössä: Maahanmuuttajien edustusta ja asiantuntijaroolia päättävissä elimissä on kehitettävä. Monikulttuurisen liikuntakentän organisoituminen yhden kattojärjestön alle selkeyttäisi toimintaa ja helpottaisi verkostojen luomista. Toimijakenttä kaipaisi koulutusta ja vastuuta, avustusten osalta keskitettyjä neuvontapalveluita lähellä kuntalaisia. Yhteistyöhön liikuntasektorin ulkopuolella tulisi kannustaa, myös tukijärjestelmän taholta. Alueelliset resurssit tulisi saada paremmin käyttöön.

Teesi 2, Tuen tarvitsijoiden priorisointi: Yhtään ryhmää ei tulisi nostaa erityisasemaan muiden kustannuksella, vaan kaikille olisi varmistettava riittävä tuki yhdenvertaisten liikuntamahdollisuuksien toteutumiseksi. Liikunnalliset perhetapahtumat ovat tärkeitä, mutta kaikkien saamiseksi mukaan eri toimintakulttuurit tulisi pyrkiä huomioimaan järjestelyissä. Aikuisten esimerkki on tärkeä lapsille, joten vanhempien osallistaminen on tärkeää. Naisten ja tyttöjen liikunta on monista syistä maahanmuuttajien keskuudessa vähemmän suosittua kuin miesten ja poikien, joten heidän saamisensa mukaan liikuntaan aiempaa suuremmassa määrin vaatii kuitenkin erityistä huomiota.

Teesi 3, Harrastusmahdollisuuksien yhdenvertaisuus: Maahanmuuttajien osuus on huomattavasti suurempi avoimissa liikuntapaikoissa kuin järjestyneessä liikuntatoiminnassa. Siksi omaehtoisen liikunnan harrastustoiminnan tukeminen kaipaisi myös maahanmuuttajien näkökulmasta enemmän julkista tukea. Yhteisen kielen (suomi) käyttäminen tarjoaa selkeän pohjan toiminnalle. Kunnan tiedottamisen liikuntamahdollisuuksista tulisi olla monipuolista ja huomioitava erilaiset kohderyhmät. Harrastusolosuhteiden alueellinen tasa-arvoisuus tulisi pystyä

takaamaan, mukaanlukien ohjaajien ja muiden vapaaehtoistoimijoiden tukeminen eri kunnissa. Ohjaajien koulutusta ja osaamista tulee jatkuvasti kehittää, erityisesti tulisi korostaa naisten saamista ohjaajiksi tiloihin, joissa vain naisille tarkoitettut ryhmät kokoontuvat. Maahanmuuttajayhteisöjen johtohahmojen saaminen liikunnan tukijoiksi olisi arvokasta. Avustuksia tulisi myöntää avustuksen saajan omaa vastuuta korostaen.

Ryhmä 3) Syrjinnänvastaisuus: Miten edistämme monikulttuurisempaa, syrjimätöntä asenneilmapiiriä. (vetäjinä Petri Öhman, Panu Artemjeff)

Teesi 1, Rasismiin puuttuminen: Rasisista ilmiöistä ilmoittamisen kynnys pitää tehdä riittävän matalaksi ja samalla varmistaa, että tapauksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne tutkitaan huolellisesti. Racistien loukkausten uhriksi joutuneille tulee varmistaa riittävä tuki valmentajien ja joukkueovereiden taholta. Tarvitaan koulutusta valmentajille ja tuomareille, jotta heillä on valmiudet ottaa heille kuuluvat vastuut racistien ilmiöiden karsimiseksi ja uhrien tukemiseksi.

Teesi 2, Lajiliittojen toiminta: Lajiliittojen välistä yhteistyötä tulee kehittää koko urheilukentän yhteisten periaatteiden luomiseksi ja viemiseksi käytäntöön myös ruohonjuuritasolla. Myös rangaistuskäytännöt ja kurinpitolautakuntien toiminta tulee yhdenmukaistaa. Tarvitaan myös valmiita toimintamalleja, joita eri toimijat voivat soveltaa. Lajiliittojen valmiuksia rasminvastaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi tulee kehittää luomalla rahoituskannustimet ja arviointikriteerit.

Teesi 3, Asenteisiin vaikuttaminen: Ensisijaista positiivisempien asenteiden puolesta vaikuttamiseksi olisi sitouttaa lajiliittojen johto järjestämään tuomari- ja valmentajakoulutusta syrjintäkysymyksistä. Toisaalta tarvitaan positiivisia esikuvia, myös ns. kantaväestön parista, jotka selkeästi asettuvat vastustamaan rasismia ja syrjintää. Lasten ja nuorten liikunnassa esikuvina ja vastuunkantajina toimivat myös vanhemmat, jotka olisi tärkeää saada aktiivisesti mukaan seuratoimintaan. Kohtaamiset alentavat kohtaamiskynnystä, joten erilaisten toimijoiden yhteistyötä tulee tukea ja kehittää.

Yhteistyössä Liikkukaa ry, Fimu ry, TUL ry

Global Family Award 2011

Liikunta luo yhteyksiä-konferenssissa Liikkukaa ry ja Monikansallisten naisten liikuntaliitto . Palkinnolla on kahdentoista vuoden perinne ja se jaetaan vuosittain henkilöille tai organisaatiolle joka ovat toimint ratkaisevasti monikulttuurisen yhteiskunnan, liikunnan ja urheilun hyväksi.

Palkinnon aiempiin saajiin kuuluvat muun muassa: Erkki Liikanen, Simo Syrjävaara, Tapio Korjus..

1. MonaLiikun erikoispalkinto: Kuokkalan Tähti

Kuokkalan Tähti Jyväskylästä on antanut meille vaikuttavan esimerkin eri kulttuurien naisten aktivoinnista, heidän liikuntamahdollisuuksiensa kehittämisestä ja integraatiosta. Palkinnon arvoinen on ennen kaikkea heidän ennakkoluuloja murtautunut naisten lentopalloryhmänsä. Aluksi paikalliset afgaaniperheet kokivat, että naisten oli mahdotonta osallistua liikuntaryhmiin. Kuokkalan Tähtien asiantuntevan toiminnan ansiosta lopputulos oli kuitenkin, että naiset osallistuivat jopa lentopallon harrastesarjaan ja harjoittelevat viikoittain itse ja myös perheiden kanssa.

Liikkukaa ry:n hallitus valitsi vuoden 2011 palkinnonsaajiksi seuraavat:

2. Pekka Könni

Pekka on ollut alusta asti, ja loppuun saakka, ollut SLU:n suvaitsevaisuusvaliokunnan jäsen. Siellä hän oli luotettava ja säännöllinen osallistuja ja lopuksi varapuheenjohtaja. Hän on kaikkina näinä vuosina avomielinen eri kulttuureista tulevia toimijoita kohtaan ja on aina tukenut kentän monimuotoisuutta. Koskaan hän ei ole kieltäytynyt keskustelusta tai neuvon antamisesta. SLU:n valiokunnantyöskentelyn jälkeen Pekka Könni jatkoi Liikkukaa ry'n ohjausryhmissä saman asian ääressä. Elämäntyöstään sekä lajiliitoissa että kunnissa Pekka Könnille on kertynyt valtavat taustat ja tiedot suomalaisesta liikuntaelämästä. Hän on ollut Liikkukaalle erittäin arvokas neuvonantaja ja tulee toivottavasti olemaan sitä jatkossakin.

3. Vierasmuuttajat, Tampere

Uudet linjaukset ja maahanmuuton ympärillä käyvä keskustelu keskittyy

nykyään paljon integraatio-vaatimuksiin. Myös kielitaitoja korostetaan yhä enemmän. Maahanmuuttajien omaa potentiaalia vaikuttaa asioihin ei oteta riittävästi huomioon. Tässä Vierasjoukkue on antanut mahtavan esimerkin, joka on myös saanut runsaasti positiivista mediahuomiota. Vierasjoukkue on järjestänyt itse jalkapalloharjoitteluun yhdistettyä ”kielikylpy-toimintaa”, johon on liittynyt myös kulttuuri- ja demokratiakoulutusta. CIMOn rahoittaman hankkeen nimi oli ´Maailman kielet´ ja tulokset puhuvat omaa kieltään voimaannuttamisen ja osallistamisen puolesta.

4. Espoon Kaupungin Liikuntavirasto

Vastuu Suomessa asuvien ihmisten hyvinvoinnista on siirtynyt yhä enemmän valtiolta kunnille. Liikkukaa ry:n kolmivuotinen kuntahanke on tästäkin syystä ollut erityisen ajankohtainen. Hankkeella oli kolme liikuntasektorille suunnattua päätavoitetta: 1. Maahanmuuttajien erikoistarpeiden huomioon ottaminen avustuskriteereissä; 2. Liikunta-asioiden vastuu- ja yhteyshenkilö maahanmuuttajille. 3. Maahanmuuttajien tiedonsaannin mahdollisuuksien paraneminen.

Liikkukaa ry:llä oli hankkeessaan 7 partnerikuntaa. Haluamme kiittää niitä kaikkia, sillä jokaisessa kaupungissa on tehty hyvää työtä ja saavutettu hyviä asioita. Jokaisessa on myös vielä mahdollisuuksia ja tarvetta mennä yhä eteenpäin. Mutta kaikissa on tähän myös halu ja valmius.

Espoon liikuntavirasto oli täyttänyt kaikki kolme päätavoitetta ja on myös mukana uudessa OKM:n kuntahankkeessa maahanmuuttajien liikuntamahdollisuuksien tukemiseen.

Seminaari monikulttuurisen liikuntakentän uudistamisesta **3.11.2011**

Suomen monikulttuurinen liikuntaliitto Fimu ry ja Liikuntaa ja kulttuuria kansainvälisesti Liikkukaa! ry järjestivät yhdessä 3.11.2011 Monikulttuurisen liikuntakentän uudistaminen -seminaarin Helsingin NMKY:llä. Seminaari kuuluu prosessiin, jossa liittojen tavoitteena on perustaa Suomeen uusi

kattojärjestö valvomaan monikulttuuristen liikuntatoimijoiden etuja vuoden 2013 alusta. Helsingin NMKY:n pääsihteeri Timo Laulaja avasi seminaarin tervehdyssanoillaan. Seminaarissa kuultiin monipuolisesti asiantuntijoiden puheenvuoroja prosessille tärkeistä teemoista. Puheenvuorojen antia hyödynnetään prosessin aikana.

Seminaariin kokoontui kiitettävästi edustajia liittojen jäsenyhdistyksistä ja tärkeimmistä sidosryhmistä. Fimu ja Liikkukaa! kiittävät puhujia, osallistujia ja Helsingin NMKY:tä onnistuneesta seminaarista!

VAPAAN KESKUSTELUN ANTIA MONIKULTTUURISEN LIIKUNTAKENTÄN UUDISTAMINEN -SEMINAARI STA 3.11.2011

Suomen monikulttuurinen liikuntaliitto Fimu ry ja Liikuntaa ja kulttuuria kansainvälisesti Liikkukaa! ry järjestivät Monikulttuurisen liikuntakentän uudistaminen -seminaarin Helsingin NMKY:llä 3.11.2011. Seminaari kuuluu prosessiin, jossa liittojen tavoitteena on perustaa Suomeen uusi kattojärjestö valvomaan monikulttuuristen liikuntatoimijoiden etuja vuoden 2013 alusta.

Seminaari päättyi vapaaseen keskusteluun teemasta. Osallistujat jaettiin ryhmiin ja heitä pyydettiin kertomaan viestinsä asiasta (a) institutionaalisille toimijoille ja (b) toimijoille uuden liiton rakentamisprosessissa.

Loppukeskustelun antia:

. Ryhmä 1 / Opetus- ja kulttuuriministeriön edustaja: (b): OKM haluaa jatkaa yhteistyötä ja toivoo yhteistyön jatkuvan hyvin. Seminaarin anti on hyvä meneillään olevalle prosessille.

. Ryhmä 2: (a): On tarve parantaa viestintää viranomaisten ja järjestöjen välillä; vaikutusta esimerkiksi siihen, kuinka uusi liitto otetaan rakenteisiin mukaan ja kuinka se saa niissä edustusta. (b): Kahden liiton työ- ja toimintakulttuurien yhteensovittaminen uudessa liitossa on suuri haaste esim. viestinnällisesti.

Ryhmä 3: (a, b): Uuden liiton rakentamisprosessi tarvitsee nykyistä enemmän resursseja, erityisesti rahoitusta ja työpanosta. Lisäksi halutaan kuulla enemmän ja tarkemmin kokemuksia järjestöjen yhdistymisistä.

(Keskustelun tiivistä, Anna-Liisa Kakko, Fimu ry:n toiminnanjohtaja)

Muslim Women In Swimming and Sports 23.3.2012

Työryhmäkeskustelujen kooste

Liikkukaa ry järjesti 23. maaliskuuta yhdessä Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton sekä Sport Inclusion Network (SPIN) –projektin kanssa musliminaisten uintiharrastusta käsitelleen seminaarin Muslim Women In Swimming and Sports. Ulkomaisina asiantuntijavieraina olivat itävaltalaiset Asma Aiad Nuorten musliminaisten yhdistyksestä sekä Itävallan islamilaisten yhteisöjen liiton Amani Abuzahra.

Alustukset kuvasivat monipuolisesti itävaltalaisen ja eurooppalaisen islamin historiaa ja liikunnan ja urheilun roolia islamilaisissa yhteisöissä eri aikoina erilaisissa ympäristöissä. Seminaariin osallistui parikymmentä henkeä Suomen islamilaisista järjestöistä sekä uinnin parissa toimivilta kuntien ja kolmannen sektorin tahoilta. Työpajaosuudessa he sovelsivat alustajien antamia esimerkkejä omiin kokemuksiinsa suomalaisessa toimintaympäristössä.

Kolme työryhmää käsitelivät islamin ja liikunnan suhdetta, musliminäkökulmaa liikuntapalveluiden käyttöön sekä palveluntarjoajien näkökulmaa muslimiasiakkaisiin. Tässä joitakin ryhmissä syntyneitä keskeisiä näkemyksiä ja ajatuksia:

- Muslimeja on monenlaisia, joten yhtä ainoaa tulkintaa ”islamilaisestä elämäntavasta” ei myöskään ole. Islam sinänsä ei ole mitenkään liikunnan vastainen. Päinvastoin katsotaan, että ihmisruumis (mielen ja sielun tavoin) on meillä vain lainassa, jolloin meillä on erityinen velvollisuus kunnioittaa sitä ja pitää sitä huolta. Uinti puolestaan oli jo islamin syntyaikana arvostettu urheilulaji.

- Mitä tulee naisten miehiä heikompaa edustukseen liikunnassa ja urheilussa, tämä ongelma ei ole pelkästään islamilainen, vaan tasa-arvon puute haittaa yhä urheilumaailmaa yleisestikin. Musliminaiset tarvitsevat kuitenkin selkeitä mediassakin näkyviä esikuvia urheilun alueella (urheilijoina, valmentajina, opettajina jne.), sillä näkymätöntä päämäärää ei osata helposti edes tavoitella.

- Musliminaisten liikuntaan osallistumisen suhteen rajoituksen liittyvät riittävästä säädyllyisyydestä huolehtimiseen. Tämä tarkoittaa kuitenkin ensisijaisesti vain peittävää pukeutumista (urheiluun tarkoitettu hijab, uintiin uimapukukankainen ”burkini”), ei naisten eristämistä. Naiset voivat pukeutumissääntöä noudattaen harrastaa liikuntaa myös yhdessä miesten kanssa lajeissa, joissa pelaajat eivät ota fyysistä kontaktia toisiinsa. Tällaisia ovat vaikkapa talvilajit hiihto ja luistelu tai verkon yli pelattavat palloilulajit tennis, sulkapallo ja lentopallo. Toisaalta vain naisille tarkoitettujen kaupallisten liikuntapalveluiden tarjoajien menestys osoittaa, että tällaisten palvelujen kysyntä ulottuu paljon erilaisten vähemmistöryhmien ulkopuolelle.

- Uinnin osalta keskeiset pukeutumisvaatimukset liittyvät turvallisuuteen ja hygieniaan. Nämä vaatimukset eivät kuitenkaan ole ristiriidassa säädyllyisyysvaatimusten kanssa. Islamilaisia uimapukujakin on monenlaisia. Varmistaakseen, että uimahalleissa käytetään vain sopivasta materiaalista valmistettuja ja turvallisia malleja, voisivat hallit ottaa roolin paitsi tiedon, myös pukujen välittäjinä myymällä tai vuokraamalla asiakkaille soveltuvia malleja. Riisuuntumiseen ja peseytymiseen liittyvät säädyllyisyysratkaisut (suihkuverhot, pukuhuoneiden jakaminen pienemmiksi näkösuojin) eivät vaadi välttämättä suuria investointeja eivätkä muslimit suinkaan ole ainoa käyttäjäryhmä, joka toivottaa tällaiset ratkaisut tervetulleiksi.

Muita kohokohtia vuodelta 2012

Liikkukaa mukana Show Racism the Red Card -seminaarissa ja tapahtumassa Dublinissa (24.04.2012)

Seitsemän henkilön vahvuinen joukko Liikkukaan hallituksen jäseniä, aktivistit sekä jäsenseurojen ja partnereiden edustajia osallistuivat viiden päivän ajan seminaariin Marino Institutessa Dublinissa viime viikolla. Viikon aikana opittiin erilaisia tapoja torjua rasismia nuorten koulutuksessa ja saatiin tietoa Show Racism the Red Card -toiminnasta Saksassa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Itävallassa, Romaniassa ja Balkanilla.

Mona Magi ja Jonna Heikkinen futsilegenda Tony Higginsin ja Englannin SRTRC-toiminnan Craig Bankheadin kanssa.

Osallistuimme myös isoon kampanjatapahtumaan yhdessä satojen koululaisten ja lukuisten merkkihenkilöiden kanssa. Rasismin vastaista sanomaa olivat levittämässä mm. Irlannin presidentti Michael D. Higgins, jalkapallon vuoden 1982 maailmanmestari, nykyinen Irlannin maajoukkueen apulaisvalmentaja Marco Tardelli ja skotlantilainen jalkapallolegenda Tony Higgins. Meillä oli ilo tavata heidät ja kertoa heille myös omasta työstämme.

Odotamme innolla yhteistyötä Dublinissa tapaamiemme järjestöjen kanssa tulevaisuudessa toteuttaessamme rasismin vastaista työtä suomalaisella urheilu- ja liikuntakentällä.

Vas. Presidentti Michael D. Higgins käytti vahvan ja runollisen puheenvuoron. Oik. Liikkukaan vpj. Antonino D'Allura tapasi maailmanmestari Marco Tardellin.

Liikkukaa FAREn hallitukseen Roomassa (09.05.2012)

Liikkukaa ry:n puheenjohtaja **Ike Chime** on valittu eurooppalaisen FARE-järjestön hallitukseen. Aiemmin verkostona toiminut FARE (Football Against Racism in Europe) valitsi ensimmäisen hallituksensa Roomassa 4.- 5. toukokuuta pidetyssä konferenssissa. Henkilövalintojen lisäksi konferenssissa käsiteltiin mm. kesäkuussa Puolassa ja Ukrainassa pidettävien jalkapallon EM-kisojen järjestelyjen haasteita, naisten vaikeuksia nousta johtotehtäviin urheilussa ja urheilijoiden roolia yhteiskunnallisina vaikuttajina.

Hyvä tunnelma Monikulttuurisissa kiekkoilloissa (14.05.2012)

Monikulttuurisissa kiekkoilloissa oli kahtena menneenä sunnuntaina positiivinen tunnelma, vaikka suomalainen kiekkoilu ei suuria juhlia viettänytkään. Nihkeä voitto Slovakiasta ja murskatappio USAlle eivät kuitenkaan masentaneet yleisöä, joista osa seurasi jääkiekkoa ensimmäistä kertaa. Liikkukaa kiittää yhteistyöstä Kallio-liikettä, Moniheli ry:tä, Maailmanmusiikin keskusta ja ravintola Siltasta.

HENKEEN JA VEREEN

Palstalla ihmiset kertovat rakkaudestaan jääkiekkoon.

JUHANI NIIRANEN HS

Eddy Nzewi seurasi herkeämättä Suomi–Slovakia -matsia Helsingin Sörnäisissä ravintola Siltasessa, jossa pidettiin sunnuntaina ensimmäinen Multicultural Hockey Night -kisakatsomo.

Kuka olet?

"Olen **Eddy Nzewi**, 50, Helsingistä. Muutin Nigeriasta Suomeen parikymmentä vuotta sitten ja suhtaudun intohimoisesti urheiluun. Olen pelannut muun muassa maahockeyta ja jalkapalloa."

Miksi fanitat jääkiekkoa?

"Sen energia, nopeus ja manööverit ovat kiinnostavia – kuin maahockeyta luistinterillä. Etenkin pidän maajoukkueesta **Jukka Jalosen** aikana. Hän on sitouttanut eri liigoissa pelaavat tähdet toimimaan kurinalaisesti yhtenä joukkueena. Tänä vuonna hän on tehnyt hyviä valintoja, kuten **Kari Lehtosen** valinta maalivahdiksi."

Hienoin hetki?

"Viime vuoden MM-kulta. 6–1-voitto ruotsalaisista voittaa minusta jopa vuoden 1995 kullan."

Esa Juntunen

Vilkas viikonloppu Liikkukaassa (24.05.2012)

Tänä viikonloppuna oli luvassa paljon sekä kulttuuri- että liikuntatoimintaa Helsingin keskustassa. Liikkukaa jäsenineen oli mukana Maailma Kylässä – festivaalilla Kaisaniemen puistossa (paikka H 474 suihkulähteen ja Mahdollisuuksien Tori –teltan puolimaissa) lauantaina ja sunnuntaina. Liikkukaan teltalla voi mm. etsiä itselleen sopivaa liikuntamuotoa jäsenten tarjonnassa ja osallistua kilpailuihin. Voit mm. tutustua ”thaimaalaiseen jalkapalloon” sepak takraw’han. Suomen uimaopetus ja hengenpelastusliitto ry tutkii kanssamme maahanmuuttajien uintiharrastusta ja kyselyyn vastaajat palkitaan heidän tuotteillaan.

Sunnuntaina 27.5. järjestetään myös vuosittainen Naisten Kymppi – juoksutapahtuma Olympiastadionin ja Kisahallin ympäristössä. Oheisohjelma alkaa klo 10 ja päättyy klo 17. Eri juoksija- ja kävelijäryhmät starttaavat klo 13 – 13.30 ja myös reitin varrella on paljon ohjelmaa. Monaliiku ry:ltä ja Liikkukaalta on mukana kaksi monikulttuurista ryhmää. Tervetuloa kannustamaan!

Living piece of minority sports' history on a visit (28.06.2012)

Liikkukaa and several member organizations had the pleasure to host interesting guests during midsummer here in Helsinki. TuS Bar Kochba, a German Sports club based in Nürnberg, Bavaria, was here to meet us and play some friendly football under the title Football for Peace.

TuS Bar Kochba was established in 1913 as a social-sport club for the Jewish community in Nürnberg. Since 1980's on, they have gradually grown smaller as a sports club and only have one team running for senior men's football. In addition, though, they do maintain the memory and tradition of German Jewish sports organizations in the 20th century and arrange social activities and trips to different destinations.

Midsummer 2012 it was time for their visit to Helsinki, where Liikkukaa arranged a game between Tus Bar Kochba and HDS-Mondial All Stars. Also many players from other Liikkukaa member organizations like Cosmos Juniors and Spartak participated. Liikkukaa chairman and FARE-board-member Ike Chime greeted the guests.

The game was played under the slogan 'Football for Peace' and people of all faiths and non-believers as well from more than 20 countries played in total harmony, as can be seen here...

In the end everyone was a winner, and after the game we had a sauna and a swim together

Then we had a tour of the Olympic Stadium, a visit to Liikkukaa office there and a lunch, provided by Liikkukaa member organization, Vantaan Portti. And in the end TuS Bar Kochba invited Liikkukaa to send an All /Old Star team to Nürnberg next summer to play in the famous stadium there at the 100th anniversary of the club. Thank you for the honor and see you then, TuS Bar Kochba!

3. MATERIAALIKOKOELMA: OPPAITA, RAPORTTEJA, KOULUTUSMATERIAALEJA

SPIN – Sport Inclusion Network

Good practise-Examples Finland

A. Country profile

Finland is an European country at the extreme north of Europe. It is part of the Nordic countries and near to the the Baltic States. It has a similar language to Estonia.

Finland is a Democracy and independent of Russia and Sweden since about one century. Today Finland is one of the most modern and economically successful countries in Europe.

Demography

Finland has always had a very multi-ethnic population. Sami in the North, Russians and Swedish speakers in the South and in the border cities and traditionally a large Sinti and Roma population. There has also been a Tatarian and Muslim population since about one century as well as different kinds of Europeans namely many Swiss and Germans who had come before WW II. Most of these groups have co-existed with the Finnish population since a long time with a low degree of integration and without much friction. During WW II many Finns, most of all children found asylum in Sweden. After WW II many Finns migrated to Sweden for work.

After WW II there had been many years with almost no migration towards Finland at all. Relevant migration to Finland only started in the 1990s. Even though the number of migrants to Finland is not large, challenges did occur because of the rapid increase of migrants in the country from 10.000 to almost 200.000 within 20 years and the fact that most migrants concentrate to only few cities and a narrow area. Also the fact that there had been no consideration of migrants special issues in the rules and laws of the country and no specific integration tools still poses a challenge today. Finland needs migration because the number of inhabitants and births is decreasing, young Finns and well educated Foreigners move away from the country. Finland is competing with Kanada, Dubai, Norway, USA and other countries for labour-force.

Sports in Finland

Finland has always been successful at different sports in the international top-level. All kinds of sports are run in the country. Finnish sports is very much depending on voluntary work. In fact most urgently in all of Europe. Also the frequency to start in a new sport is highest in Europe. Because of the climate many sports have to be done indoors for most of the year. The indoor-spaces are rather rare and expensive to build and maintain. This makes sports rather exclusive in Finland. Most organised sports is competitive and there is not much resource or opportunity towards grassroots-sports. There is public support towards sports but most sports-clubs are financially suffering. There is also the possibility to exercise individually in public and private places such as gyms and swimming halls. Anyway the level of social inter-action and thus inclusion is very low, when exercising alone. Some of the participation here, can be rather costly. There are also problems for migrant women in swimming, as there is often misunderstandings about the dress-code and some cultural matters. There is also a lack of information about these possibilities and when it comes to use public places and the use of the open nature, there is insecurity about rules and rights in using those. Migrants lack information about how not to get lost in the forests (which sometimes happens in the north of Finland) or how to act upon meeting the wild-life, as wolves, bears, snakes and moose. Most migrants are not used to winter-sports. The umbrella for all sports is the Finnish sports federation and the specific sports have their own federations. There also is the Olympic Comity and many Lobby-groups in and around sports. The task for social inclusion through sports is with Liikkukaa ry and shared with other organisations in the field.

Minority ethnic groups in sports

Many ethnic minority groups have initiated their own groups. Those groups have the benefit of offering sports-opportunities at a low cost and at a low threshold. Those groups are not demanding as much dedication and punctuality as traditional competition groups. This supports the migrants life-style and needs. Also language is not an issue here and for many of them it is very reaffirming to meet with people in the same situation as themselves. It also gives opportunity to a lot of P2P benefit. Additionally migrant self-initiated groups create a feeling of belonging and security to their clients and empowers migrants to participate in public life and to build solutions. Anyhow,

those groups are not yet specifically welcomed, vice-versa, they are still seen by many as a threat for having a self-isolative effect. Consequently those groups are not very well supported. In this situation those groups lack resources, guidance and experience and their performance is often somewhat poor. Here we can talk about a self-fulfilling prophecy.

One example here are the African and Somalian football-teams and groups in the Helsinki region. In the mid-end 1990s there have been at least 4 football-clubs, run by Somalians registering one or more teams to the regional Football-Federation (FC Kanava, FC Somali, Somaliland, YIT..) and three clubs run by West-Africans (Black Stars, Africa United, HITS). Those clubs had been catering opportunities for participation to hundreds of young Somalian and African migrants. A number of 20-30 volunteer activists had dedicated their time and energy here. They had eventually to give up. In 2006 the last of them, FC Kanava announced in 'HBL' that they can't stand the racism and the difficulties created against them anymore, the deliberate fines through the referees had gotten to expensive for the volunteers to carry, they said. With FC Kanava, the last of those initiatives had died and the young people involved there did not find a new place. No new initiative has replaced those 6 Sports-clubs. A number of Russian and Arab-initiated clubs have had the same fate. Those clubs had done well all through the 1990s, but the new guidelines in Finnish sports during the 2003-2011-period had not supported their existence any more. Many of the people involved and their descendents have still maintained one annual event, the 'African Championship' in Helsinki. This Championship is very important to the African Community in Helsinki, but somewhat stressful on the sustainability process of integration, since it dis-attaches many athletes and activists from their regular activities. In order to avoid this, there should be better funding for this event, so that the organisers would be enabled and encouraged to coordinate the event with other organisations.

Sports and inclusion

For members of minority ethnic groups it is challenging to access Finnish sports. Most migrants do not meet the competitive demands for participation in a sports-club, since most sports-clubs are success-oriented. They also do not have the financial resource to participate. Migrants further have language and attitude issues when it comes to participation in Finnish sports. There is also research that shows that migrants are given more severe punishment by the respective sports-federations in disciplinary issues.

On the other hand it has been shown that sports can be a very powerful tool for social inclusion, integration and to build a mutual positive attitude. There

has been lots of positive action by the authorities in this field before but during the recession of the past 10 years those actions have been abandoned.

B. Topics and good practice examples

Due to the rapid development in the field in Finland and the frequent change of programmes, initiatives, policies and local activities the following report won't claim to be exhaustive by any means. It comprises general observations as to tendencies and strategies, a selection of projects and several good practice examples.

B.1 Strategies/activities for achieving inclusion in and through sports at national level

There are several national bodies involved and capable to take action. Most of them had taken initiatives at some point. The sustainability of those actions has been varying. The last effort to have a combined strategy in Finnish sports concerning inclusion has been made in the end 1990s initiated by the ministry of education and has been abandoned since. In 2010 the ministry published new guidelines which will yet have to be fully implemented to the field. At this moment we are expecting more change and new initiatives to come soon. There is a lot of research and planning right now in Finnish sports concerning inclusion issues, so we can speak of a 'orientation and evaluation'- period right now. Also some structures, concerning migrants representation inside Finnish sports are being revisited right now. The extreme right-wing party had a major success in this years elections but has been kept out of government. It is to be expected, that the new Minister will have some input on the situation.

Finnish Sports Federation

The Finnish sports federation has largely reduced its efforts for social inclusion and against racism during the past 10 years and is now conducting studies in order to find new orientation. Not much resources are spend on the topic compared to 10 years ago.

The Department for Sport at the ministry of education

The Department for Sport at the ministry of education has published its guide for social inclusion through sports in 2010 and tries to work mostly through the municipalities. The Department for Sport at the ministry of education is also working with Liikkukaa and FiMu in order to organize the migrants representation in Finnish sports. There is also some effort to encourage the Finnish sports federation as well as some specific federations to include inclusion efforts into their work.

B.2 Strategies/activities for achieving inclusion in and through sports at regional level

The ministry of education has set up a program to distribute aid for actions in sport promoting social inclusion through the regional administration. This program is now being tested. The main idea is that the local and municipal sports units share the resources provided with local migrant sports initiatives. Until now the program has only been partly received as only about half of the funds available where applied for. Also, most significantly, the city of Helsinki where most migrants live has not participated. Some funds were made available to the Helsinki cities social department, which are now shared with two mainstream organisations without migrants participation in the decision-making for the action taken.

Many municipalities try to provide opportunities for migrant participation in mostly isolated groups. These opportunities often do not match the needs and possibilities of the migrants in those municipalities. Liikkukaa ry is hoping to be able to conduct an investigation this autumn in order to provide more information and suggestions for better matching of the municipalities efforts and the migrants needs and possibilities.

B.3 Strategies/activities for achieving inclusion in sports in national and regional sports organizations

The football federation of Finland had a program for inclusion and against racism which had finished in 2009 and has not been continued.

Right now there are really no further coordinated activities or strategies outside the above mentioned.

It is only the migrants own organisations that prioritise inclusion of migrants through sports.

B.4 Strategies/activities for achieving inclusion in Sport Clubs and Associations

BOSSI (Benefiting of Sports for Social Inclusion) - project

Liikkukaa started BOSSI-program already in 2005 by starting to collect and distribute information about migration and sports in Finland. Later BOSSI became a project funded by ERF - European Refugee Fund. For several years now BOSSI has been funded by the ministry of education and culture.

The aim of the program is to increase knowledge of both challenges of multicultural sport and the benefits of sports in integrating migrants. The program has three parallel target groups, namely (municipal) administration, sports clubs and federations, and migrants and their own sports clubs. With each target group BOSSI-lessons aim to take a look at multicultural sports from their particular viewpoint introducing good practises, relevant background information and the basic legislative framework.

BOSSI is meant to support both professionals and volunteers working in the field of multicultural sport.

B.5 Role of migrant sports clubs

As mentioned above, the migrant sports clubs hold a key-position and need to be guided and supported.

B.6 Volunteering

Unfortunately there are not many Finnish volunteers working for inclusion. At the same time the migrant-volunteers are not encouraged, guided nor supported. They are at a risk to be frustrated and to give up. This will lead to a loss of very valuable key-persons, who can bring in their network and their credibility at the grassroots-level and inside the migrants community. At the

same time migrants are largely excluded from employment through sports. Liikkukaa ry is right now participating in a European Voluntarism-project called Dynamo and hopes to be able to share its experience soon.

B.7 Migrant women in sports

Migrant women in Finnish sports have build their own representation, the Multi-national-women sports federation of Finland, MonaLiikuu. Unfortunately the migrant women representation is still not supported by any government source and it is also still excluded from all concerned work-groups and comitees. The migrant women sports is many times used in discussions to improve the speakers position but in practise there is no big extend of women participation. Hardly any resources outside the municipalities are allocated for migrant women sports.

C. Good practise examples

C.1

Grassroots funds

2007 Liikkukaa! ry received financial aid from the private sector as the first ever in the field of sports for social inclusion

There is growing number of migrants coming to Finland and it is important for them and their families to enjoy their stay. Sports offers lots of possibilities to enjoy and make friends and the language is not an obstacle in sports. Several Liikkukaa! member clubs offer these activities in well organized manner. These clubs are not part of the general sports support system so they depend on aid like the Grassroots funds.

Liikkukaa ry is proud to have been able to support 11 projects in 2008 through our own Grassroots funds! The criteria were made simple: The organizations had to start something new or improve their actions for example to involve more people, to offer better quality, to improve the network to promote tolerance.

Each of the projects where given equal amounts in two shares, after the first part was spend, Liikkukaa! Ry received half-time reports and then paid out the second half Liikkukaa hopes to be able to combine private and public funding in the future and to involve some partners like SLU and Allianssi. This

way they hope to encourage volunteers in their actions and to help them to keep up the good work.

C.2 HDS Helsinki Diplomats Sports Club

African drums for football games in Finland.

HDS have initiated an international fan group with African drumming. The group was used in high-profile games, as in the Helsinki Diplomats Sports club cup game against HJK as also in Atlantis FC Division 1st league games. Following this HDS has received good media coverage and has been discussed in many fan blogs and has hopefully inspired others to be creative in their fan work. The Initiative had also involved a cooperation with the fan-club of FC Honka, for combined traditional and Afro-Fan chanting during FC Honkas Ladies cup final game. They had been able to provide a positive intercultural atmosphere to the game, support the team to a win and get awarded with the 'Global Family award'. This was done as an answer to the 'White Pride Finland's offer to the rather new and young FC Honka Fan-group to be their official guards and protectors. The young fans answered: 'We are black and yellow (the clubs colours) and we don't care for any other kind of colours!'

The action was accompanied by a 2-page reminiscence about tolerance and social inclusion in the Clubs magazine and by the addition of values like tolerance and openness into the clubs ethical rules.

C.3 Cosmos Juniors – Sporttis plus

Cosmos Juniors organised Espoo-Suvela activities free of charge for the children participating. Espoo-Suvela is an area in Espoo where almost all the children have different nationalities. There have been violent clashes in the area between different nationalities and right-wing groups. The income-rate in this area is one of the lowest in the country. In winter 2010 there has been a massaker-shooting. This shooting was done by a migrant and the motivation was jealousy. The shooters ethnic group are now considered the most prolific and dominant group in the area. The shooter himself is dead but his son is now a negative role-model for youth. Cosmos Juniors is running two groups there for children and youth from 8-16 years old and has got the famous Nigerian footballer Aniche Obiola as their coach and role-model.

Additional there is a group for girls age 10-18 and a father and son football group.

Sporttis plus Project in cooperation with multicultural organization Mondial Stars and many others has done greatly and we will try to secure the project for the future. Cosmos Juniors is also cooperating with local traditional sports-clubs and encourages them to recruit members amongst the participants of the action.

The project aims to increase tolerance and cooperations between immigrant and native youngsters by arranging versatile sport and educational events. The sport events, consist of team and individual sports and training and competitions arranged by partners. The educational have included dancing, crafting, music and storytelling and have provided information on sports and tolerance, lectured by professionals. Also Movie-nights have been held and discussion on topics that arise. Positive attitude concerning non-violence, healthy lifestyle and other related issues are promoted in cooperation with the local youth center. Cosmos Juniors have participated in Seminars and round table discussions in cooperation with the municipality of Espoo as part of the activities.

C.4 Kuokkalan Tähti Women's volleyball

The Kuokkalan Tähti Women's volleyball group has been one of the biggest success stories in the history of Finnish sports for social inclusion. The group was first started by Afghan women in Jyväskylä. At first their husbands were not ready to allow them to carry out sports. They were worried about the public appearance of their wives.

After some struggle the women got the permit, but only for secluded activities without the presence of men. The coach invited their husbands to witness their wives progress. They liked what they saw and wanted to join too. So it turned into a mixed group. Now that the men were there they also allowed less strict dress code like the use of short pants and sleeveless T-shirts. Some chose to stay more covered. Encouraged by their improvement the team decided to challenge other Finnish mixed teams and they had lot of fun in the games to follow. This was awarded with a recognition award by SLU but funds were not made available for them. And because of the lack of support the team had to stop their function in 2006 but was re-animated in 2008 with the help of the Liikkukaa-Grassroots-fund.

The clubs leadership consists of migrants from different countries such as Poland, Afghanistan and the Phillipines.

They are also participating in Liikkukaa seminars and conferences.

Resuming remarks

- project-orientated funding, i.e. rather start new initiatives than invest in change and improvement of existing structures
- problem of long-term funding and sustainable work
- one of the main challenges is the lack of sports facilities. This leads to a competition between grassroots-efforts and competitive sports. Since competitive sports has the more professional set-up and Lobbyism, they mostly win. Sometimes prejudice and xenophobia is used in this fight for facilities.
- there is a challenge in to much focus on specific issues at a time. Social inclusion is a very much interdependend issue and should be challengend at all different levels and with all different target groups with sustainability and equal effort.

All the above mentioned actions and exsamples promote tolerance and create additional sports-opportunities for migrants of different kind. They also empower them to the extend that their own initiative is strengthened, but unfortunately the finnish sports-structures are very much closed for migrants and it is hard to get a migrant-representative into any position within Finnish sports, neither as a comitee member of any kind and even much less into any employment situation. Only Liikkukaa has succeeded to have one former board-member employed by the Finnish FA and one representative into the disciplinary-comitee and one into the Finnish sports federation migration-comitee..

Liikkukaa has provided a learning scheme for migrant-initiatives to teach about structure and funding as well as another program to teach about healthy life-style in the modern Finnish environment. All of the above initiatives have participated in that.

Evaluation:

A good practise could be identified and evaluated by some key factors:

1. Number of individuals involved
2. Number of individuals empowered
3. Sustainability of the actions and results
4. Quantity and Quality of the intercultural exchange
5. Improvements made

References:

- Kehittämishjelma maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla, OKM
- Suomalaisten fyysinen aktiivisuus ja kunto 2010, OKM
(Finnish ministry of education)
- Maahanmuuttajat pois paitsiosta, *SLU, Liikunnan ja Urheilun Maailma 14/01, Kati Myrén, <http://www.slu.fi>*,
- Syrjintä Suomessa 2008, Ihmisoikeusliitto (Human Rights federation)
- Selvitys maahanmuuttajien ja ulkomaalaispelaajien asemasta suomalaisessa liikunnassa ja urheilussa 2009 Liikkukaa ry
- Futissanomat 5/2003,
- Sport and discrimination in Europe, Council of Europe publishing
- Kohtaamisia Liikunnan Kentällä, Kati Myrén

MAPS –kartoitus 2012 (Monitoring Attitude and Progress in Sports)

- Toteuttaja Liikkukaa ry
- 218 tietolähdettä (haastattelut, kyselyt)**
- 18 vastaajaorganisaatiota
- 70 maahanmuuttajataustaista vastaajaa
- 6 kuntaa
- 4 lajiliittoa
- 4 maahanmuuttajaseuraa
- 6 jalkapallosarjaa
- 90 jalkapallo-ottelua (pöytäkirjat)
- 20 kantaväestön seuraa
- 1 seminaari

Kysyttiin maahanmuuttajien osallistumisesta liikuntatoimintaan, rasismihavainnoista yms.

Tärkeimmät lajit jalkapallo, koripallo, salibandy ja uinti (maahanmuuttajien suosikkilajit Suomessa)

Pääkohderyhminä eri-ikäiset ja eri sukupuolia edustavat maahanmuuttajat ja heidän kanssaan toimivat pääväestön organisaatiot ja kunnat

Tähän esitykseen koottu tuloksia ja havaintoja vuosilta 2009-2012

Vuosina 2011-12 tehdyn MAPS-selvityksen tuloksia

Liikuntavirastot

Liikkukaa ry haastatteli viittä eri kuntaa Suomessa (Espoo, Helsinki Tampere, Turku ja Vantaa). Helsingin liikuntavirastossa työskentelee 4,5% maahanmuuttajia. Espoon joissakin laitoksissa ja kentällä työskentelee maahanmuuttajia. Muiden kuntien liikuntatoimissa ei työskennellyt maahanmuuttajia.

Vantaalla ja Turussa oli liikuntatoimeen saatu ilmoituksia rasismista liikunnan kentällä. Yksikään näiden kuntien liikuntatoimen edustajista ei ollut tehnyt ilmoitusta rasistisesta toiminnasta.

Lajiliitot

Liikkukaa ry haastatteli Suomen kuutta eri lajiliittoa. Haastateltavina olivat Koripalloliitto, Uimaliitto, Painiliitto, Jääkiekkoliitto, Jäpalloliitto ja Palloliitto. Näistä liitoista ainoastaan Palloliitossa työskentelee muutama maahanmuuttaja kokopäiväisesti. Lisäksi Painiliiton valiokunnissa tiedettiin toimivan joitakin maahanmuuttajia. Muiden liittojen valiokunnissa tai komiteoissa ei työskennellyt yhtäkään maahanmuuttajaa.

Koripalloliitto on saanut ilmoituksia rasistisesta toiminnasta ja Palloliitto on saanut näitä ilmoituksia useamman kerran, jolloin liitosta on myös laitettu ilmoitus eteenpäin. Toisinaan Palloliiton edustaja on ollut tyytyväinen ilmoituksesta seuranneisiin toimiin joissakin tapauksissa, mutta on ollut tilanteita jolloin riittävät toimet eivät toteutuneet.

Kantaväestön urheiluseurat

Liikkukaa ry selvitti sarjataulukkojen kärkipäässä olevista kahdesta kantaväestön jalkapalloseurasta, kahdesta jääkiekkoseurasta, kolmesta koripalloseurasta ja kahdesta salibandyseurasta maahanmuuttajien asemaa ja tilannetta. Missään näistä seuroista ei työskennellyt yhtäkään maahanmuuttajaa kokopäiväisenä. Myöskään lautakunnissa tai valiokunnissa ei tiedetty olevan yhtäkään maahanmuuttajaa.

Kantaväestön urheiluseuroissa kokopäiväisiä maahanmuuttajatyöntekijöitä löytyi yhden jalkapalloseuran iltapäivätoimintojen ohjaajina. Ylimmillä sarjatasoilla pelaajille, myös maahanmuuttajataustaisille, maksetaan vaihtelevassa määrin palkkioita. Yhdenkään näiden urheiluseurojen valiokunnissa, lautakunnissa tai hallituksissa ei myöskään ollut maahanmuuttajaedustusta.

Näiden kantaväestön urheiluseurojen jäsenmaksun keskiarvo ylittää 40€ ja osallistumismaksut voivat olla useita satoja euroja. Lisäksi muita kuluja tulee lisenssimaksusta, turnauksista, pelimatkoista, varusteista yms.

Näissä urheiluseuroissa on havaittu rasistista tai syrjivää toimintaa liikunnan parissa. Alle puolet seurojen edustajista kuitenkin ilmoitti saaneensa ilmoituksen tällaisesta toiminnasta työssään. Vain yhden seuran edustaja on tehnyt ilmoituksen rasistisesta tai syrjivästä toiminnasta urheilun parissa.

Maahanmuuttajaurheiluseurat

Liikkukaa ry haastatteli neljää maahanmuuttajaseuraa. Jäsenmaksu näillä seuroilla on keskimäärin alle 7 €. Vakuutusmaksu oli yhdessä seurassa 20-30€ yhtä kautta kohden ja muissa seuroissa maksu oli vapaaehtoinen. Osallistumismaksut ovat keskimäärin alle 19€ näissä seuroissa. Yhdessä seurassa kertyi muita maksuja mm. turnauksista ja peliasuista. Muissa seuroissa ei ollut muita maksuja.

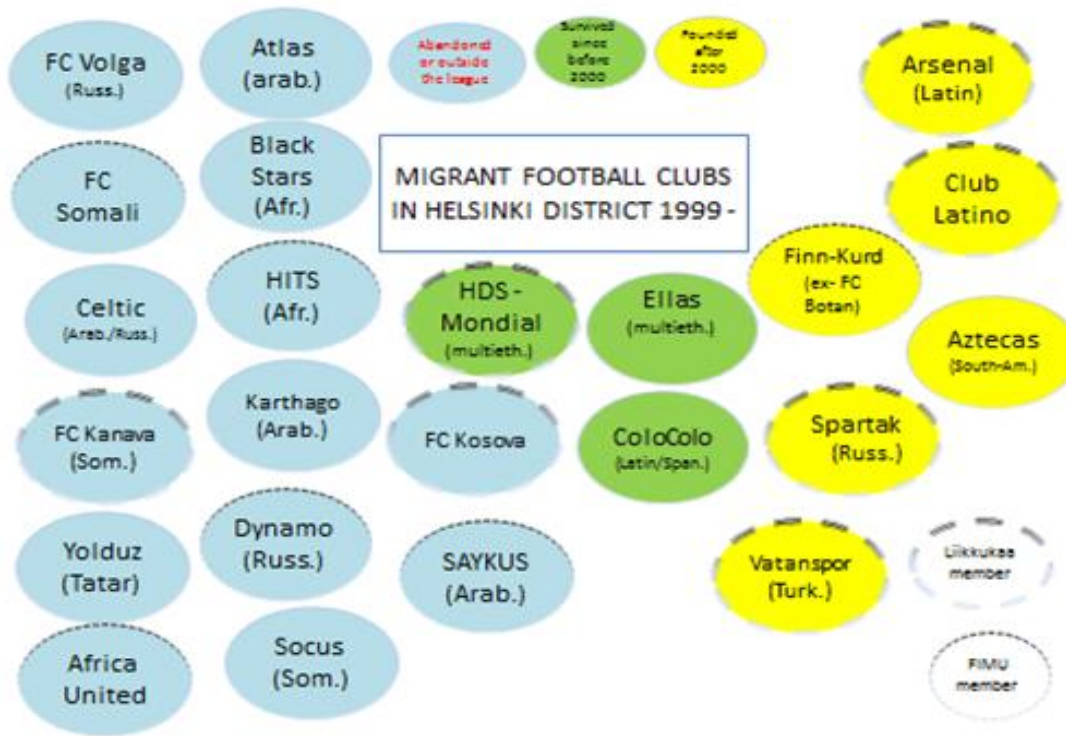
Kaikki maahanmuuttajaseurat ovat todistaneet rasistista tai syrjivää toimintaa liikunnassa ja urheilussa. Puolelle on ilmoitettu tällaisesta toiminnasta ja puolet on myös itse ilmoittanut.

Tarkastelussa jalkapallo: Helsingin piiri

- 2000-luvun aikana vieraskielisten määrä on kasvanut Helsingissä noin 30 000 hengellä, mikä merkitsee määrän kaksinkertaistumista

Kantaväestön joukkueissa maahanmuuttajataustaiset pelaajat ovat rajusti aliedustettuna (2,6%), vaikka vieraskielisten määrä Helsingissä yli 10% (3.-6. divisioonan jokaisesta lohokosta on tutkittu 2 joukkuetta/ yht. 20 joukkuetta)

Helsingin piirin maahanmuuttajataustaisten jalkapallojoukkueiden määrä on vähentynyt vuodesta 2004 (19 joukkueesta 15 joukkueeseen)
Viimeisen 10 vuoden aikana lopettaneita seuroja on yli 15!

Varoitusten epäsuhta maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön välillä on entisestään kasvanut maahanmuuttajille huonompaan suuntaan monessa divisioonassa. Neljännen divisioonan 1. lohossa ero on 3,3 kertainen (15 peliä).

Selvitys varoituksista ja ulosajoista sarjatasoittain Helsingin piirin jalkapallo-otteluissa kesällä 2011

Veikkausliigan peleissä maahanmuuttajataustaisten pelaajien varoitusten (19,57%) määrä on **2,18 kertainen** verrattuna kantaväestön pelaajien varoituksiin (8,97%).
Vuonna 2009 prosentit: maahanm. 10,59% ja kantav. 10,12%

Ykkösen peleissä kantaväestön pelaajien (14,15%) varoitusten määrä on 1,2 kertainen verrattuna maahanmuuttajataustaisten pelaajien (11,46%) varoituksiin.
Vuonna 2009 prosentit: kantav. 15,97% ja maahanm. 15,10%

Kakkosen A lohkon peleissä maahanmuuttajataustaisten pelaajien (15,67%) varoitusten määrä on **1,5 kertainen** verrattuna kantaväestön pelaajien (10,60%) varoituksiin

3. divisioonan 3. lohkon peleissä maahanmuuttajataustaisten pelaajien varoitusten (36,8%) määrä on **1,7 kertainen** verrattuna kantaväestön pelaajien varoituksiin (21,8%)

4. divisioonan 1. lohkon peleissä maahanmuuttajataustaisten pelaajien varoitusten (39,53%) määrä on **3,3 kertainen** verrattuna kantaväestön pelaajien varoituksiin (11,88%)
Vuonna 2009 prosentit: maahanm. 25,41% ja kantav. 10,28%

5. divisioonan 2. lohkon peleissä maahanmuuttajataustaisten pelaajien varoitusten (14,29%) määrä on **2,2 kertainen** verrattuna kantaväestön pelaajien varoituksiin (6,49%)
Vuonna 2009 prosentit: maahanm. 18,23% ja kantav. 14,28%

(Selvityksessä on vertailtu maahanmuuttajataustaisten pelaajien ja kantaväestön pelaajien saamia varoituksia ja ulosajoja. 3. divisioonan 3. lohkon tiedoista ei löytynyt riittävästi täydennettyjä ottelupöytäkirjoja, joten olemme arvioineet tämän lohkon saatavilla olevien ottelupöytäkirjojen perusteella.)

Maahanmuuttajataustaisten osallistumismahdollisuudet esimerkkinä div. 4./ lohko 1

Kantaväestön joukkueita on 12.

Puolessa joukkueista ei ole maahanmuuttajataustaisia pelaajia

Puolessa maahanmuuttajataustaisia pelaajia on noin 1

Maahanmuuttajataustaiset osallistuvat lähinnä vain itse järjestämiensä joukkueiden kautta (Vastaavia lukuja on löydettävissä myös 5. divisioonan 1. lohkoissa)

Lähteet:

Helsingin kaupungin tietokeskus. Helsingin ulkomaalaisväestö vuonna 2010.

Puumalainen M., Rissanen R., Riutto M. 2004. Stadin Futis 2004 Suomen Palloliiton Helsingin piirin pallokirja.

Rissanen R., Söderholm S., Olin S. 2010. Stadin Futis 2010 Suomen Palloliiton Helsingin piirin pallokirja.

Veikkausliiga. Lokakuu 2011. <http://www.veikkausliiga.com>

Miesten ykkönen. Lokakuu 2011. <http://miestenykkönen.com>

Suomen Palloliitto. Lokakuu 2011. <http://www.palloliitto.fi>

Suomen Palloliiton Uudenmaanpiiri. Lokakuu 2011. <http://uusimaa.palloliitto.fi>

Suomen Palloliitto Helsingin piiri. Lokakuu 2011. <http://helsinki.palloliitto.fi>

TALVIURHEILU

- Talvikausi kestää Suomessa 4-6 kuukautta.
- Loppuvuodesta 2011 ja alkuvuodesta 2012 Liikkukaa ry kysyi eri talvilajien liitoilta maahanmuuttajien osallistumisesta sekä mahdollisista rasismihavainnoista lajin parissa:
- *Maahanmuuttajien osallistuminen talvilajeihin havaittiin hyvin vähäiseksi ja myös tietoa aiheesta on niukasti.*

Satunnaiset projektien hiihto-opastukset eivät ole johtaneet maahanmuuttajien pysyvään hiihtolajien harrastukseen.

Tutkituista lajeista taitoluistelu ja lumilautailu näyttävät jossain määrin aktivoivan maahanmuuttajia lajin pariin.

Suomen suurin maahanmuuttajaryhmä, entisen Neuvostoliiton eri alueilta tulleet, ovat melko hyvin mukana myös talvilajien parissa.

Maahanmuuttajat osallistuvat myös tuomalla maahan uusia lajeja (kuten (talvi)unifight) ja toimimalla opettajina ja valmentajina. Yleisesti palkattuina työntekijöinä tai luottamustehtävissä talviurheilussa toimii vain entisen Neuvostoliiton alueelta muuttaneita sellaisten lajien parissa (kuten taitoluistelu), joissa heillä on vahvat perinteet.

Jääkiekko vetää maahanmuuttajia on mukaansa hyvin vähän. Myös fanien joukossa maahanmuuttajia on vähän, vaikkakin Liikkukaan kokemusten mukaan laji voi alkaa kiinnostaa urheilua seuraavaa väkeä, vaikka laji olisi alkuperäisessä kotimaassa täysin vieras.

Vuonna 2011 Suomen voitettua maailmanmestaruuden, sen juhlinnassa esiintyi fanien taholta julkisuuteenkin nousseita rasistisia tapauksia. Maailmanmestarijoukkue ja Jääkiekkoliitto sanoutuivat julkisesti irti tälläisestä käytöksestä.

Varusteiden, lisenssien jne. kalleus rajoittaa joidenkin maahanmuuttajaperheiden hakeutumista lajin pariin.

MAAHANMUUTTAJAT JA UINTI

- Jo henkilökohtaisen turvallisuuden takia uimataito on Suomessa tärkeä
- Uinti tuo myös monia sosiaalisia etuja ja mahdollisuuksia osallistavaan vuorovaikutukseen.
- Liikkukaa ry on työskennellyt useita vuosia myös Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH ry) kanssa maahanmuuttajien uintiharrastuksen edistämiseksi.

Maaliskuussa 2012 Liikkukaa ja SUH ry järjestivät **Muslim Women In Swimming and Sports** -seminaarin

Seminaarin työryhmät käsittelivät islamin ja liikunnan suhdetta, musliminäkökulmaa liikuntapalveluiden käyttöön sekä palveluntarjoajien näkökulmaa muslimiasiakkaisiin.

Tuloksia:

- Ei yhtä oikeaa tulkintaa "islamilaisestä elämäntavasta".
- Islam ei ole liikunnan vastainen: Ihmisruumis (mielen ja sielun tavoin) on meillä lainassa: velvollisuus kunnioittaa sitä ja pitää sitä huolta. Uinti oli jo islamin syntyä aikana arvostettu urheilulaji.
- Naisten miehiä heikompi edustus liikunnassa ja urheilussa on ongelma koko urheilumaailmassa. Musliminaiset tarvitsevat kuitenkin selkeitä mediassakin näkyviä esikuvia urheilun alueella (urheilijoina, valmentajina, opettajina jne.).

Musliminaisten liikuntaan osallistumisen rajoitukset liittyvät säädyllyisyydestä huolehtimiseen.

- Tarkoittaa (yleensä) peittävää pukeutumista (urheiluun tarkoitettu hijab, uintiin uimapukukankainen "burkini"), ei naisten eristämistä.
- Kuitenkin esim. Liikkukaan erikseen haastattelema somalinaisten ryhmä katsoi, että heidän osallistumisensa vesijumppaan edellyttäisi heille erikseen uimahallissa varattua uintiaikaa ja sitä, että altaalta ei ole näkyvyyttä ulos. Jotkut somalitaustaisetkin naiset tosin osallistuvat uintiin ilman erityisrajoitteita.
- Pukeutumissääntöä noudattaen liikunta mahdollista myös yhdessä miesten kanssa lajeissa, joissa ei fyysistä kontaktia. (Esim. talvilajit hiihto ja luistelu tai verkon yli pelattavat palloilulajit tennis, sulkapallo ja lentopallo). Toisaalta vain naisille tarkoitettujen kaupallisten liikuntapalveluiden menestys osoittaa, että kysyntä ulottuu erilaisten vähemmistöryhmien ulkopuolelle.
- Uinnissa pukeutumisvaatimukset liittyvät turvallisuuteen ja hygieniaan. Islamilaisia uimapukujakin on monenlaisia.
- Uimahalleihin sopivan materiaalin varmistamiseksi, voisivat hallit ottaa roolin paitsi tiedon, myös pukujen välittäjinä.
- Riisuuntumiseen ja peseytymiseen liittyvät säädyllyisyysratkaisut (suihkuverhot, pukuhuoneiden jakaminen pienemmiksi näkösuojin) eivät vaadi suuria investointeja. Muslimit eivät ole ainoa käyttäjäryhmä, joka toivottaa tällaiset ratkaisut tervetulleiksi.

Muita tuloksia Liikkukaan uintikyselyn 2011-12 perusteella:

Suomalaisen alastomuuskulttuurin ja saunan jotkut vastaajista kokevat vaikeiksi sopeutua.
(Ei vain muslimit.)

Uinnin harrastamisen yleisyys vaihtelee runsaasti.

Uimataidottomia on maahanmuuttajien joukossa runsaasti riippumatta siitä, mistä he ovat kotoisin.

Tuttu ja luotettava opastaja tärkeä uintikulttuuriin tutustumisessa.

YLEISIÄ HAVAINTOJA

Maahanmuuttajille on hyvin vaikeaa olla mukana kantaväestön urheiluseurojen toiminnassa.

Maahanmuuttajat eivät juurikaan mukana Suomen urheilun valiokunnissa.

Maahanmuuttajat eivät ole työsuhteissa suomalaisessa urheiluelämässä.

Maahanmuuttajat, jotka osallistuvat jonkinlaiseen liikunnan harjoitteluun, ovat yleensä miehiä.

Maahanmuuttaja-aktiivit ovat havainneet, että nuorten maahanmuuttajien fyysinen kunto on heikentynyt 10 vuoden aikana, päihteiden käyttö sen sijaan lisääntynyt.

Maahanmuuttajaperheiden taloudelliset mahdollisuudet rajoittavat osallistumista urheiluun, sillä kustannukset osallistumisesta valtaväestön urheiluun voi vaihdella välillä 500 - 3000 euroa vuodessa.

Maahanmuuttajien itse organisoimat ryhmät tarjoavat mahdollisuuksia toimintaan, joka maksaa vain noin 160 euroa vuodessa (13,50 euroa / kuukausi).

Maahanmuuttajien itse organisoimat ryhmät ovat hyviä aktivoimaan heitä ja tarjoavat mahdollisuuksia toimia ja vaikuttaa ja jopa työllistyä liikunnan pariin.

Yhdenvertaisuuslaki ei velvoita urheiluliittojen jäseniä tai muita yhdistyksiä osallistumisen esteiden poistamiseen. Jokainen yhdistys päättää itsenäisesti omista jäsenistään.

Maahanmuuttajien omissa urheiluseuroissa on koettu ongelmia. Ihmisoikeusliitolle on ilmoitettu, että maahanmuuttajien urheiluseurat ovat kokeneet tulleen syrjityiksi kuntien jakaessa rahoitusta ja urheilupaikkoja seuroille.

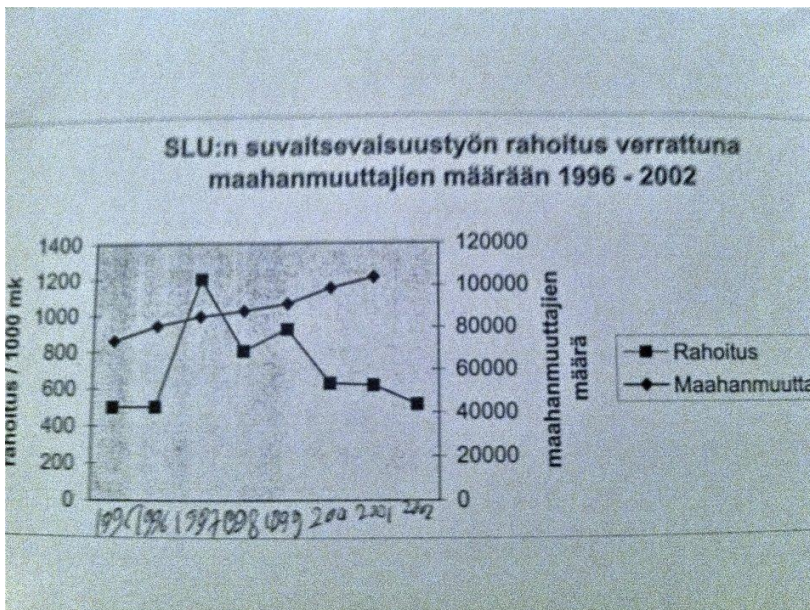
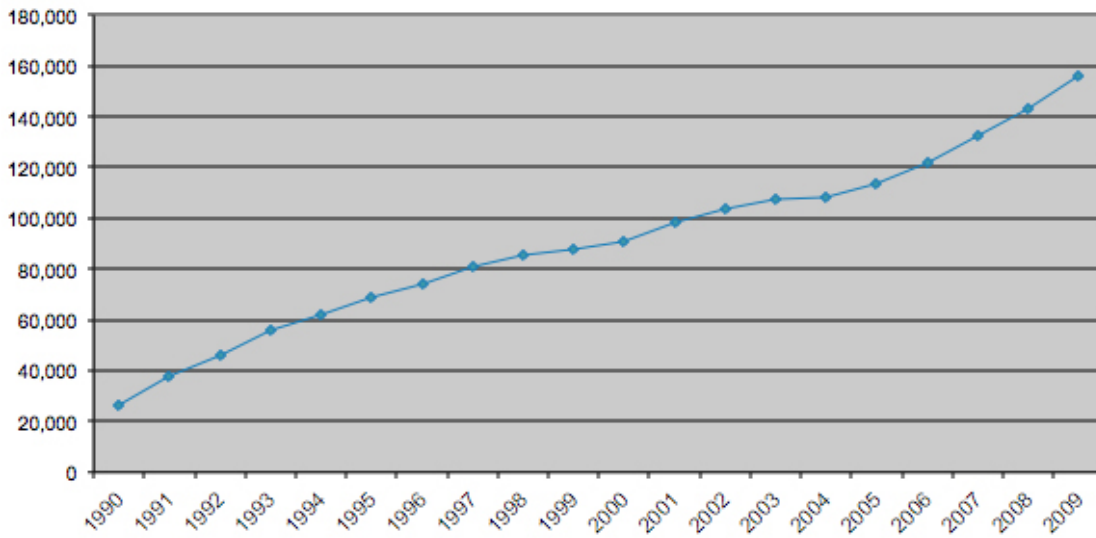
Yleisiä havaintoja negatiivisista kehityssuunnista

- Luvut kertovat, että maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan ja urheilun kautta ei ole viimeisen 10 vuoden aikana onnistunut.

- Maahanmuuttajat ikävälillä 12 - 35 -vuotta on todettu olevan haastavimpia liikuntatoimintojen saavuttavuuden kannalta.
- Maahanmuuttajanaisten urheiluseuroja ja varsinkin ikääntyneiden maahanmuuttajanaisten tilanne on hyvin haastava. Ikääntyneillä maahanmuuttajilla on myös suuri riski jäädä pois kuntien terveysliikuntapalveluista, jos palveluiden tiedotus tapahtuu vain Internetissä ja rekisteröityminen tapahtuu vain puhelinvastaajan kautta.
- Rasismia havaitaan usein (noin 50 prosenttia jalkapallotuomareista sanoo nähneensä rasismia kentällä). Siitä raportoidaan vain harvoin (5 tapausta jalkapallossa vuonna 2008), eikä siitä lähes koskaan rangaista.
- Haasteet ja maahanmuuttajamäärät ovat kasvaneet, mutta tekijät ovat lamahtuneet tai lopettaneet
- Suomen Palloliitolla (SPL) ja Suomen Liikunta ja Urheilu ry:llä (SLU) oli erilaisia hankkeita ja komiteoita maahanmuuttajien edustuksen ja osallisuuden vahvistamiseksi ja rasismien torjumiseksi vuodesta 1998 alkaen. Vuosina 2009-10 järjestöt luopuivat tällaisista toimenpiteistä.
- Ruohonjuuritasolle ei enää tule resursseja ja vapaaehtoiset ovat hyvin turhautuneita
- Helsingin liikuntaviraston on torjunut maahanmuuttajatoimijoiden aloitteet lähteä hakemaan OKM:n kunnille jaettavaa maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla tarkoitettua erityismäärärahaa vuosille 2011 ja 2012 (700.000 euroa vuonna 2011). Kyseessä on maan suurin kaupunki, jolla samalla on suurin maahanmuuttajien prosentuaalinen osuus väestöstä.
- Uusia merkittäviä tekijöitä ei ole enää tullut
- Pakolaisten pelaaminen kunnallisilla jalkapallokentillä on aiheuttanut julkista paheksuntaa ja mediahälyä.

Muuttoliike Suomessa alkoi kasvaa 1990-luvulla. Vuonna 1997 SLU aloitti toiminnan suvaitsevaisuuden edistämiseksi; sen vuosibudjetti oli parhaimmillaan 1,2 miljoonaa markkaa. Kuten maahanmuutto edelleen lisääntyi, budjetti ja toiminta SLU:ssa vähenivät.

Maahanmuuttajien määrä Suomessa 1990-2008:

Rasismi

- Yhä ajankohtainen kysymys suomalaisessa urheilussa vuonna 2012
- Esim. Apina ja banaani -kuva, jota näytettiin katsomosta tummaihoiselle pelaajalle koripallon SM-sarjassa keväällä 2012

- Miesten jalkapallon eri sarjatasoilla rasistisia solvauksia esiintyy edelleen säännöllisesti

Syrjintäilmoitukset ja välikohtaukset

- Mm. Suomen Palloliiton ja Fimun (the Finnish Multicultural Sports Federation) lausunnoissa on viittauksia siihen, että rasismi ja siihen liittyvä suvaitsemattomuus on yleistä miesten amatöörijalkapallossa.
- Suomen Palloliitto on tehnyt tutkimusta rasismiin liittyvistä annetuista punaisista korteista jalkapallo-otteluissa. Tutkimuksissa selvisi, että rasismiin liittyvät punaiset kortit ovat seitsemän kertaa yleisempiä neljännen divisioonan amatöörijalkapallossa kuin Veikkausliigassa ja 13 kertaa yleisempiä viidennessä divisioonassa. Tämän tutkimuksen perusteella Suomen Palloliitto arvioi, että jalkapallokentillä tapahtuu vuosittain noin 800 tällaista välikohtausta. Jalkapalloliiton kurinpitolautakunta käsittelee keskimäärin 50 tapausta vuodessa.
- Suomessa alle 19- ja alle 20-vuotiaiden joukkueissa on loukattu muita pelaajia tai erotuomareita rasistisella tavalla. Myös katsojat ovat kohdistaneet rasistisia loukkauksia maahanmuuttajapelaajiin.
- Suomessa käräjäoikeus tuomitsi tanssiurheiluseuran puheenjohtajan 45 päiväsakkoon (270 €) syrjinnästä etnistä syntyperää kohtaan. Puheenjohtaja oli kieltäytynyt venäläisen naisen ilmoittautumisesta tanssikurssille.
- Lukuisissa kansallisissa koripallon ja käsipallon urheilujärjestöissä on säännöissä säädetty kurinpitosääntöjä, jotka pääasiassa keskittyvät rasistisiin välikohtauksiin.
- Suomen koripallossa on rajoitettu niin muiden EU kansalaisten kuin kolmansien maiden kansalaisten osallistumista ammattitason koripalloon

Rakenteellinen syrjintä

Maahanmuuttajiin ja vähemmistöihin kohdistuva rasismi, etninen syrjintä ja syrjäytyminen urheilussa:

FRA (European Union Agency for Fundamental Rights), Euroopan ihmisoikeusliitto, Racism, ethnic discrimination and exclusion of migrants and minorities in sport: the situation in European Union (28/10/2011):

- Suomessa oikeudessa ja työtuomioistuimissa on käsitelty tapauksia, jotka ovat liittyneet syrjintään liikunnassa ja urheilussa.
- Musliminaiset ja -tytöt ovat kohdanneet syrjintää liikunnassa ja urheilussa. Heidän on kielletty käyttämästä huivia tai burkhaa
- Erityisesti jalkapallon alemmissa divisioonissa tummaihoiset urheilijat ovat joutuneet merkittävien ja loukkaavien rasististen välikohtausten kohteeksi. Tällaiset etnosentriset, usein väkivaltaiset välikohtaukset on raportoitu tapahtuneen maahanmuuttajavaltaisissa urheiluseuroissa
- Maahanmuuttajavaltaiset joukkueet ovat ilmoittaneet, että heidän pelatessaan muita joukkueita vastaan, he kärsivät etnosentristä ja syrjivistä herjauksista ja konflikteista kentällä

•1990-luvulla maahanmuuttajilla oli paremmat mahdollisuudet osallistua valtaväestön liikuntaan ja urheiluun kuin vuonna 2012. Samalla useimmat 90-luvulla syntyneet maahanmuuttajien omat aloitteet ja toimijat ovat joutuneet lopettamaan. Asenteet urheilussa ovat koventuneet ja maahanmuuttajien osallistuminen on häviämässä.

Eri ryhmien yhdenvertaisuus

•Vaikka eräillä alueilla on saavutettu edistystä, kuten joidenkin kuntien toimet naisten uintivuorojen järjestämisessä, on olemassa muita ongelmakohtia kuten nuorten, seniorien ja työikäisten syrjäytyminen liikunnasta.

Liikkukaa ry on erityisesti huolissaan nuorten somalitaustaisten miesten tilanteesta, sillä heidän osallistumisensa urheiluun on vähentynyt dramaattisesti.

YHTEENVETO

Asenteet ovat koventuneet Suomen urheilussa.

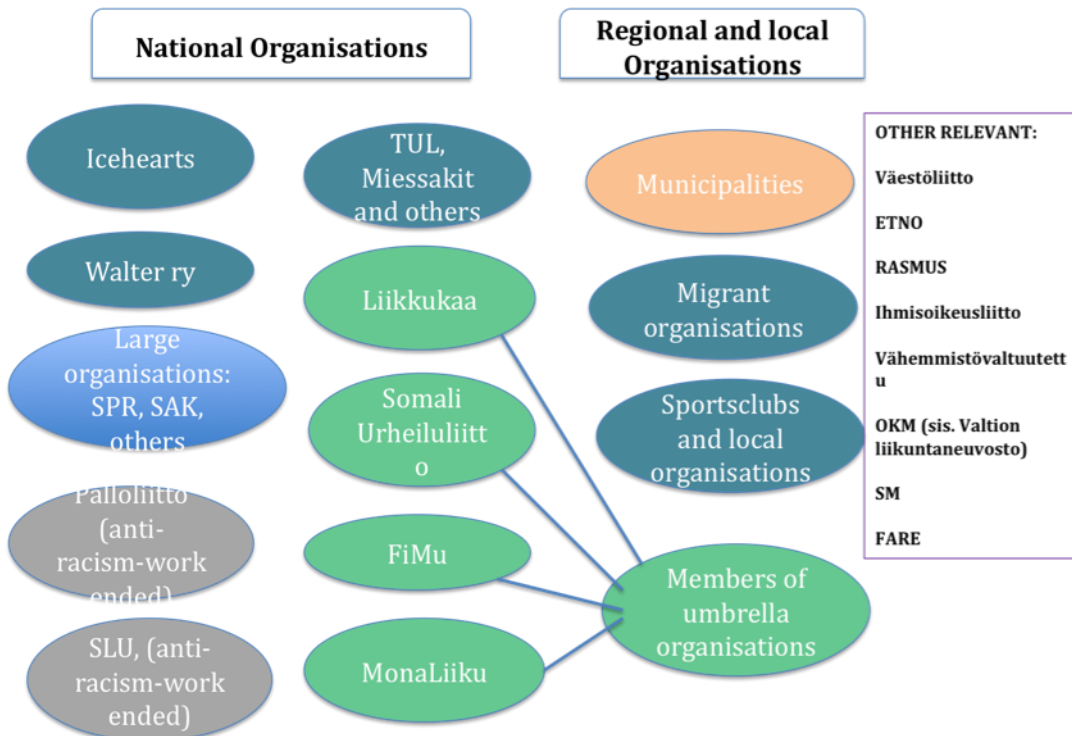
Kantaväestö ei ota maahanmuuttajia tasavertaisesti mukaan toimintaansa.

Tarvitaan sekä maahanmuuttajien että kantaväestön aloitteita. Molempia täytyy kouluttaa, opastaa ja rohkaista.

Maahanmuuttajille täytyy antaa mahdollisuuksia osallistua toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Liite1

Multicultural and Anti-Racist sports-field in Finland 2012

Liite 2

Survey of yellow and red cards in Finnish football divisions Liikkukaa ry 2011

VEIKKAUSLIIGA (15 games) 15.-29.8.2011

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrant:	18	1
finnish:	26	1

Players:

migrants: 92
finnish: 290

19,57% of migrant players go a yellow card and 1,09% got a red card.
8,97% of Finnish players got yellow card and 0,34% got a red card.

In these games the number of migrant players yellow cards is 2,18 -fold compared to Finnish players yellow cards.

(In 2009: In Veikkausliiga 10,59% of migrant players got a yellow card and 10,12% of Finnish players got a yellow card.)

YKKÖNEN (15 games) 14.-31.8.-11

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrants:	11	0
finnish:	44	2

Players:

migrants: 96
finnish: 311

11,46% of migrant players got a yellow card and 0% got a red card.
14,15% of Finnish players got a yellow card and 0,64% got a red card.

In these games the number of Finnish players yellow cards was 1,2 –fold compared to migrant players yellow cards.

(In 2009: 15,10% of migrant players got a yellow card and 15,97% of Finnish players got a yellow card.)

KAKKONEN A lohko (15 peliä) 16.-30.8.-11

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrants:	16	0
finnish:	32	1

Players:

migrants: 102

finnish: 302

15,67% of migrant players got a yellow card and 0% got a red card.

10,60% of Finnish players got a yellow card and 0,33% got a red card.

In these games the number of migrant players yellow cards was 1,5 –fold compared to Finnish players yellow cards.

(no survey in 2009)

KOLMONEN 3. lohko

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrants:	14	0
finnish:	39	0

In this groups data the necessary note can not be found in every game. Assessment by this groups available notes and by other divisions and groups:

36,8% of migrant players got a yellow card and 0% got a red card.

21,8 % of Finnish players got a yellow card and 0% got a red card.

In these games the number of migrant players yellow cards was 1,7 –fold compared to Finnish players yellow cards.

(no survey in 2009)

NEILONEN 1 lohko (15 games) 10.-31.8.-11

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrants:	17	2
finnish:	43	0

Players:

migrants:	43
finnish:	362

39,53% of migrant players got a yellow card and 4,65% got a red card.
11,88 % of Finnish players got a yellow card and 0% got a red card.

In these games the number of Finnish players yellow cards was 3,3 –fold compared to migrant players yellow cards.

(In 2009: 25,41% of migrant players got a yellow card and 10,28 % of Finnish players got a yellow card.)

VITONEN 2 lohko (15 peliä) 3.8.-1.9.2011

	<u>yellow card:</u>	<u>red card:</u>
migrants:	19	1
finnish:	25	0

Players:

migrants:	133
finnish:	385

14,29% of migrant players got a yellow card and 0,75% got a red card.
6,49 % of Finnish players got a yellow card and 0% got a red card.

In these games the number of Finnish players yellow cards was 2,2 –fold compared to migrant players yellow cards.

(In 2009: 18,23 of migrant players got a yellow card and 14,28 % of Finnish players got a yellow card and.)

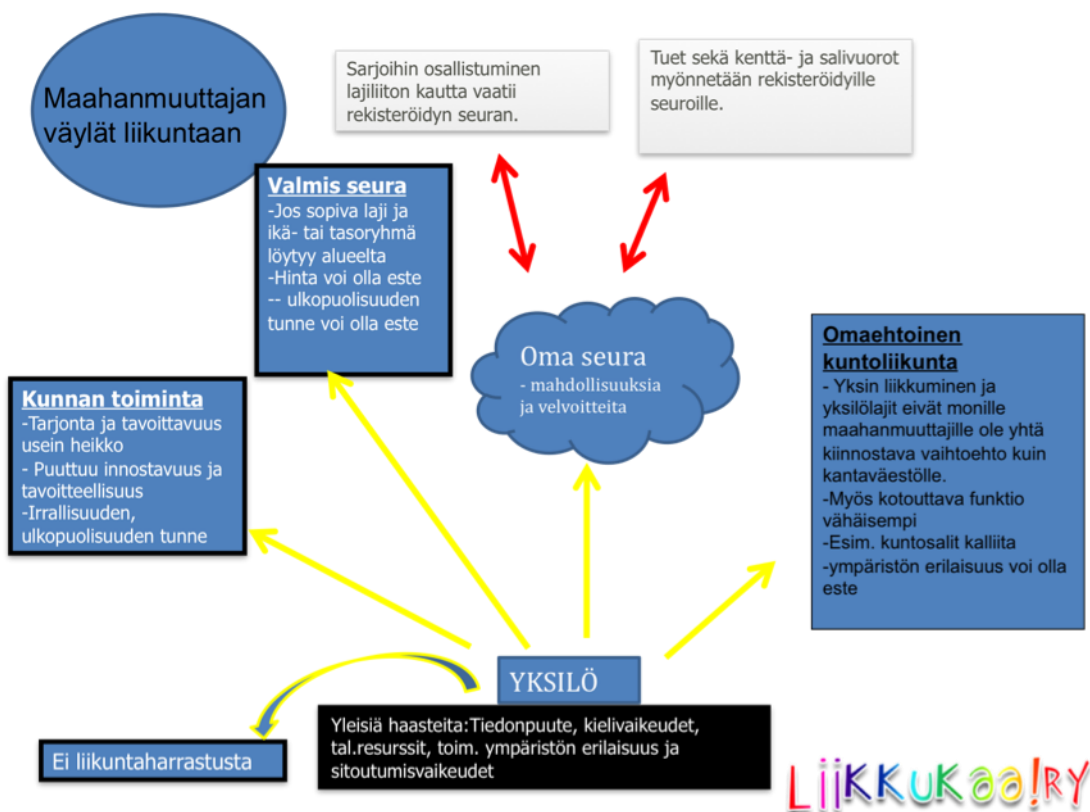
NOTE:

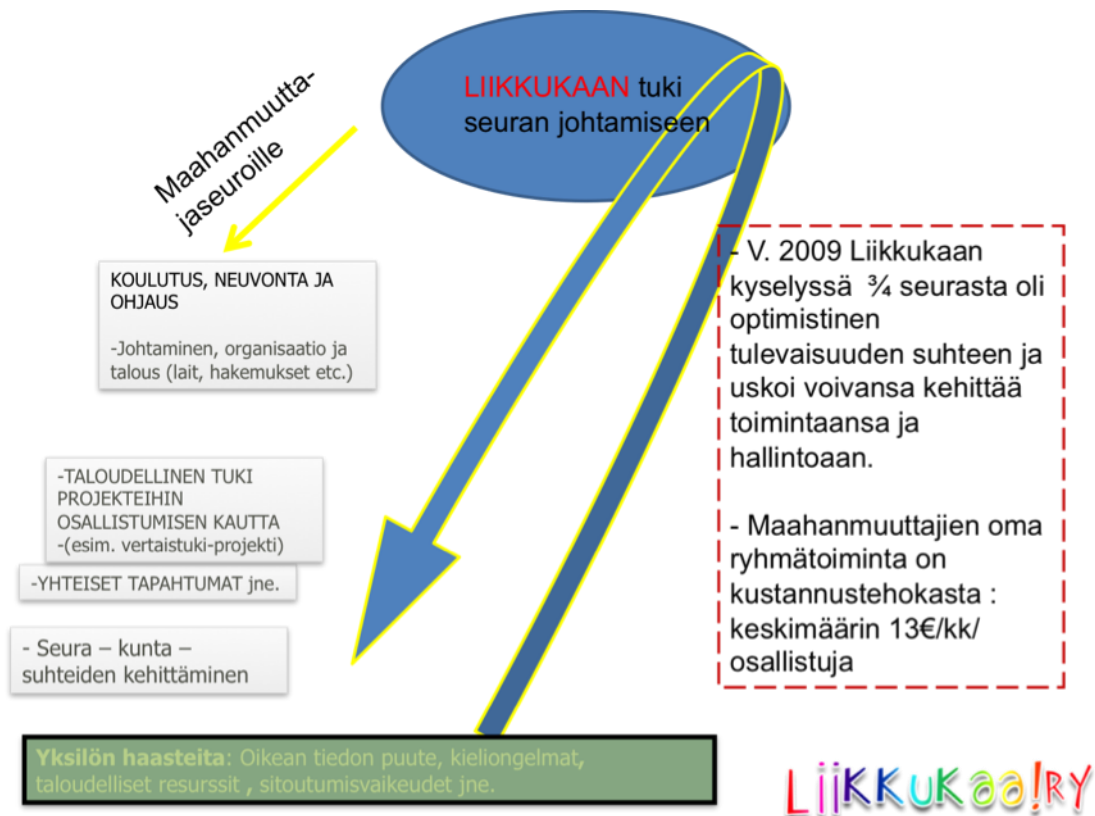
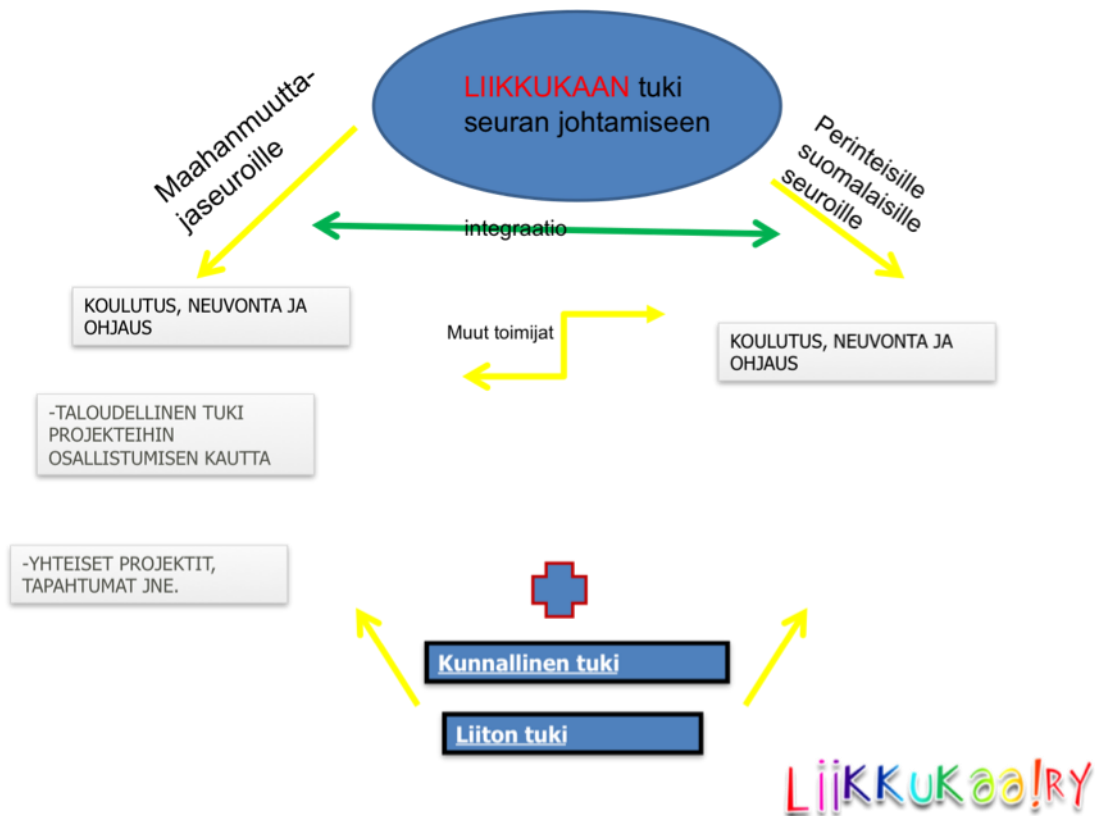
- Comparing red cards is unavailing because of the small amount of them
- Cumulative yellow cards cause notable fees to clubs

- E.g. HDS paid 425€ fee for five games
- Differences of yellow cards are increased
- Veikkausliiga and Ykkönen are organized by Finnish football federation
- Other investigated clubs are organized by Finnish football federations Helsinki and Uudenmaanpiiri
- 6. ja 7. divisions were not investigated

BOSSI

Monikulttuurinen Liikuntakoulutus II Osallistuminen Suomalaiseen Liikuntaan ja Urheiluun (suomenkielinen versio)

Haasteita maahanmuuttajien urheilussa:

- Maahanmuuton lyhyt historia Suomessa: rakenteellinen kehittäminen vie kauan, rakenteellista syrjintää ja välinpitämättömyyttä vielä paljon
- Vapaaehtoistyö voi tuntua ylivoimaisen monimutkaiselta ja haastavalta, maahanmuuttajat saattavat tuntea, että vapaaehtoistyö vaatii resursseja, joita heillä ei vielä uudessa ympäristössä ole
- Kielteiset kokemukset kasaantuessaan luovat turhautumista ja aggressiota, joka voi johtaa luopumiseen vapaaehtoistyöstä
- Kieliongelmiä myös yliarvioidaan joillakin tahoilla ja joissain tilanteissa
- Urheiluseuran luonne ja rakenne voi olla erilainen maahanmuuttajien alkuperämaissa kuin Suomessa.
- Maahanmuuttajat usein yliarvioivat urheiluseuran taloudellisia mahdollisuuksia
- Maahanmuuttajat eivät usko, että heihin suhtaudutaan positiivisesti, jos he pyrkivät osallistumaan.
- Seura ei ole varma, haluavatko maahanmuuttajat osallistua, tai pystyvätkö he sitoutumaan toimintaan.

Haasteita maahanmuuttajien urheilussa:

- maahanmuuttajien heikko osallistuminen vapaaehtoistyöhön luo enemmän ja syvempiä aukkoja yhteiskunnassa
- web-palvelujen kasvava merkitys ja maahanmuuttajien vähäisempi käyttö luo enemmän väärinkäsityksiä ja enemmän aukkoja ..
- huono hallinto ja johtaminen maahanmuuttajien urheiluseuroissa:
 - haittaa urheilullista suorittamista
 - haittaa rahoituksen saantia
- Yleiset puutteet kielitaidoissa:
Tekniset termit ja byrokraattinen teksti vaikeasti ymmärrettävää, vaikka arkikieli sujuisikin.

- Luku- ja kirjoitustaidottomuus, erityisesti kun käytetään erilaisia aakkosia
- Maahanmuuttajien äidinkieli ohjaa heidät käyttämään heidän kotimaansa tai alueensa verkkopalveluja

Integraatio/Sosiaalinen osallisuus

- On tärkeää olla osa sitä yhteiskuntaa, jossa asuu
- Mutta myös muualta tulleiden omia kulttuurisia juuri tulee myös kunnioittaa
- Etenkin lasten pitäisi oppia paikallinen kieli mahdollisimman nopeasti ja päästä mukaan osa yhteiskunnan valtavirtaan
- Vanhemmille (noin yli 16-v.) maahanmuuttajille monikulttuurinen ryhmä voi olla tärkeä tuki. Se tuo ryhmään kuulumisen kokemuksia ja identifikaation kohteen.
- Monikulttuuristen ryhmien johtajien tulisi olla tietoisia vastuustaan ja ehkäistä ryhmänsä eristäytymistä muusta yhteiskunnasta.
- Muun yhteiskunnan tulisi ymmärtää ja tunnustaa ne moninaiset syyt, jotka tukevat monikulttuurista, maahanmuuttajien keskinäistä ryhmätoimintaa ja tukea sitä
- A coach has more influence on children of a certain age as the parents have, this means responsibility for the club!

LIKKUKOO!RY

Saadaksemme hyväksynnän ja tuen toiminnallemme, tarvitsemme ja ansaitsemme:

Uskottavuutta, Luottamusta ja Kunnioitusta

- Nämä tuovat taloudellista tukea.
- Pitkällä tähtäimellä ne tuovat edustuksen ja osallisuuden päätöksentekoon
- Tämä tuo ulottuvillemme tietoa ja vaikutusvaltaa, joka muutoin jää pääväestön sisälle.
- Edustuksen saaminen päätöksentekoon vie aikaa ja vaatii työtä. Hyvällä työllä Uskottavuus, Luottamus ja Kunnioitus on ansaittavissa, mutta **se voidaan helposti myös menettää** muutaman ihmisen harkitsemattomalla ja kaikki maahanmuuttajat leimaavalla toiminnalla.

In order to participate in the mainstream leagues and to receive municipal support normally a club needs to be registered to:

- 1.A Sports federation
- 2.The municipal sports department
- 3.Register of associations

The criteria for receiving municipal support can be different, mostly crucial elements are:

- 1.Total amount of members
- 2.Amount of children participating in the clubs activities
- 3.Sportive level, success in competitions

Kuinka ansaita ja säilyttää Uskottavuus, Luottamus ja Kunnioitus:

Rekisteröity yhdistys:

- Hallitus on tietoinen hallinnon ja työntekijöiden toiminnasta ja voi ottaa siitä vastuun.
- Taloushallinnon (rahaliikenne, kirjanpito, tilintarkastus) tulee olla hyvin järjestetty.
- Hallitus johtaa toimintaa vuosikokouksessa päätettyjen linjojen mukaisesti.
- Johto ja työntekijät suunnittelevat, tekevät esityksiä, toteuttavat päätöksiä ja kantavat vastuun työstään.
- Organisaatio edustaa pysyvyyttä ja jatkuvuutta, mutta on avoin uusille ajatuksille ja reagoi ympäristönsä muutoksiin.
- Läpinäkyvyys ja avoimuus ovat oleellisia luottamuksen saavuttamiseksi
- Säännöt ovat sopimuksia, joita tulee kunnioittaa. Ei ”oikopolkuja”!

Hallituksen tehtävät:

- Viestintä ja yhteydenpito
- Järjestön hallinnon valvonta
- Järjestön toiminnan arviointi ja toimintakyvyn varmistaminen
- Opi muilta, käytä hyviä malleja
- Kokousten tuloksellisuuden ja huolellisen raportoinnin varmistaminen
- Tiedonkulun varmistaminen
- Hallituksen oman osaamisen ja omistautumisen varmistaminen

Urheiluseuran **Menestyksen Avaimet**

Pelaajat, valmentajat, johtajat ja jäsenet:

IKaikkien roolit ovat tärkeitä ja vaativat omistautumista

ILojaalisuus seuralle, joukkueelle, ryhmälle jne.

IPidä yllä seuran hyvää mainetta ulospäin

IPidä sisäiset asiat luottamuksellisina myös jälkeenkäin, vaikka et enää olisi mukana seurassa (Se mitä kerrot muista, kertoo enemmän sinusta itsestäsi...)

ILuottamus ilman jatkuvaa tarvetta toisten toiminnan varmistamiseen

IPysyttele ajan tasalla, hanki tietoa ja auta suunnittelemaan tulevaisuutta.

ANSOJA:

- lainat, lahjat ja ”diilit”
- liian suuret korvaukset
- henkilökohtaiset kulut, matkat ja tarjoilut ystäville
- luottamuksellisuuden rikkominen
- seksuaalinen häirintä ja syrjintä
- organisaation käyttö henkilökohtaisen edun tai aseman edistämiseen
- eettisen koodiston rikkominen
- ”hälytysjärjestelmän” puuttuminen

- rahaa ei käytetä alkuperäiseen tarkoitukseen
- toimintaa koskevien tietojen manipulointi

Ammattimainen valvonta

- Hallitus
- Kirjanpito
- Vuosikokous
- Rahoittajat
- Media

Rakenteet ja säännöt

-Tulee noudattaa lakeja

- Esimerkiksi: yhdistyslaki, työlainsäädäntö, yhdenvertaisuuslaki, nuorisolaki, liikuntalaki...

- Lait tehdään parlamentissa ja noudattavat perustuslakia

- Jäsenet äänestävät seuran ja liiton hallituksen

- Jäsenet äänestävät toimintasuunnitelmasta ja säännöistä

- Esimerkkejä: kurinpitosäännöt, taloudelliset palkkiot, eettiset arvot, tavoitteet ja tarkoitus, käytöskoodisto...

Rakenteet ja säännöt

- Hallitus valitsee toimivan johdon
- Johtaja valitsee valmentajan ja muut työntekijät
- Valmentaja valitsee pelaajat ja kapteenin
- Joskus pelaajat äänestävät kapteenin tai pelaajien puhemiehen
- Päätöksenteko noudattaa demokratian sääntöjä

Rakenteet ja säännöt

- Pelaaja on osa joukkuetta
- Joukkueella on omat sääntönsä
- Joukkue on osa seuraa
- Seura on liiton jäsen
- Joukkueilla, seuroilla ja liitoilla on rakenteensa ja johtonsa, joita tukevat säännöt.

OIKEUDET

- Sikäli kun seura hoitaa velvollisuutensa, sillä on oikeus saada tukea työhönsä
- Kaikilla seuroilla riippumatta jäsenten taustasta tai asemasta tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet

- Suomen urheilulaki (vuodelta 1999) toteaa, että lain tarkoituksena on osaltaan edistää yhdenvertaisuutta ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta
- Valtio ja kunnat vastaavat yleisten puitteiden luomisesta hyvälle edellytyksille harrastaa urheilua
- Kunta on lain mukaan velvollinen tukemaan "erityisryhmiä" ja tarjoamaan tiloja monikulttuuriseen toimintaan (nuorisolaki)

TALOUS

- Suomessa urheiluseuran on vaikea rahoittaa toimintaansa
- Useimmat urheiluseurat keräävät varoja jäseniltään
- Jäsenillä on sääntöjen määrittämiä oikeuksia ja velvollisuuksia
- Toinen tapa seuroille hankkia tuloja ovat tapahtumat ja harjoitusleirit
- Yksilöillä on mahdollisuus saada sosiaalitoimen tukea voidakseen osallistua urheilu-toimintaan
- Seurat voivat saada taloudellista tukea kunnalta, jos ne täyttävät tietyt kriteerit
- Seurat voivat myös saada taloudellista tukea erityisiin projekteihin
- Jotta julkista rahoitusta voi saada, sääntöjä on noudatettava
- Saadakseen taloudellista tukea yksityiseltä sektorilta, seurojen on oltava hyvin kekseliäitä
- Vapaaehtoistyö on erittäin tärkeää Suomen urheilussa

Urheiluseurojen mahdollisuuksia taloudelliseen tukeen:

- Nuori Suomi: Seuratuki sisältää erilaisia tukimahdollisuuksia (mm. lasten- ja nuorten liikuntaan ja aikuisten terveyttä edistävään liikuntaan)

- Kunnossa kaiken ikää (KKI), tukea ikääntyneiden liikuntatoimintaan
- Kunnallinen tuki, noin 10-35 % palautusta jälkikäteen edellisen vuoden kuluista (rekisteröidyille yhdistyksille)
- Kunnalliset erityisavustukset esimerkiksi valmennuskursseille
- Yritysten ja yksityisten sponsoreiden tuki
 - Ministeriöiden tuet kansallisen tason projekteille tai pilottiprojekteille

Urheiluseurojen mahdollisuuksia taloudelliseen tukeen:

- FARE, Liikkukaa ja muut kolmannen sektorin tahot
- Urheilukoulujen tai vastaavien järjestäminen
- Rahankeräystapahtumien järjestäminen
- EU-rahastojen ja CIMOn projektirahoitukset
- Jäsenmaksut ja osallistumismaksut
- Sosiaalitoimen tuki yksilöiden osallistumiseen
- Muut...

Rahoituksen hakeminen:

- Tutustu tarkasti kriteereihin
- Keskity oleelliseen
- Pyri saamaan mahdollisilta partnereilta kirjalliset sitoumukset osallistumisesta

- Anna tiiviit mutta selkeät tiedot hankkeen taustasta, tavoitteista, tarpeellisuudesta, mahdollisuuksista ja riskeistä ja arviointikriteereistä.
- Varmista REALISTINEN budjetti kahteen kertaan

Rahoituksen hakeminen:

- Aloita hankkeen suunnittelu ajoissa (myös kaikkien liitteiden kokoaminen voi vaatia yllättävän paljon aikaa)
- Tarkista tarvittavat liitteet
- Ota selvää rahoittajan toiminnasta, strategiasta ja aiemmin rahoitetuista projekteista
- Ole yhteydessä rahoittajan edustajiin, osallistu infotilaisuuksiin jne.
- Jos mahdollista, anna hankesuunnitelma jonkun ulkopuolisen asiaa tuntevan vertaisarvioijan luettavaksi ennen sen lähettämistä
- “Ilman ihmisiä mitään ei tule tehdyksi, mutta ilman organisaatioita tehdystä ei jää mitään jäljelle.”
- Huono organisoituminen ja rakenteet johtavat luottamuksen ja tuen menetykseen ja samalla heikentävät urheilullisia menestysmahdollisuuksia
- Väärinkäsitykset voivat olla kohtalokkaita. Varmista tärkeät asiat kahteen kertaan!

BOSSI

Tools used by volunteers in Sports-associations in Finland

(Liikkukaa 2012)

1. Skype:

Brief Description

Skype is a commercial voice over IP (VoIP) service that allows you to talk to other people using the internet, rather than a land-line telephone.

Skype also has a free option, that is limited in its capacity but still very usefull.

History

Skype has made voice-to-voice interactions easier and more affordable. Before people were reluctant to have phone meetings because of long distance costs. Now if all participants have a good internet connection, they can talk for free. In addition, you can call from computer to telephone for low costs using Skype.

While Skype was developed as a voice application, the platform has added other tools over time, most importantly it has an integrated chat. Many people who don't have sufficient bandwidth for the voice application still use Skype as an instant messenger and chat room. As you add your colleagues to your contact list, you can easily see who is online. You can share files and now do video conferencing. So Skype is really a full featured collaboration tool.

Skype was created by Finnish entrepreneurs and was bought by the California online auction company, eBay in 2005.

When to use

- To have voice-to-voice conversations for 2 to many people. For larger groups (over 6-8) use a Skypecast.

- As an online presence tool to let your team or network members know when you are online and available.
- As a chat room to take notes or have additional layers of conversation during a voice call.
- As an ongoing team chat space (leave open all day with all members)
- For sharing files
- For small group video conferencing

2. Survey monkey:

SurveyMonkey is an online tool that enables users to **create professional online surveys** quickly and easily.

- Design questionnaires using a dozen types of questions
 - Control mandatory responses
 - Customise look and feel
 - Skip logic is enabled
-
- Collect responses via Web or email
 - Browse, search, filter and download results reports.

Survey Monkey offers a Basic free subscription limited to 10 questions and 100 responses. The Professional paid subscription offers an unlimited number of questions and responses.

3. Nimenhuuto

Calendar and homepages for teams

Nimenhuuto.com offers free sports team homepages with a number of specialized features, such as a team calendar, enrollments, automatic emails, attendance statistics, etc.

Users can:

-Create a **new team**. It is possible start using your team site right away without any delay.

-Add **players** to the team (name and email address). Or make the team pages public and tell friends to go to the teams address and join in.

-Add **upcoming practices and matches** to the team pages.

-Use the address and map links when needed, so that everybody will find there ...

-**Enroll**, "In" or "Out". Team members do the same and the roster information is always up to date.

4. Homepage based Referee and league-schedule and result coordination

Example Finnish Football Federation Helsinki:

-Palloverkko, a new system covers to coordinate 135 clubs/2000 teams/20000 players/ 12.000 matches clubs-teams-teamleaders, transfers, referees etc. to be registered, game-schedules and results, marketing, education, ticketing

three parts:

-Operations: Match-schedule and results, penalties, referee-coordination, referee fees, payments, taxes, referee-reports

-e-Solutions: Registers, sign ups, invoices, club and team maintainance, courses and different events, 2000 invoices annually.

Results:

- Annual post, paper and copycosts have dropped from 35.000 in 1998 to 2.000 Euros in 2010
- no match-cards in paper
- less work for team-leaders before matches
- more efficient referee coordination
- unrestricted access to data (partly with password)

Other tools:

5. Facebook
6. Youtube
7. Online learning
8. Drop-boxes/clouds

Screenshots:

1. Skype
2. Survey monkey
3. Nimenhuuto
4. Homepage-based coordination (SPL Helsinki)
5. Facebook

6. Youtube
7. Online learning
8. Drop-boxes/clouds

BOSSI

Yhdenvertaista viestintää järjestössä

Erityyppistä esteettömyyttä

- 1) Liikkumisen esteettömyys: Ei fyysisiä esteitä
- 2) Kommunikaation esteettömyys: Tarvittavan (kirjallisen) tiedon ja viestinnän esteettömyys
- 3) Asenteellinen esteettömyys: Vaikuttaa yhteisöön sisäänpääsyyn
- 4) Sosiaalinen esteettömyys: Vaikuttaa suhtautumiseen yhteisön sisällä ja yksilön toimintakykyyn siellä

Lähde: Elina Ekholmin väitöskirja Monimuotoisuus ja esteettömyys (Ennora, 2009) ([Linkki](#))

Viestintä ja yhteisymmärrys

✘ Samassa järjestössä toimivilla ihmisillä on epäilemättä ainakin jokin yhdistävä tekijä.

✘ Nämä ihmiset voivat kuitenkin muodostaa enemmän tai vähemmän homo- tai heterogeenisen ryhmän.

✘ Viestintä on vaikuttamista: pyritään yleensä aikaansaamaan yhteisymmärrys.

✘ Ryhmän homogeenisyys helpottaa toimintaa – lyhyellä tähtäimellä.

✘ Samanlaisuus tai homogeenisyys

+ yksinkertaistaa viestintää ja vähentää sanottavan tarvetta.

+ Samanlaisuus voi olla tehokasta mutta samalla haavoittuvaista, sillä ratkaisumallit vähenevät ja näkökulmat kapenevat.

✘ Erilaisuus tai heterogeenisyys

+ voi lyhyellä tähtäimellä hidastaa toimintaa/viestintää, jos ihmisten on vaikea ymmärtää toisiaan.

+ Erilaisuus merkitsee kuitenkin myös vaihtoehtoja ja virikkeitä. Erilaisuus tuo rohkeutta ja valmiutta muutoksiin ja uusiin ratkaisumalleihin.

✘ Nykyisyys lepää yhteisymmärryksen pohjalla, tulevaisuus rakentuu sen haastamiselle?

Tavoitteena dialogi?

✘ Yhdenvertainen yhteiskunta ja sen viestintä rakentuvat vastavuoroisuudelle ja dialogille, jonka kautta erilaiset ryhmät pyrkivät ymmärtämään toistensa tarpeita ja sovittamaan niitä yhteen sekä tekemään toimivista käytännöistä yhteisiä.

✘ Mitä suurempi järjestö, sitä enemmän se on yhteiskunta pienoiskoossa.

✘ Viestinnän käsitteeseen kuuluu kaksisuuntaisuus: tiedotetaan ja saadaan tietoa.

✘ Viestinnän välineiden tai kanavien tulisi siis toimia kahteen suuntaan esteettömästi erilaisille viestijöille:

+ Tiedottaminen, eli lähettäminen (järjestön sisäisesti tai ulospäin)

✘ Yksisuuntaista, mutta palautemahdollisuus olemassa

+ Palaute ja muut yhteydenotot eli vastaanottaminen

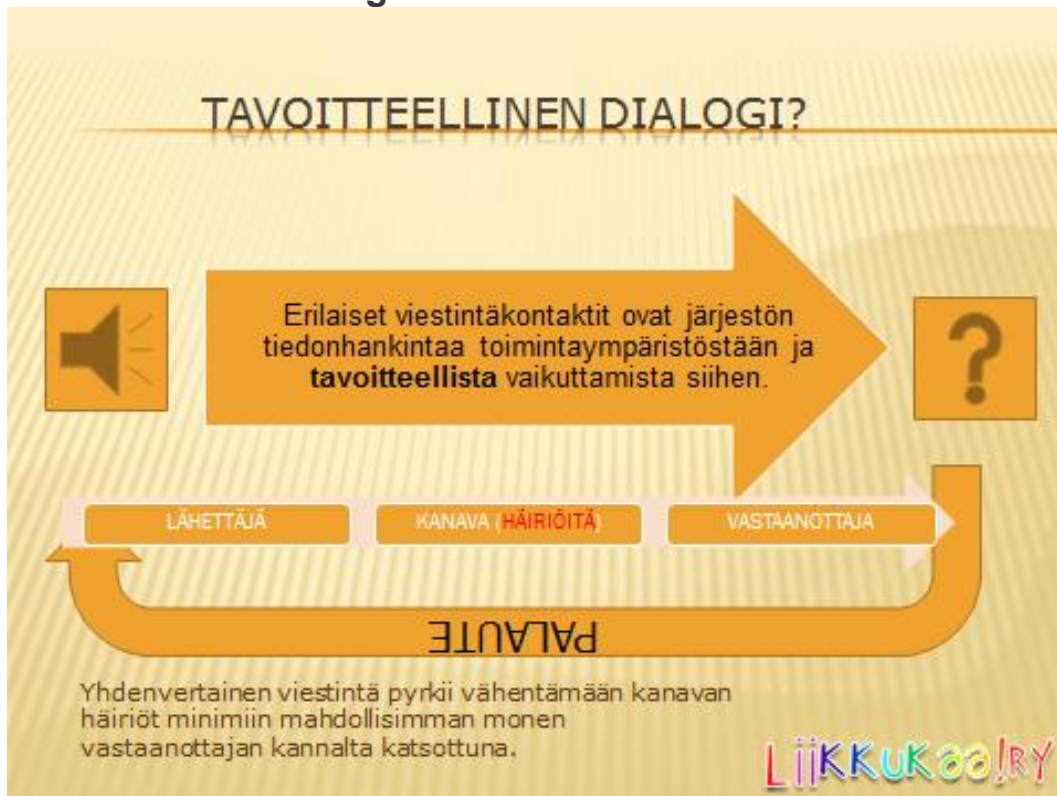
✘ Reagointia johonkin lähetettyyn viestiin tai spontaania

✘ Jotkut viestimet perusluonteeltaan yksisuuntaisia (painetut lehdet, radio, tv...), toiset kaksisuuntaisia (face-to-face, puhelin, sähköposti, eri nettisovellukset...);

✘ Dialogin mahdollisuus riippuu kuitenkin myös siitä miten viestintä käytetään, mitä ja miten viestitään! (vrt. sosiaalinen ja asenteellinen esteettömyys)

✘ Toimivat ja esteettömätkin palaute- ja kontaktikanavat ovat merkityksettömiä, jollei niitä osata tai haluta käyttää (ei esim. vastata puhelimeen).

Tavoitteellinen dialogi?

Millaista on yhdenvertainen viestintä?

TERMINOLOGIAA

Esteetöntä ja saavutettavaa

✘ Käsitteitä esteetön ja saavutettava käytetään usein synonyymisesti. Tällöin puhutaan siitä, miten helposti erilaiset ihmiset voivat esimerkiksi päästä sisälle johonkin tilaan tai käyttää jotain palvelua.

✘ ”Esteettömyyden” ja ”saavutettavuuden” käyttö on vasta vähitellen vakiintumassa. Englannin ”accessibility” kattaa molemmat.

Käytettävää

✘ Termi lähellä edellisiä, mutta tarkoittaa varsinaisesti jonkin laitteen, palvelun tai ympäristön toimivuutta ns. *normaalikäyttäjän* näkökulmasta.

✘ Käytettävyyden vastine englannissa on ”usability”.

✘ Muita hyvästä ja erilaiset ihmisryhmät huomioivasta suunnittelusta käytettyjä ilmauksia ovat esimerkiksi ”design for all” ja ”universal design”.

Millaista on ei-yhdenvertainen viestintä?

✘ Sekä viestintäväline että siinä välitettävä viesti voi olla esteellinen jonkun vastaanottajaryhmän kannalta.

✘ ESIMERKKEJÄ

+ Lehtien tilaaminen on kallista osalle kohderyhmää > ilmaisjakelulehdet vaihtoehto

+ Kokouskutsu löytyy nettisivulta ja sähköpostin liitteestä vain pdf-tiedostona, jota näkövammaisen ruudunlukija ei osaa lukea > kutsu pitäisi olla myös varsinaisessa sähköpostissa ja nettisivulla tekstimuotoisena.

+ Tapahtuman ajo-ohjeet netissä karttakuvana ilman tekstivastinetta > (vrt. edellä)

+ Kerhotoiminnan alkamisesta tiedotetaan alueen ilmoitustauluilla kiireesti hankesuunnitelmasta kopioidulla pitkällä kirjoituksella, jota harva jaksaa lukea ja vielä harvempi ymmärtää > tyyli ja sanasto tilanteen mukaan, kuvitus avuksi jne. Jos alueella on paljon maahanmuuttajia, myös muita kieliä kuin suomea voi harkita.

+ Nettisivulla on lukuisia eri valikoita, joiden logiikka perustuu järjestön rakenteeseen, ei toimintaan eli siihen, että rakennetta tuntematon vierailija löytäisi sieltä haluamansa tiedon > näkökulma vaihdettava ulkopuoliseksi sivuja uudistettaessa ja valikoita karsittava

+ Järjestön vapaaehtoistoiminnan luonne ja mukaan pääsemisen tavat on esitelty järjestön painetussa ja sähköisessä materiaalissa niin yksityiskohtaisesti, järjestön omia termejä ja lyhenteitä viljellen ja pitkin lauserakentein, että esim. lukihäiriöstä kärsivät ja heikommin suomea osaavat maahanmuuttajat eivät jaksaa taistella tekstiä läpi. > käytä selkokieltä

Sisäinen viestintä

✘ Järjestön sisäisen viestinnän tulisi olla mahdollisimman avointa. Jokaisella tulisi olla kaikki tarvitsemansa tieto.

✘ *Kiire on hyvän sisäisen viestinnän pahin este?*

✘ Joskus kiire on todellista, mutta yleensä se on aikaansaatu huonolla suunnittelulla

+Joko niin, ettei järjestössä ole selvää kuvaa, **mitä** se tekee, jolloin yritetään liikaa erilaisia asioita, joista ei ehditä informoida

+Tai niin, ettei ole suunniteltu, **miten** tehdään ja millä resursseilla, välineillä jne.

✘ Sisäiseen viestintään löytyy aina välineet. Mikäli se ei toimi, vika on jossain muualla kuin tekniikassa.

Ulkoinen viestintä

✘ Ulkoisen viestinnän tulisi olla kohdistettu niin, että se vastaa järjestön visiota *tulevaisuudestaan*.

✘ Tarkoituksenmukainen väline ja muoto

+Kohderyhmän mukaan

+Viestittävän asian mukaan

✘ Kun tiedetään viestin kohderyhmä, on tavoitteena saavuttaa se mahdollisimman kattavasti.

+Myös ne, joiden äidinkieli on muu kuin suomi (/ruotsi).

+Myös ne, jotka eivät tilaa tiettyä lehteä tai joilla ei ole kotona tietokonetta.

+Myös ne, joilla on jokin aistivamma.

+Myös ne, joilla on vaikeuksia lukemisessa tai luetun ymmärtämisessä.

+Jne.

✘ Keinoja parantaa ulkoisen viestinnän saavuttavuutta koko kohderyhmässä:

✘ Käytä useampia eri viestimiä.

✘ **Selvitä**, keitä kohderyhmään kuuluvia mikäkin media perusluonteellaan syrjii.

+Joskus näitä esteitä voi poistaa median itsensä sisällä (esim. kieli-valinnat, nettisovellusten esteettömyysratkaisut), joskus taas viestintää on parasta **täydentää** toisen välineen avulla (lehti-ilmoituksen ja ilmoitustaulujen lisäksi esim. radio ja face-to-face –kontaktit).

✘ **TEE VÄHEMMÄN, VIESTI ENEMMÄN.** Tällöin viestit ja teet yleensä paremmin...

SELKOKIELI

Selkokieli on sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi mukautettua kieltä niitä ihmisiä varten, joilla on vaikeuksia joko lukemisessa, ymmärtämisessä tai molemmissa. Kohderyhmää arviolta 4-7% suomalaisista.

Kehitysvammaliitto ry on ollut tärkeä tekijä selkokielen edistämisessä. Selkokielestä hyötyvät kuitenkin myös monet, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, kuten viittomakieliset ja maahanmuuttajat.

Selkologon käyttö edellyttää selkokielellä laaditun tai sellaiseksi mukautetun tekstin hyväksyttämistä Selkokeskuksessa. Ruotsiksi palvelee LL-Center.

Lisätietoa selkokielestä: <http://papunet.net/selkokeskus>

NETTIVIESTITÄ

Hyvä suunnittelu

- 1) Keskittyminen olennaiseen. (Mitä me todella haluamme?)
- 2) Millä keinoilla olennainen saadaan kaikkien saavutettavaksi?

Tietoa saavutettavan nettiviestinnän toteuttamisesta on olemassa. Parin tunnin opiskelu riittää hyvin siihen, että osaa vaatia palvelun toteuttajalta saavutettavia ratkaisuja.

- W3C-saavutettavuusohjeistus

- Järjestöille tehty itseopiskelumateriaali: [Saavutettavuus verkkopalveluissa](#)

LIKKUKAA RY:N JÄSENET

Arsenal Helsinki

ATLANTIS FC

AWENA RY

CAMEROON CULTURAL & DEVELOPMENT ASSOCIATION FINLAND

CLUB COLO-COLO RY

COSMOS JUNIORS RY

FC AFRO-EURO GIANTS RY

FC HONKA

FC HUKI

FC INKA

FC JENYA

FC NATIONS UNITED

FC TPS, TURKU OY

FC UNITED

FINNISH INTERNATIONAL ATHLETES ASSOCIATION

GRASSROOT SPORT AND MEDIA RY

GÖREME SPORT RY

HAKUNILAN KANSAINVÄLINEN YHDSTYS RY

Helsingin Miekkailijat ry

HELSINKI DIPLOMAT SPORTS CLUB

HELSINKI SPORTS INTERNATIONAL

IFTIN NUORISO RY

IFTIN RY

INKERIKESKUS RY

JYVÄSKYLÄN NUORET RY

KANUS

Keski-Aasian kansojen yhdistys JULDUZ ry

KIINALAINEN YSTVYYSSSEURA RY

KOIVUKYLÄN PALLOSEURA RY

KOSOVA RY

KUOKKALAN TÄHTI RY

LIKKUKAA PÄÄKAUPUNKISEUDUN PIIRI

LOGONEN LAPSET RY

LOST KURD

Länsi-Helsingin Somali yhdistys ry

MIESSAKIT RY

MONDIAL STARS RY

MONALIIKU, MONIKANSALLINEN NAISTEN LIIKUNTA JA KULTTUURI RY

Mosaiikki, Jyväskylä

MULTICULTURAL FINLAND

OULU CRICKET CLUB

RICHARD'S DART RY

RIIHIMÄEN JÄÄTAITURIT

PORTTI, VANTAAN MONIKULTTUURIYHDISTYS ry

SALIBANDY CLUB CLASSIC

SPARTAK RY

TAKEMUSU AIKIDO RY

TERVAKOSKEN PATO RY

THE FINNISH THAI ASSOCIATION RY

VAASAN TOVERIT RY

VANTAA NUORTEN KLUBI

VATANSPOR RY

VIERASJOUKKUE

LOPUKSI: TULEVAISUUS

Liikkukaa ry toivoo voivansa jatkaa työtä, jota se on tehnyt kymmenen vuoden ajan samassa hyvässä hengessä kuin aiemmin. Toivomme voivamme kehittää toimintaamme ja monipuolistaa yhteistyötämme eri tahojen kanssa sekä Suomessa että Euroopassa. Jäsenmäärämme on viime vuosina kasvanut voimakkaasti, mutta toivomme edelleen voivamme laajentaa valtakunnallista vaikuttavuuttamme erityisesti Itä-Suomessa ja maan ruotsinkielisillä alueilla.

Toivomme, että jatkossakin tällä hetkellä lähes 60 jäsenjärjestömme työ tulee huomioiduksi ja Liikkukaa ry saa mahdollisuuden tukea ja kehittää niiden moninaisuutta ja integraation edistävää toimintaa hyvin ja turvatuin toimintaedellytyksin.

Menneistä vuosista ja koko Liikkukaa ry:n kymmenvuotisesta taipaleesta järjestön hallitus ja työntekijät haluavat ilmaista suuren kiitoksen kaikille kumppaneillemme, jäsenillemme, rahoittajatahoille sekä muille tukijoille sekä vapaaehtoisillemme. Kantakoon tämä vahva henki meitä myös jatkossa!

Helsingissä 12.9. 2012

Ike Chime
puheenjohtaja

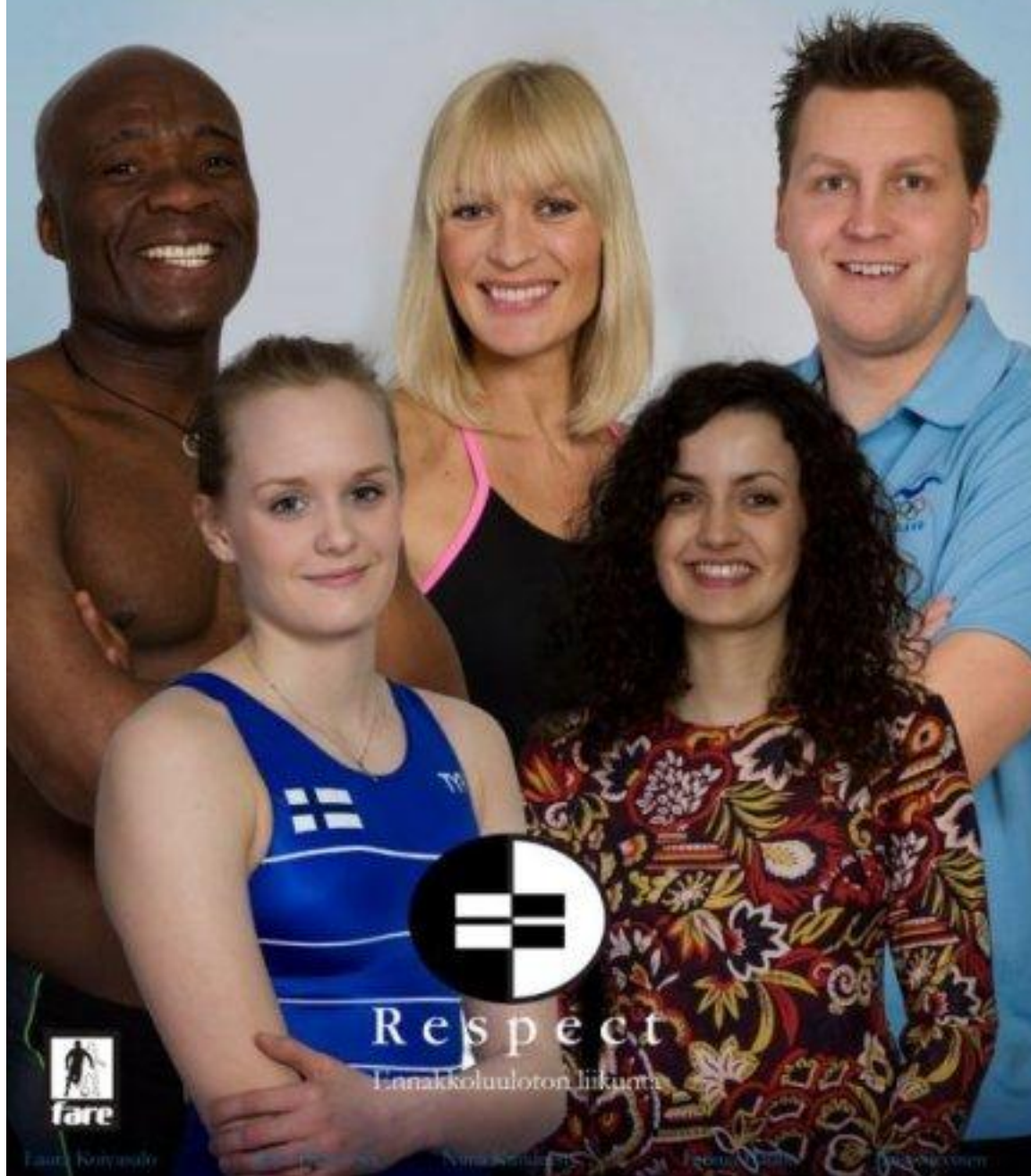
LIKKUKAA!RY

www.liikkukaa.org

SUOMEN UIMAOPETUS- JA
HENGENPELASTUSLIITTO

- Uimataito kansalaistaidoksi -

Respect

Tanakkoluuloton liikunta

Euro Knuutila

Leena

Nina Knuutila

Teemu

Marjo Knuutila